

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐ

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ-	023102.00.6 «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ»
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ-	023102.01.6 «ՌՈՒՄԱՑ ԼԵՁՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»
ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄ-	ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱԿԱԼԱՎՐ

ՎԱՆԱՁՈՐ 2022

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-048-Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Հայոց պատմության հիմնահարցեր առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի և հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.			
	<i>Գիտելիք</i> Հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարը, հայոց պետականության պատմությունը, 5-րդ դարի ազատագրական պայքարից մինչև Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: <i>Հմտություն</i> • տեղեկությոը կառավարելու հմտություն (տեղեկության ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) • սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <i>Կարողունակություն</i> • առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն • վերլուծության և համադրության կարողություն • քննադատության և ինքնաքննադատության կարողություն • պատմական փաստերը համադրելու և երևույթները համակողմանի գնահատել կարողություն • պատմական կոնկրետ փաստերն ու երևույթները ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների տեսանկյունից բացահայտելու կարողություն			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. V դ. ազատագրական պայքարը Թեմա 2. VI-VII դդ. ազատագրական պայքարը Թեմա 3. VIII-IX դդ. ազատագրական պայքարը արաբական տիրապետության դեմ Թեմա 4. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը Թեմա 5. Հայ ժողովրդի ազգային ազատագրության			

	որոնումները XVII երկրորդ կեսին և XVIIIդ. առաջին քառորդին Թեմա 6. Հովսեփ Էմինը և Հայաստանի ազատագրության նրա ծրագրերը Թեմա 7. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը XVIII դ. II կեսին Թեմա 8. Ազատագրական պայքարը Արցախում և Սյունիքում Թեմա 9. Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝ • ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան • ինքնուրույն աշխատանքի կատարում • սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն • ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ • Հարգախոսյզ, ճեպահարցում • թեստային առաջադրանքներ՝ պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով հարցերով:
Գրականություն	Պարտադիր 1. Սիմոնյան Հր. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2000թ. 2. Սիմոնյան Հր. Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 2012թ. 3. Մելքոնյան Ա., Միևսայան Է. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2009թ. 4. Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմության ակնարկներ (հնագույն ժամանակներից մինչև XIX դարի վերջ» Երևան, 2018 5. Էդուարդ Դանիելյան, Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2015 6. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. IV–VIII, ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1967, 1970, 1972, 1974, 1981: 7. Ժամկոչյան Հ., Գ. Աբրահամյան Ա., Մելիք-Բախշյան Ս. «Հայ ժողովրդի պատմություն», Երևան, 1876: 8. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. I-IV, ՀՀ ԳԱԱ հրատ., 2018 Լրացուցիչ 1. Աբրահամյան Ա.Գ., «Իսրայել Օրի», 1978թ. 2. Գալոյան Գ. Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատումներում, 2004թ. 3. Համբարյան Ա.Ա., «Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում», Երևան, 1999: 4. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ.

	Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2014: Յ. 2, Գիրք II: Միջին դարեր: (IX դարի կես-XVII դարի I տասնամյակ): 5. Հայոց պատմություն /Խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Յ. 3,: Գիրք I: Նոր ժամանակաշրջան (XVII դարի II կես -XIX դարի վերջ):
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-049-Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Հայոց պատմության հիմնահարցեր առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի և հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i>			
	Հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարը, հայոց պետականության պատմությունը, հայ հասարակական-քաղաքական հոսանքների ձևավորումից մինչև Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը <i>Հմտություն</i> • տեղեկությոն կառավարելու հմտություն (տեղեկությոնի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) • սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <i>Կարողունակություն</i> • առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն • վերլուծության և համադրության կարողություն • քննադատության և ինքնաքննադատության կարողություն • պատմական փաստերը համադրելու և երևույթները համակողմանի գնահատել կարողություն • պատմական կոնկրետ փաստերն ու երևույթները ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների			

	տեսանկյունից բացահայտելու կարողություն
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Հայ հասարակական-քաղաքական հոսանքները Թեմա 2. Արևմտահայ ազգային-ազատագրական շարժումների վերելքը XIX դ. 90ական թթ Թեմա 3. Հայկական հարցի ծագումը և նրա միջազգայնացումը Թեմա 4. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը Թեմա 5. Ֆիդայական շարժումը Թեմա 6. Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները Թեմա 7. Ազգային կուսակցությունների առաջացումը Թեմա 8. Հայկական հարցը 1912-1914 թթ Թեմա 9. Հայոց Մեծ եղեռնը Թեմա 10. 1915 թ. ինքնապաշտպանական մարտերը Թեմա 11. 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը. Հայաստանի հանրապետության հռչակումը Թեմա 11. Հայաստանի Առաջին հանրապետությունը 1918-1920 թթ Թեմա 12. Արցախյան շարժման նոր փուլը, Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը Թեմա 13. ՀՀ պետական խորհրդանիշները, դրոշը, օրհներգը, գինանշանը
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝ • ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան • ինքնուրույն աշխատանքի կատարում • սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն • ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ • Հարգախոսյզ, ճեպահարցում • թեստային առաջադրանքներ՝ պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով հարցերով:
Գրականություն	Պարտադիր 1. Սիմոնյան Հր. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2000թ. 2. Սիմոնյան Հր. Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 2012թ. 3. Մելքոնյան Ա, Մինասյան Է. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2009թ. 4. Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմության ակնարկներ (հնագույն ժամանակներից մինչև XIX դարի վերջը)» Երևան, 2018 5. Էդուարդ Դանիելյան, Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2015

	6. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. IV–VIII, ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1967, 1970, 1972, 1974, 1981: 7. Ժամկոչյան Հ., Գ. Աբրահամյան Ա., Մելիք- Բախչյան Ս. «Հայ ժողովրդի պատմություն», Երևան, 1876: 8. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. I-IV, ՀՀ ԳԱԱ հրատ., 2018 9. Խաչատրյան Կ. «Հայ-ռուսական հարաբերությունները 1920-1922 թթ.», Երևան, 2007: Լրացուցիչ 1. Գալոյան Գ. Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատումներում, 2004թ. 2. Համբարյան Ա.Ա., «Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում», Երևան, 1999: 3. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2014: Հ. 2, Գիրք II: Միջին դարեր: (I X դարի կես- XVII դարի առաջին տասնամյակ): 4. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Հ. 3: Գիրք I : Նոր ժամանակաշրջան (XVII դարի երկրորդ կես -XIX դարի վերջ): 5. Ավետիսյան Հ.Ա. «Հայկական հարցը 1918թ.». Երևան, 1997 6. Վրացյան Ս. «Հայաստանի Հանրապետություն», Երևան, 1993 7. Սիմոնյան Հր. «Անդրանիկի ժամանակը», գիրք 1-2, Երևան, 1996:
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/Բ-031- Հայոց լեզու և գրականություն 1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	56
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Հայոց գրական լեզվի զարգացման նորագույն շրջանի՝ ժամանակակից հայոց լեզվի ուսումնասիրությունը կոչված է օգնելու ուսանողներին առավել ամբողջական դարձնելու հայերենի իմացությունը, խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական և գործնական գիտելիքները, հայոց լեզվի վերաբերյալ գիտելիքները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ, նախապատրաստել ուսանողներին հետագա ինքնուրույն ուսումնասիրությունների:			

Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - Կիմանա հայոց լեզվի կառուցվածքային օրինաչափությունները, ծագումնաբանական և տիպաբանական առանձնահատկությունները, լեզվական համակարգերի և ենթահամակարգերի հարաբերակցությունը, ժամանակակից հայերենի ուղղագրության և ուղղախոսության նորմերը, ապագա մասնագիտության հիմնական հասկացություններն ու դրույթները: <i>Կարողունակություն</i> - Կկարողանա ցույց տալ լեզվի կառուցվածքային միավորները և արժևորել դրանք որպես խոսքի կառուցման բաղադրիչներ, կարողանա հայերենի և օտար լեզուների զուգադրությամբ հիմնավորել քերականական իմաստների արտահայտման ընդհանրություններն ու տարբերությունները, շարադրել իր միտքը գրագետ բանավոր և գրավոր հայերենով:
---	---

Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Հայոց լեզվի զարգացման փուլերը: Հայերենի հնչյունային համակարգը: Ձայնավորներ: Բաղաձայններ և երկհնչյուններ, դրանց ուղղագրությունը: Հնչյունափոխություն. տեսակները: Հայերեն ռուսերեն-գուգահեռներ: Թեմա 2. Բառագիտություն: Բառի սահմանումը: Բառերի տեսակներն ըստ կազմության: Ձևույթ. տեսակները: Բառակազմ. հիմքեր: Բարդության տեսակները: Իմաստաբանություն: Բառերի ձևաիմաստային խմբերը: Իմաստափոխության տեսակները: Հայերենի բառապաշարը: Բառապաշարի համաժամանակյա և տարաժամանակյա դասակարգում: Դարձվածաբանություն և բառարանագրություն: Թեմա 3. Ձևաբանություն. առարկան, խնդիրները, հիմնական հասկացությունները: Քերականական կարգեր, նրանց արտահայտությունը: Խոսքի մասերի դասակարգման հիմունքները: Հայերեն ռուսերեն-գուգահեռներ: Թեմա 4. Գոյականը որպես խոսքի մաս: Գոյականի իմաստային քերականական խմբերը: Գոյականի թվի քերականական կարգը: Անեզական և անհոգնական գոյականներ: Ռուսերեն-հայերեն գուգահեռներ: Թեմա 5. Հոլովի ըմբռնումը հայ քերականության մեջ: Հայերենի հոլովները: Հոլովման տիպերը: Արտաքին հոլովումներ: Ներքին և անկանոն հոլովումներ: Գոյականի առկայացման քերականական կարգը: Ռուսերեն-հայերեն գուգահեռներ: Թեմա 6. Թվականը որպես խոսքի մաս: Այբուբենի թվային արժեքը: Դերանունը որպես խոսքի մաս: Թեմա 7. Մակբայը որպես խոսքի մաս: Նրա հարաբերակցությունն այլ խոսքի մասերի հետ: Մակբայների կազմությունը: Կապը որպես խոսքի մաս: Թեմա 8. Շաղկապը որպես խոսքի մաս: Տեսակներն ըստ կազմության: Համադասական և ստորադասական շաղկապներ, տեսակները: Վերաբերական: Ձայնարկություն: Թեմա 9. 5-րդ դարի հայ պատմագրությունը: Հայ հին և միջնադարյան քնարերգությունը: «Սասնա ծռեր» Էպոսը: Միջնադարյան տաղերգություն հայրեններ: Հայ նոր գրականության ընդհանուր նկարագիրը: Հ.Թումանյան: Ավ. Խսահակյան: Վ.Տերյան: Ե. Չարենց: Ուրվագիծ արևմտահայ պոեզիայի /Դուրյան, Մեծարենց, Վարուժան, Թեքեյան/: Սփյուռք - «Կարոտի» և «Նահանջի» գրականության ուրվագիծ / Համաստեղ, Մնձուրի, Շ. Շահնուր/:
--	---

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝ 1. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում ▪ Գնահատման չափանիշը՝ - Ներկայություն 2. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում 3. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - ռեֆերատների կատարում - դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ, - լեզվաբանական այլ բնույթի աշխատանքների ստուգում: 6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում: ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ Հանրագումարային քննություն (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ ▪ բանավոր քննություն հարցատոմսերի միջոցով և պատասխանների գնահատում լսարանում: ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - տեսական հարցերի ճիշտ պատասխանները և եզրահանգումները, - նշանագիտական հայեցակետերի մատուցման ճշգրտությունը, - խոսքի տրամաբանական կառուցվածքը, ● առարկայի ընդհանուր իմացությունը:
---	---

Գրականություն	<i>Պարտադիր</i> 1. Սուքիասյան Ա.Ժամանակակից հայոց լեզու, Ե., 1982: 2. Առաքելյան Վ., Խաչատրյան Ա., Էլոյան Ս., Ժամանակակից հայոց լեզու. հ.1, Զ. 2, 1975, 1979: 3. Ս.Աբրահամյան, Հայերենի կետադրությունը, Ե., 1999: 4. Դ.Գյուրջինյան Հայերեն բառարան-տեղեկատու, Միասին, անջատ կամ գծիկով գրվող բառեր, Մեծատա՞ռ, թե փոքրատառ, Ե., 2001: 5. Դ. Գյուրջինյան, Հայերեն բառարան-տեղեկատու, Միասին, անջատ կամ գծիկով գրվող բառեր, Մեծատա՞ռ, թե փոքրատառ, Ե., 2001: 6. Ս. Աբրահամյան, Ն. Պառնասյան, Հ. Օհանյան, Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզու . հ.3, 1976 7. Ս.Աբրահամյան, Ն. Պառնասյան, Հ. Օհանյան, Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, հ. 3, Շարահյուսություն, Ե., 2002: 8. Գ.Խաչատրյան, Հայոց լեզվի ոլորաններում, Ե., 1994: <i>Լրացուցիչ</i> 1. Ս. Աբրահամյան, Ժամանակակից հայերենի քերականություն, Ե, 1976: 2. Էդ. Աղայան, Ժամանակակից հայերենի հոլովումը և խոնարհումը, Ե., 1967: 5. Մ. Ասատրյան, Բայի սեռերը Ժամանակակից հայերենում, Ե., 1959: 6.Վ. Առաքելյան, Հայերենի շարահյուսություն,հ. 1,2, Ե., 1958, 1964:
----------------------	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ-032- Հայոց լեզու և գրականություն 2				
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ				
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ				
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն		
			Սեմինար		
			Լաբորատոր աշխատանք		
			Գործնական աշխատանք	56	
	Ինքնուրույն	64			
	Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	ստուգարք				
Դասընթացի նպատակը	Հայոց գրական լեզվի զարգացման նորագույն շրջանի՝ ժամանակակից հայոց լեզվի ուսումնասիրությունը կոչված է օգնելու ուսանողներին առավել ամբողջական դարձնելու հայերենի իմացությունը, խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական և գործնական գիտելիքները, հայոց լեզվի վերաբերյալ գիտելիքները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ, նախապատրաստել ուսանողներին հետագա ինքնուրույն ուսումնասիրությունների:				

Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - Կիմանա հայոց լեզվի կառուցվածքային օրինաչափությունները, ծագումնաբանական և տիպաբանական առանձնահատկությունները, լեզվական համակարգերի և ենթահամակարգերի հարաբերակցությունը, ժամանակակից հայերենի ուղղագրության և ուղղախոսության նորմերը, ապագա մասնագիտության հիմնական հասկացություններն ու դրույթները: <i>Կարողունակություն</i> - Կկարողանա ցույց տալ լեզվի կառուցվածքային միավորները և արժևորել դրանք որպես խոսքի կառուցման բաղադրիչներ, կարողանա հայերենի և օտար լեզուների զուգադրությամբ հիմնավորել քերականական իմաստների արտահայտման ընդհանրություններն ու տարբերությունները, շարադրել իր միտքը գրագետ բանավոր և գրավոր հայերենով:
---	---

Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Բայը որպես խոսքի մաս: Բայի արտահայտության երկու ձևերը: Բայի կազմությունը Թեմա 2. Բայահիմքեր: Բայածանցներ: Բայի սեռը, սեռային զուգահեռներ. կրկնասեռություն Թեմա 3. Դերբայներ: Դերբայների դասակարգումն ըստ քերականական նշանակության: Թեմա 4. Եղանակային ձևեր. եղանակ. ժամանակ. դեմք. թիվ: Թեմա 5. Հաստատական և ժխտական խոնարհում: Խոնարհիչներ և խոնարհումներ: Եղանակային ձևերի կազմությունը: Թեմա 6. Համադրական և վերլուծական ժամանակաձևեր. գլխավոր և երկրորդական ժամանակներ: Սահմանական, ըղձական, ենթադրական, հարկադրական և հրամայական եղանակները. նրանց ժամանակային ձևերը, կազմությունը, գլխավոր ու երկրորդական կիրառությունները: Ածանցավոր բայերի խոնարհումը: Անկանոն բայեր. նրանց խոնարհումը: Թեմա 7. Շարահյոյսություն. շարահյուսության ուսումնասիրության առարկան: Գաղափար բառակապակցության մասին: Բառերի կապակցության տեսակներն ըստ շարահյուսական արժեքի: Բառակապակցության տեսակներն ըստ կազմության: Բառակապակցության տեսակներն ըստ գերադաս անդամի արտահայտության: Թեմա 8. Նախադասություն. քերականական հիմնական հատկանիշները՝ Նախադասությունների դասակարգումը: Թեմա 9. Ենթակա, տեսակները, արտահայտությունը: Թեմա 10. Ստորոգյալ, քերականական ձևավորումը, տեսակները, արտահայտությունը: Թեմա 11. Գոյականական անդամի լրացումներ: Թեմա 12. Բայական անդամի խնդիր լրացումներ: Բայական անդամի պարագա լրացումներ: Թեմա 13. Դերբայական դարձված և Նախադասության կողմնակի անդամներ: Տրոհվող լրացումներ: Նախադասության հարակից միավորներ: Թեմա 14. Բարդ Նախադասությունը և նրա կառուցվածքը: Բարդ համադասական Նախադասություն. տեսակները: Բարդ ստորադասական Նախադաս. կառուցվածքը և իմաստային առանձնահատկությունները: Թեմա 15. Նախադաս. գլխավոր անդամներին փոխարինող երկրորդ. Նախադաս.: Նախադաս. երկրորդ. անդամներին փոխարինող երկրորդ. Նախադաս. (գոյականական անդամին փոխարինող): Նախադաս. երկրորդ. անդամներին փոխարինող երկրորդ. Նախադաս. (բայական անդամին փոխարինող): Փոխակերպում: Կետադրություն: Թեմա 16. Նախադասությունների կապակցություն: Նախադասությունների ինքնուրույնության հարաբերականությունը խոսքի մեջ: Նախադասությունների իմաստային քերականական հարաբերությունները խոսքի մեջ: Նախադասությունների կապակցման միջոցները՝ բառական և շարահարական:
--	---

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝ 1. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում ▪ Գնահատման չափանիշը՝ - Ներկայություն 2. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում 3. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - ռեֆերատների կատարում - դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ, - լեզվաբանական այլ բնույթի աշխատանքների ստուգում: 6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում: ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ Հանրագումարային քննություն (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ ▪ բանավոր քննություն հարցատոմսերի միջոցով և պատասխանների գնահատում լսարանում: ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - տեսական հարցերի ճիշտ պատասխանները և եզրահանգումները, - նշանագիտական հայեցակետերի մատուցման ճշգրտությունը, - խոսքի տրամաբանական կառուցվածքը, ● առարկայի ընդհանուր իմացությունը:
---	---

Գրականություն	<i>Պարտադիր</i> 1. Սուքիասյան Ա.Ժամանակակից հայոց լեզու, Ե., 1982: 2. Առաքելյան Վ., Խաչատրյան Ա., Էլոյան Ս., Ժամանակակից հայոց լեզու. հ.1, Զ. 2, 1975, 1979: 3. Ս.Աբրահամյան, Հայերենի կետադրությունը, Ե., 1999: 4. Դ.Գյուրջինյան Հայերեն բառարան-տեղեկատու, Միասին, անջատ կամ գծիկով գրվող բառեր, Մեծատա՞ռ, թե փոքրատառ, Ե., 2001: 5. Դ. Գյուրջինյան, Հայերեն բառարան-տեղեկատու, Միասին, անջատ կամ գծիկով գրվող բառեր, Մեծատա՞ռ, թե փոքրատառ, Ե., 2001: 6. Ս. Աբրահամյան, Ն. Պառնասյան, Հ. Օհանյան, Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզու . հ.3, 1976 7. Ս.Աբրահամյան, Ն. Պառնասյան, Հ. Օհանյան, Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, հ. 3, Շարահյուսություն, Ե., 2002: 8. Գ.Խաչատրյան, Հայոց լեզվի ոլորաններում, Ե., 1994: <i>Լրացուցիչ</i> 1. Ս. Աբրահամյան, Ժամանակակից հայերենի քերականություն, Ե, 1976: 2. Էդ. Աղայան, Ժամանակակից հայերենի հոլովումը և խոնարհումը, Ե., 1967: 5. Մ. Ասատրյան, Բայի սեռերը ժամանակակից հայերենում, Ե., 1959: 6.Վ. Առաքելյան, Հայերենի շարահյուսություն,հ. 1,2, Ե., 1958, 1964:
----------------------	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՅ/Բ-132 -Մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	8
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	28		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին գինել մանկավարժական տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում արագ կողմնորոշվելու կարողություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները, - մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ,			

	• մանկավարժական գիտաճյուղերի բնութագիրը, • մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները, • անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները, • անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը, • կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը, • ուսուցման գործընթացի էությունը, • ուսուցման սկզբունքները, • ուսուցման մեթոդները և միջոցները, • ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը, • դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև, • ուսուցման կազմակերպման օժանդակ ձևերը, • ուսուցման գործընթացի կազմակերպման դիդակտիկական նոր համակարգերը, • ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը, • ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում, • ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաներ և մասնագիտական կոմպետենտություն, • դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը, • դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները, • դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները, • դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը, • դաստիարակության բաղադրամասերը: <i>Հմտություն</i> • մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը, • տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն • ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը, • ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը, • տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը • մանկավարժական վարպետությանը: • <i>Կարողունակություն</i> • արդյունավետ օգվտել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից, • իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները, • իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը, • իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,
--	---

	• բնութագրել ուսուցողական և միավորային մատյանները, • ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը, • ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները, • կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները, • տրամաբանել մասնագիտական կոմպետենտության ձեռքբերման պահանջները • արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում, • տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային, • տիրապետի կոլեկտիվի տեսական հիմունքներին, • տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Մանկավարժությունը ծագումը, օբյեկտը, առարկան, հիմնական հասկացությունները: Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ: Թեմա 2. Անձնավորության զարգացման գործոնները, տարիքային փուլերը: Անձնավորության ձևավորման խնդիրը մանկավարժության մեջ: Թեմա 3. Դիդակտիկայի էությունը, հիմնական հասկացությունների բնութագիրը: Ուսուցման գործընթացի էությունը, օրինաչափությունները, սկզբունքները: Ուսուցման մեթոդները, կազմակերպման ձևերը: Թեմա 4. Դաստիարակության գործընթացի էությունը, իմաստները, օրինաչափությունները, առանձնահատկությունները: Դաստիարակության սկզբունքները: Դաստիարակության մեթոդները, դրանց դասակարգումը, դաստիարակության կազմակերպման ձևերը: Թեմա 5. Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը: Թեմա 6. Դպրոցականների աշխարհայացքի ձևավորումը: Թեմա 7. Դաստիարակության բաղադրամասերը: Թեմա 8. Դպրոցի կառավարման հիմունքները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Բանավոր, գրավոր հարցում, թեստ Ներկայություն, գիտականություն, ինքնուրույնություն, ակտիվություն, խոսքի հստակություն:
Գրականություն	Պարտադիր- 1.Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 2.Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն 3.Գ. Ե. Ղուլումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 4.Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 5.Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 6.Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 7.Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 8.И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 9.Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 10.А. С. Макаренко, Педагогическая поэма, М. 1979

	Լրացուցիչ- 1. Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկան, Երևան, 1962թ. 2.Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկերե, Երևան, 1950թ. 3.Ա. Դիստերվեգ «Մանկավարժական ընտիր երկերե, Երևան, 1963թ. 4.Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին, 2 հատոր, Երևան, 1960թ., 1962թ. 5.10Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկերե, 2 հատոր, Երևան, 1958թ., 1959թ. 6.Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին: 7.Կրթության մասին՝ ՀՀ օրենք, 2003 8.Մանուկ Մկրտչյան 'ՀՀ կրթակարգը և պետական չափորոշիչները', 2004 9.Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика, М., 2004
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՅ/բ-128- Հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	8
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	28		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Առարկայի նպատակն է. 1. Ուսանողներին զինել հոգեբանության մասին գիտելիքներով: 2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները: 3. Ուսանողներին գաղափար տալ ընդհանուր հոգեբանության օրինաչափությունների մասին: 4. Ընդհանուր հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: 5. Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (սոցիալական հոգեբանություն, սոցիոլոգիա, սպորտային հոգեբանություն և այլն) հետագա առավել գիտական և լուրջ ուսումնասիրություններին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • հոգեբանության սահմանումը, • հոգեբանության առարկան,			

	• հոգեբանության հիմնական մեթոդները, • հոգեբանության կողմից լուծվող հիմնական խնդիրները, • գործունեության կառուցվածքը: • իմացական գործընթացները՝ զգայություն, ընկալում, ուշադրություն, հիշողություն, մտածողություն, երևակայություն: • մարդու հույզերն ու զգացմունքները, • ըստ խառնվածքի դասակարգումը, յուրաքանչյուր տիպի առանձնահատկությունները: <i>Յմտություն</i> • Տիրապետում է հոգեբանություն գիտության առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին: • Տիրապետում է անձի և գործունեության կառուցվածքի մասին գիտելիքներին: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ հուզականմային գործընթացների վերաբերյալ: <i>Կարողունակություն</i> • Ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընդհանուր հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Հոգեբանության առարկան, արդի խնդիրները, մեթոդները: Թեմա 2 Հոգեբանության ծագումն ու զարգացումը, ներկա վիճակը, ճյուղերը, կառուցվածքը: Թեմա 3 Հոգեկանի ծագումն ու զարգացումը: Թեմա 4 Անձնավորություն : Թեմա 5 Միջանձնային հարաբերությունների հոգեբանություն: Թեմա 6 Գործունեության հոգեբանական բնութագիրը: Թեմա 7 Ուշադրություն: Թեմա 8 Հաղորդակցում և լեզու: Թեմա 9 Չգայություն: Թեմա 10 Ըմբռնում: Թեմա 11 Հիշողություն: Թեմա 12 Մտածողություն: Թեմա 13 Երևակայություն: Թեմա 14 Հույզեր և զգացմունքներ Թեմա 15 Խառնվածք, բնավորություն:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ • ընթացիկ ստուգումների հաշվառում: Գնահատման չափանիշները՝ • Երկու ընթացիկ ստուգումների՝ թեստային առաջադրանքների հաշվառում, • Երկու ինքնուրույն աշխատանքների հաշվառում /ռեֆերատ, մշակում, գեկույց/, • հաճախելիության ցուցանիշների հաշվառում, • գործնական աշխատանքների հաշվառում:
Գրականություն	Պարտադիր 1. Նալչաջյան Ա.Ա. Հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1997

	2. Ավանեսյան Յ., Յովհաննիսյան Յ., հովհաննիսյան Ս., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն. դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ. Եր. ԵՊՀ հրատ. 2010, 204 էջ 3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Попова. М., 2005 3. Маклаков А. Г. Общая психология. М., 2007 4. Столяренко Л. Д. Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005 5. Блейхер, Вадим Моисеевич, and Инна Вадимовна Крук. "Толковый словарь психиатрических терминов" Լրացուցիչ 1. КАЗАКОВ Ю.Н, ЗОЛОТАРЁВА Г.К "ОБЩАЯ ПСИХОЛОГИЯ РАЗДЕЛ "ВВЕДЕНИЕ В ПСИХОЛОГИЮ" Конспект лекций." 2. Немов, Р. С. "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003). 3. http://www.uni.edu/tan/structuralism.htm 4. http://psychology.about.com/od/historyofpsychology/a/schoolsthought.htm
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ-146 Համակարգչից օգտվելու հմտություններ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	«Համակարգչից օգտվելու հմտություններ» առարկայի դասավանդման նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ժամանակակից ծրագրային և տեխնիկական ապահովման և դրանց կիրառության վերաբերյալ: Առարկայի ուսումնասիրության արդյունքում ուսանողը պետք է ձեռք բերի գիտելիքներ Windows օպերացիոն թաղանթի, նրա հիմնական ֆունկցիաների ու ստանդարտ ծրագրերի, MS Word, MS Excel և Power Point կիրառական ծրագրերի վերաբերյալ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> Համակարգչի ծրագրային և ապարատային միջոցների մասին տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ <i>Հմտություն</i> - Համակարգչի ծրագրերի և սարքավորումների հետ համագործակցային աշխատանքի հմտություններ - Աշխատել Windows-ի ծրագրային միջավայրում, աշխատել ֆայլային համակարգի հետ:			

	<i>Կարողունակություն</i> - Մուտքագել, խմբագրել, ձևավորել տեքստը, փաստաթուղթը՝ MS Word ծրագրային փաթեթի հնարավորություններից օգտվելով: - Կազմել աղյուսակներ MS Excel աղյուսակային ծրագրի օգնությամբ, կատարել պարզագույն հաշվարկներ, տեղադրել բանաձևեր, կիրառել ֆունկցիաներ, պատկերել համեմատական գրաֆիկներ: - Կարողանա ստանալ պրեզենտացիոն աշխատանքներ Power Point ծրագրային փաթեթով
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքները: Մայր հարթակ, միկրոպրոցեսոր: Հիշողության տեսակներ: Ճայրամասային սարքեր: Թեմա 2. Աշխատանք Windows օպերացիոն համակարգի հետ: Windows ՕՏ-ի աշխատանքի ինտերֆեյսը: Աշխատանք ստանդարտ ծրագրերի հետ: Ֆայլային համակարգ. ֆայլերի պատճենահանում, տեղափոխում, հեռացում, փնտրում, վերանվանում: Control Panel: Թեմա 3. <i>MS Office ծրագրային փաթեթ</i>: MS Word տեքստային խմբագիր ծրագիր: տեքստի մուտքադրման և ֆորմատավորման կանոնները: Աշխատանք աղյուսակների հետ: Drawing գործիքների տողը , WordArt: Թեմա 4. <i>MS Office ծրագրային փաթեթ</i>: MS Excel աղյուսակային պրոցեսոր աշխատանքային գիրք, էջերի հեռացում ավելացում, վերանվանում , պատճենահանում, աշխատանքային դաշտ, բջիջներ, սյուներ, տողեր: Մաթեմատիկական հաշվարկների կատարումը բջիջներում բանաձևերի տեղադրման կանոնները: Բացարձակ և հարաբերական հասցեավորում : Ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում և զտում: Թեմա 5. <i>MS Office ծրագրային փաթեթ</i> MS Power Point պրեզենտացիոն կիրառական ծրագիր: Սլայդների ստեղծում, դրանց միավորում ցուցադրական պրոյեկտի մեջ: Պրոյեկտի ներկայացումը պրեզենտացիոն ծրագրերի միջոցով Ձայնի, անիմացիաների տեղադրում: Տարբեր ոճերի սլայդների ձևավորում Ծրագրի կիրառությունը մասնագիտական բնույթի նյութի ցուցադրության համար
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է ստուգարք: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի « Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»
Գրականություն	Պարտադիր- Վ Հովսեփյան MS Windows, MS Office (Word, Exel, Access...) ծրագրային համակարգեր Լրացուցիչ- В.С.Симонович Информатика базовый курс, учебник для ВУЗ-ов

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ-062-Փիլիսոփայության հիմնահարցեր
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ

Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	44	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	20
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	76		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Փիլիսոփայությունն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ աշխարհայացքի, նրա տարատեսակների և ձևերի մասին, բացահայտել իրականության սկզբնապատճառը, զարգացման օրենքներն ու օրինաչափությունները, մեկնաբանել շարժման մեխանիզմը, ձևերը և դրանց դերը զարգացման գործընթացում: Ուսանողները գիտելիքներ են ստանում նաև հասարակության, նրա առանձնահատկությունների և գործառույթների մասին: Դասընթացը ներկայացնում է փիլիսոփայական գիտելիքների պատմականությունը, ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը գաղափար կունենա նորագույն շրջանի փիլիսոփայական տեսությունների և ուղղությունների, հայ փիլիսոփայական մտքի զարգացման շրջանների մասին: Առարկայի ուսումնասիրումը հնարավորություն կտա կատարել ընդհանրացումներ աշխարհայացքի, տարբեր գաղափարական հոսանքների, տեսությունների և հիմնադրույթների վերաբերյալ: Փիլիսոփայությունն առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի տրամաբանության, մշակութաբանության, քաղաքագիտության և այլ գիտությունների հետ: Փիլիսոփայությունն առարկան նախատեսված է ներկայացնել բոլոր բաժինների համար, որպեսզի ապագա մասնագետի մոտ ձևավորվի իրականության վերաբերյալ ընդհանրական գիտելիքներից եզրահանգումներ կատարելու հմտություն և կարողություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> 1.ինքնուրույն վերլուծել փիլիսոփայական հիմնախնդիրները 2.տարբերել փիլիսոփայական տարբեր ուղղությունների գաղափարական հիմնավորումները 3.տարբարակել փիլիսոփայության մտքի պատմության հիմնական էտապները, յուրաքանչյուրի հիմնական մոտեցումները 4. Ներկայացնել հասարակական գիտակցությունը ձևերը, դրանց ընդհանրությունն ու տարբերությունը 5. հասկանալ փիլիսոփայական հասկացությունների, կատեգորիաների և օրենքների էությունը, կիրառման բնագավառը <i>Հմտություն</i> 1.գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն 2.հետազոտություններ կատարելու ունակություններ 3.սովորելու ունակություն 4.առաջնորդի հատկություններ 5.որակի կարևորության գիտակցում 6.Կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները			

	<i>Կարողունակություն</i> 1. Վերլուծման և համադրման ունակություն 2. Կազմակերպման և պլանավորման ունակություն 3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ 4. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն 5. քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն 6. միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն Թեմա 2. Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը Թեմա 3. Մատերիա և կեցություն Թեմա 4. Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ Թեմա 5. Չարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/ Թեմա 6. Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն Թեմա 7. Սոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը Թեմա 8. Հասարակության քաղաքական և հոգևոր համակարգը Թեմա 9. Հասարակական գիտակցություն Թեմա 10. Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ. ✓ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան, ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ, ✓ թեստային առաջադրանք պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով ✓ ամփոփիչ քննություն համակարգչային ստուգմամբ
Գրականություն	Պարտադիր 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան, 2000 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան, 2005 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան, 1975. 6. Ս. Չաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005 Լրացուցիչ 1. Իովչուկ – Փիլիսոփայության պատմության համառոտ ակնարկ, Երևան, 1979 2. Էդ. Հարությունյան, Քաղաքական համակարգի զարգացման հիմնախնդիրները անցումային հասարակությունում, Երևան, 2005

		3. И.Т. Фралов, Введение философии		
Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Օտար լեզու - անգլերեն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային 32	56	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	56
	Ինքնուրույն 16	11.2		
	Ընդամենը 48	76.4		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է անգլերեն լեզվի քերականության ընդհանուր կառուցվածքին զուգահեռ ուսանողի մոտ ձևավորել լեզվի հաղորդակցական կարողություններն ձեռք բերված գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ: Այլ կերպ ասած՝ դասընթացի նպատակն է լուսաբանել անգլերեն լեզվի բառապաշարի քերականության հիմնահարցերը, սովորեցնել տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - Անգլերեն լեզվի կառուցվածքի և առանձնահատկությունների մասին անգլերեն լեզվի կաղապարի շրջանակներում հաղորդակցվելու համար - Անգլերեն լեզվի քերականական կայուն գիտելիքներ, խոսակցական և մասնագիտական բառապաշարի տիրապետում: <i>Չմտություն</i> - Կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ, համեմատություններ, զուգահեռներ անցկացնել դրանց միջև - Ցուցաբերել համապատասխան լեզվամտածողություն <i>Կարողունակություն</i> - Ձեռք բերել անգլերենով հաղորդակցվելու հմտություններ և կարողություններ: դասընթացի ընթացքում ձեռքբերած գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն			
Դասընթացի	Թեմա 1. Work, Rest and play. Թեմա 2. Beginnings. Թեմա 3. The			

բովանդակությունը	world of work. Թեմա4. That's entertainment. Թեմա5. Into the future. Թեմա6. Family and friends. Թեմա7. You need a holiday. Թեմա8. Different cultures. Թեմա9. Life isn't perfect. Թեմա10. Shop till you drop. Թեմա11. Gossip and news. Թեմա12. Achieving your goals.
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Ռեֆերատների կատարում Թեստային աշխատանքներ PowerPoint պրեզենտացիաներ Դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ, Լեզվական գիտելիքների և հմտությունները ստուգող տարբեր աշխատանքների կազմակերպում
Գրականություն	Պարտադիր-Chris Redston, Lindsay Warwick, Anna Young and Theresa Clementon – Face 2face pre-intermediate, Cambridge university press, 2006. Լրացուցիչ- Յուրաքանչյուրբաժնիհամապատասխանմասնագիտականգրականություն

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ-064- Մշակութաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	- Մշակութաբանություն դասընթացի ծրագրային բովանդակության տիրապետումը, մշակույթի, մարդու, հասարակության ու աշխարհի մասին ընդհանուր գիտելիքների յուրացում: - աշխարհայացքային կողմնորոշումների հստակեցում - մասնագիտական, ընդհանուր գիտական և մշակութաբանական խնդիրների փոխառնչությունների պարզաբանման սկզբունքային մոտեցումների իմացում - մասնագիտական գիտելիքների զարգացմանը նպաստող մշակութա-մեթոդաբանական մտածելակերպի տարրերի ձևավորում - համաշխարհային և ազգային մշակույթի նվաճումներին հաղորդակից լինելը և մշակութաբանության բարդ հիմնախնդիրների համակարգում ճիշտ կողմնորոշվելը			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> Մշակութաբանության որպես ինքնուրույն գիտության			

	ձևավորումը, հետազոտման մեթոդները: Մշակույթ հասկացության մեկնաբանումը և սահմանումները: Մշակույթի գործառույթները: Մշակույթի դասակարգման հիմնական չափորոշիչները, մշակույթի առանձին տիպերի բնութագիրը, կրոն և մշակույթ, բարոյականություն, արվեստ, գիտություն: Բնությունն իբրև փիլիսոփայական և մշակութաբանական կատեգորիա: Արժեք հասկացության բնորոշումը, մշակույթի և արժեքների կապը, արժեքների դասակարգումը: Քաղաքակրթություն հասկացության բնութագիրը, քաղաքակրթության և մշակույթի ընդհանրություններն ու տարբերությունները; <i>Հմտություն</i> • մշակութային երևույթների օրինաչափությունները, կառուցվածքը, տիպաբանությունը, պատճառ-հետևանքային կապերը հասկանալու ունակություն • մշակույթի վերաբերյալ եղած սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու ունակություն • ունեցած ինֆորմացիայի և տեղեկատվության տարբեր ձևերը օգտագործելու հմտություններ • մշակույթի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքների համակարգում և վերլուծություն • մասնագիտական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ • տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման ունակություն, • միջանձնային գործնական հմտություններ <i>Կարողունակություն</i> • Ինքնուրույն աշխատելու ունակություն • Հետազոտություններ կատարելու ունակություն • Անկախ սովորելու ունակություն • Հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները • Համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվություն, • Հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները • Ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Մշակութաբանության ուսումնասիրության առարկան, մեթոդները, գործառույթները Թեմա 2. Չանգվածային և էլիտար մշակույթ Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը Թեմա 4. Մարդ, բնություն, մշակույթ Թեմա 5. Մշակույթ և արժեքներ, մշակույթ և քաղաքակրթություն Թեմա 6. Մշակութային երկխոսություն և գլոբալիզացիա
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գիտելիքների ստուգումը և գնահատումը իրականացվում են հետևյալ բաղադրիչներով՝ ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասաժամախոսումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական (սեմինար) աշխատանքներին ուսանողի

	մասնակցության, նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) հաշվառում գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում ու գնահատում կիսամյակի ընթացքում, ե) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, անհատական առաջադրանքների, գործնական աշխատանքներին ուսանողի ակտիվության, հմտությունների և կարողությունների գնահատման, ընթացիկ և հանրագումարային գնահատումների հիման վրա դասընթացի արդյունաբար գնահատականի ձևավորում
Գրականություն	<i>Պարտադիր</i> 1. Մելքումյան Գ.Ա. Մշակութաբանություն, 2001 2. Գուրևիչ Ս., Մշակութաբանություն, 1996 3. Բորև Յու.Բ., Գեղագիտություն, 1989 4. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, 1996 <i>Լրացուցիչ</i> 1. Հովհաննիսյան Ս., Կուլտուրան և բնությունը, Երևան, 1984 2. Макарян Э.С. , Теория культуры и современная наука, Ереван 1984 3. Малюра Ю.А. Культурология, Москва, 1999 4. Лосев А.Д. Философия. Мифология. Культура, Москва, 1991 5. Культурология. История мировой культуры, Москва, 1995 6. Розин В.М. Введение в культурологию, Москва, 1994 7. Швейцер А. Культура и этика, Москва, 1994 8. Шенен О. Закат Европы, Москва, 1991 9. Философский словарь, Москва, 1983 10. Փիլիսոփայական բառարան

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ- 061-Տրամաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակը մտածողության օրենքների և օրինաչափությունների, մտքի քերականության կանոնների յուրացումն է, որի արդյունքը նոր գիտելիքների ստանալն ու յուրացնելն է ոչ միայն մտածողության, այլև իրականության մասին ընդհանրապես: Դասընթացի նպատակն է զույգ տալ, թե ինչպես շաղկապել			

	մտքերը, որպեսզի ճշմարիտ նախադրյալներից ստանանք ճշմարիտ եզրակացություն:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • Հասկացության էությունը: Հասկացությունների տեսակները, նրանց հարաբերությունը: • Դատողության էությունը, տեսակետները, իմացաբանական և հաղորդակցային յուրահատկությունները • Միջնորդավորված մտահանգում: Պայմանական և բաժանարար մտահանգումներ: Սիլլոգիզմը որպես մտահանգման յուրահատուկ ձև: Մտահանգման դերը ուսուցման գործընթացում: Անմիջական մտահանգումներ: Փոխակերպում և շրջում • Տրամաբանության հիմնական օրենքները: Օրենք-օրինաչափություն-մտածողություն <i>Հմտություն</i> Տրամաբանության օրենքների, կատեգորիալ ապարատի և մեթոդների կիրառման շնորհիվ հանգել նյութականի իդեալականացման, օբյեկտիվը սուբյեկտիվացնելու և սուբյեկտիվին էլ օբյեկտիվացնելու հիմնական սկզբունքներին <i>Կարողունակություն</i> • վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն, • կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն, • տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն • գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն, • առկա փաստերը վերլուծելու, նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ունակություն,
Դասընթացի բովանդակությունը	<u>Թեմա 1.</u> Տրամաբանության առարկան և նշանակությունը <u>Թեմա 2.</u> Հասկացության էությունը <u>Թեմա 3.</u> Դատողության էությունը <u>Թեմա 4.</u> Մտահանգում <u>Թեմա 5.</u> Ապացուցում և հերքում <u>Թեմա 6.</u> Տրամաբանության հիմնական օրենքները <u>Թեմա 7.</u> Տրամաբանության մեթոդաբանական նշանակությունը
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ. ✓ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան, ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ գործնական և լաբորատոր պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ ընթացիկ ստուգում
Գրականություն	<i>Պարտադիր</i> 1. Բրուտյան Գ.Ա., Ձևական տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1967: 2. Բրուտյան Գ.Ա., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976:

	3. Հարությունյան Էդ. Շ., Դեդուկտիվ տրամաբանության տեսության հարցեր, Եր., 1972: <i>Լրացուցիչ</i> 1. Кондаков Н.И. Логический словарь - справочник. М., 1975 2. Бочаров В. А., Маркин В. И. Введение в логику. М., 2010 3. Гетманова А. Д. Учебник по логике. М., 1995. 4. Канеман Д. Думай медленно... решай быстро. М., 2013. 5. Кондаков Н. И. Введение в логику. М., 1967 6. Ивлев Ю. В. Учебник логики: Учебник. М., 2003. 7. Бочаров В. А., Маркин В. И. Основы логики: Учебник. М., 2001 8. Горский Д. П. Логика: Учебное пособие для педагогических училищ. Изд. 3-е., М., 1961. 9. Челпанов Г. И. Учебник логики. М., 1994.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/Բ-105 - Իրավագիտություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	• ուսանողներին զինել գիտելիքներով հանցավորության և դրա հետ կապված հարաբերությունների մասին, • ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, իրավագիտական աշխարհայացքը, • նախապատրաստել ուսանողներին ուսումնասիրված նյութի գործնական կիրառմանը, • խորացնել ընդհանուր իրավագիտական գիտությունների առարկայաշարի ուսումնասիրությունը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • Իրավունքի հիմնական ճյուղերի (մասնավորապես՝ սահմանադրական իրավունքի, վարչական իրավունքի և վարչական դատավարության, քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային իրավունքի, քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության, Էկոլոգիական իրավունքի, միջազգային հանրային իրավունքի, դրանց սկզբունքների, ինստիտուտների, նորմերի ծագումնաբանության և էության, այդ ինստիտուտների և նորմերի օրենսդրական ամրագրման և կիրառման գործընթացի վերաբերյալ հիմնարար և համակարգված			

	գիտելիք: <i>Հմտություն</i> - Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող իրավական խնդիրների լուծման համար: <i>Կարողունակություն</i> - Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1- Պետության և իրավունքի առաջացումը, Թեմա 2- Պետության էությունը և գործառույթները, Թեմա 3- Իրավունքը սոցիալական նորմերի համակարգում, Թեմա 4- Սոցիալական նորմերի հասկացությունն ու տեսակները, Թեմա 5- Իրավունք և իրավագիտակցություն, Թեմա 6- Օրինականություն և իրավակարգ, Թեմա 7- Իրավունքի համակարգը, Թեմա 8- Իրավական պետություն, Թեմա 9- Սահմանադրական իրավունք, Թեմա 10- Սահմանադրական կարգ հասկացությունը
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	6.1. Գնահատման մեթոդներին և չափորոշիչներն ուղղորդված են կրթության վերջնարդյունքներին 6.2. Առարկան ամփոփվում է քննությամբ՝ 4-րդ կիսամյակում) 6.3. Գնահատման չափանիշները (ընթացիկ ստուգումների) - տարբերակների երեք հարցերից յուրաքանչյուրին տրված պատասխանի բովանդակությունը - պատասխանի մեջ նյութի ինքնուրույն յուրացման մասնաբաժինը - շարադրանքի տրամաբանվածությունը, ծրագրային նյութի յուրացվածության աստիճանը - ծրագրային նյութից դուրս իմացությունը 4. Գործնական աշխատանքների ընթացքում իմացության ստուգում 5. Ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում - անհատական աշխատանքների հանձնարարում - իրավաբանական խնդիրների լուծում 6. Հաճախելիություն Գնահատման մեթոդը - դասերին հաճախման հաշվառում Գնահատման չափանիշը - ներկայություն - մասնակցություն հարցերի քննարկմանը 6.7. Համակարգչային թեստային ստուգում Գնահատման չափանիշները - համակարգչային թեստային ստուգում նախատեսված չէ 6.8. Ուսուցման վերջնական արդյունքների գնահատում 6.1-6.6 արդյունքների հանրագումար գնահատման հարյուր միավորանոց սանդղակով:
Գրականություն	Պարտադիր՝ - ՀՀ Սահմանադրություն - Վ.Ն. Խոշոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսությունը, 2001թ. - Վ.Ս. Ներսեսյանց «Իրավունքի և պետության

	տեսություն, 2001թ. 4. Ապիյան Ն. «Պետության և իրավունքի հիմնահարցեր, 2003թ. 5. Васильев А. В. «Теория государства и права, 1998 6. Алексеев С Г« Теория государства и права. 2004 Լրացուցիչ՝ 1. www.yandex.ru. 2. www.google.ru 3. www.lib.ru 4. www.books.ru
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Էիկ/ Բ 091 Տնտեսագիտության			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Ամեն մի արտադրաեղանակի նպատակը հասարակության և նրա անդամների պահանջմունքների բավարարումն է: Հենց դրան է ուղղված արտադրության գործընթացը, որտեղ լուծվում է տնտեսական երկու հիմնախնդրի միջև առաջացող մշտական հակասությունը: Ներկայումս խառը տիպի տնտեսության պայմաններում , հիմախնդիրը շուկայական գործընթացի գործողությունը, շուկայական հարաբերությունների զարգացման օրինաչափություններն ու առանձնահատկություններն են:Սահմանափակ ռեսուրսների պայմաններում, ավելի շատ պահանջմունքներ բավարարելու գործում մարդկանց ունեցած վարքագիծը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • տնտեսական կատեգորիաներն ու օրենքները • տնտեսագիտական գիտելիքների դերը և գործառույթները տնտեսության տարբեր ոլորտներում • առարկայի կարևորությունը հասարակական տնտեսական հարաբերությունների բնագավառում • հասարակության զարգացման պատմական փուլերի տնտեսական առանձնահատկությունները <i>Հմտություն</i> • մեկնաբանել տնտեսական երևույթներն ու տնտեսագիտություն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին • շուկայական հարաբերությունների			

	օրինաչափություններին այն բոլոր մեթոդներին, որոնք անհրաժեշտ են տնտեսական հավասարակշռություն և համաչափություն պահպանելու համար <i>Կարողունակություն</i> - մեկնաբանել տնտեսական երևույթներն ու գործընթացները, դրանց պատճառահետևանքային կապերը - կարողանա կատարել ճիշտ եզրահանգումներ - ճիշտ ներկայացնել մարդ-տնտեսություն-տնտեսական քաղաքականություն փոխհարաբերությունը
Դասընթացի բովանդակությունը	<u>Թեմա 1</u> Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Ուսումնասիրման առարկան և մեթոդները: Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Տնտեսագիտության հիմնական ուղղությունները: Տնտեսագիտություն առարկան, նպատակները և խնդիրները: Տնտեսական կատեգորիաներ և տնտեսական օրենքներ: Տնտեսագիտության տեսությունը որպես մեթոդոլոգիական գիտություն՝ մեթոդոլոգիա և մեթոդ: Տնտեսագիտության միկրո, մեզո, մակրո և մեգա շերտային կառուցվածքը: <u>Թեմա 2</u> Շուկայական տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: Շուկա, շուկայի հասկացությունը, ծագման պայմանները, սեփականության բազմաձևությունը: Շուկայի հիմնական տարրերը, ֆունկցիաները, գործունեության սկզբունքները, կառուցվածքը, ենթակառուցվածքները, օբյեկտները, սուբյեկտները: Շուկայի դասկարգումն ըստ ապրանքային խմբերի, տարածքային հատկանիշների, մրցակցության ձևի, շուկայի սուբյեկտների տեսակների: Շուկայական տնտեսության դրական և բացասական կողմերը: <u>Թեմա 3</u> Տնտեսական համակարգեր: Տիպերը և մոդելները: Տնտեսական համակարգերը: Դրանց կազմակերպման հիմնական ձևերը: Ապրանքային արտադրության բնորոշ գծերը: Տնտեսական համակարգերի տիպերը և մոդելները: <u>Թեմա 4</u> Շահույթ և շահութաբերություն: Ձեռնարկատիրական եկամուտ և աշխատավարձ: Շահույթ և շահութաբերություն: Շահույթի էության և աղբյուրների մեկնաբանությունները: Շահույթի մեծությունը որոշող գործոնները: Շահույթի ֆունկցիաները: Շահույթի տեսակները (հաշվապահական, տնտեսական, ընդհանուր հաշվեկշռային և այլն): Մոնոպոլ շահույթ: Ձեռնարկատիրական եկամուտ: Աշխատավարձի տնտեսական հիմքերը: Աշխատավարձի ձևերը, տեսակները ու համակարգերը: Անվանական և իրական աշխատավարձ: Աշխատավարձի կազմակերպման տարիֆային

	համակարգի Էությունը: <u>Թեմա 5</u> Տնտեսական աճ: Տնտեսական զարգացման փուլայնությունը: Տնտեսական աճի Էությունը: Դրան բնութագրող հիմնական ցուցանիշները: Տնտեսական աճի վրա ազդող գործոնները: Տնտեսական աճի տիպերը (Էքստենսիվ, ինտենսիվ և խառը): Տնտեսական ճգնաժամ: ճգնաժամի տեսակները: <u>Թեմա 6</u> Ինֆլյացիա և գործազրկություն: Ինֆլյացիայի բնորոշումը և հիմնական տեսակները: Առաջացման պատճառները և սոցիալ-տնտեսական հետևանքները: Տնտեսության պարբերական տատանումները և գործազրկությունը: Գործազրկության տեսակները և դրանց վրա ազդող գործոնները: Գործազրկության մակարդակը և ինֆլյացիայի տեմպերը: <u>Թեմա 7</u> Դրամա-վարկային համակարգի Էությունը: Բանկեր: Փող. տեսակները, պահանջարկը և առաջարկը: Հավասարակշռությունը դրամական շուկայում: Տոկոսադրույքի ձևավորումը որպես փողի գին: Դրամաշրջանառություն: Շրջանառության համար անհրաժեշտ փողի քանակության որոշումը: Վարկ. Էությունը, ձևերը և ֆունկցիաները: Բանկային համակարգ: Բանկերի տեսակները: Կենտրոնական Բանկի հիմնական խնդիրները և ֆունկցիաները: Առևտրային բանկերը և դրանց գործարքները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման մեթոդներն և չափորոշիչներն ուղղորդված են կրթության վերջնարդյունքներին Գնահատման չափանիշները (ընթացիկ ստուգումների) • տարբերակների երեք հարցերից յուրաքանչյուրին տրված պատասխանի բովանդակությունը • պատասխանի մեջ նյութի ինքնուրույն յուրացման մասնաբաժինը • շարադրանքի տրամաբանվածությունը, ծրագրային նյութի յուրացվածության աստիճանը • ծրագրային նյութից դուրս իմացությունը • Գործնական աշխատանքների ընթացքում իմացության ստուգում Ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում • Դասընթացի համապատասխան թեմաների մշակում և վերլուծություն Հաճախելիություն Գնահատման մեթոդը - դասերին հաճախման հաշվառում Գնահատման չափանիշը • Ներկայություն • մասնակցություն հարցերի քննարկմանը Համակարգչային թեստային ստուգում Գնահատման չափանիշները

	• համակարգչային թեստային ստուգում նախատեսված չէ Ուսուցման վերջնական արդյունքների գնահատում՝ ստուգարք արդյունքների հանրագումար գնահատման հարյուրմիավորանոց սանդղակով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1.Գ. Կիրակոսյան 'Տնտեսագիտության տեսություն', 2009թ. 2.Գևորգյան Մ.Ա. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 1998 3.Գոռթևի Դ. Ջեյմս, Ռիչարդ Լ. Ստրոուպ, 4.Ա.Յ.Սթուդենմունդի, Ռասել Ս. 5.Սոբելի „Տնտեսագիտություն: Մասնավոր և հասարակական ընտրություն:“ Թարգմանություն՝ գլխ. խմբագիր պրոֆ.Գ. Կիրակոսյան Երևան 1999 6.Թովմասյան Ռ.Ա. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 2006 Լրացուցիչ- 1.Խաչատրյան Գ. Յ. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 2007 2.Ղուչյան Յ. Բ. „Մակրոէկոնոմիկա“ Երևան 1992 3.Մարկոսյան Ա., Սաֆարյան Ռ. „Ծուկայական տեսության հիմնախնդիրները“ Երևան 2002 4.“Մենեջմենթ” Յ.Մ, Սուվարյանի խմբ. Երևան 2002

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-065-Քաղաքագիտություն				
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ				
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ				
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10	
			Սեմինար	14	
			Լաբորատոր աշխատանք		
			Գործնական աշխատանք		
	Ինքնուրույն	36			
	Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	ստուգարք				
Դասընթացի նպատակը	Քաղաքագիտություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ քաղաքական պատմության, գործընթացների և զարգացման փուլերի մասին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը պետք է գաղափար ունենա քաղաքական համակարգի, պետության կառավարման տիպերի և ձևերի, քաղաքական իշխանության, քաղաքական կուլտուրայի, քաղաքական կազմակերպությունների, իշխանության ձևավորման սկզբունքների, միջազգային քաղաքական կազմակերպությունների մասին: Առարկայի ուսումնասիրումը հնարավորություն կտա պատկերացում կազմել հայ ժողովրդի մշակութային նվաճումների մասին, գնահատել գեղեցիկն ու մշակութային արժեքները: Քաղաքագիտություն առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի համաշխարհային քաղաքական պատմության, մշակութաբանության, փիլիսոփայության և այլ գիտությունների հետ: Քաղաքագիտություն առարկան նախատեսված է ներկայացնել				

	ոչ մասնագիտական բաժիններին, որպեսզի ապագա մանկավարժը գիտելիներ ունենա քաղաքական համակարգի և պետական կառավարման մասին
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> 1.ինքնուրույն վերլուծել քաղաքական իրադարձությունները 2.տարբերել քաղաքաբան և քաղաքագիտական սուբյեկտների գործառնությունները 3.տարբարակել պետական կառավարման համակարգի տիպերը 4.տարբերակել պետության տիպերն ու ձևերը 5. հասկանալ քաղաքական կոնֆլիկտների տիպերն ու կառուցվածքը, լուծման ուղիները <i>Չմտություն</i> 1.գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն 2.հետազոտություններ կատարելու ունակություններ 3.սովորելու ունակություն 4.առաջնորդի հատկություններ 5.որակի կարևորության գիտակցում <i>Կարողունակություն</i> 1.վերլուծման և համադրման ունակություն 2.կազմակերպման և պլանավորման ունակություն 3.հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ 4.տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն 5.քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն 6.միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ Թեմա 2. Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ Թեմա 3. Պետություն, տիպերը, ձևերը Թեմա 4. Քաղաքական իշխանություն Թեմա 5. Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը Թեմա 6. Մարդու դերը քաղաքականության մեջ Թեմա 7. Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Իրավական պետություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ. ✓ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան, ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ թեստային առաջադրանք պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով
Գրականություն	Պարտադիր 1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.

	2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ. 5.ՀՀ Սահմանադրություն, Երևան, 2015թ. Լրացուցիչ 1Հ. Մանուչարյան «Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության» Երևան, 2002թ. 2.Գ. Միրումյան «Քաղաքական ուսմունքների պատմություն» 2006թ 3.Зеркин, Основы политологии, 1999г. 4.Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն, 2017թ.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/Բ-156 Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ բույսերի, կենդանիների և շրջակա միջավայրի փոխհարաբերությունների և օրինաչափությունների վերաբերյալ, ուսանողներին ապահովել Էկոլոգիական գործոնների, բույսերի, կենդանիների առանձին խմբերի յուրահատուկ վերաբերմունքն արտաքին միջավայրի և որոշ Էկոլոգիական օրինաչափությունների, համակեցությունների հարմարվողական դերի մասին, կենսահամակեցությունների կառուցվածքի և թվակազմի կարգավորման մեխանիզմների մասին, ներտեսակային և միջտեսակային փոխհարաբերությունների, սուկցեսիաների և բույսերի կյանքի ձևերի մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • Էկոլոգիական գործոնների ազդեցությունը բույսերի վրա և նրանց միջև ստեղծվող փոխհարաբերությունների մասին, • համակեցությունների կառուցվածքի, նրանցում ընթացող միջտեսակային և ներտեսակային փոխհարաբերությունների մասին: • համակեցությունների առաջնային և երկրորդային հերթափոխության մասին: <i>Հմտություն</i> • Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ ուսումնասիրման մեթոդներին, • բնության օրինաչափությունների վերլուծությանը: • Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքների բնագավառում գործնական հմտություններին: <i>Կարողունակություն</i> • Յուրացնելով բույսերի Էկոլոգիական առանձնահատկությունների մասին գիտելիքները			

	իրականացնել բույսերի, կենդանիների պահպանության միջոցառումներ • Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկայի վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ, • հանձնարարված գրականության հիման վրա կազմել ռեֆերատներ
Դասընթացի բովանդակությունը	<u>Թեմա 1.</u> Դասընթացի ծրագրի ներկայացում և ուսումնական գործողությունների պլանավորում: Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկան» խնդիրները զարգացման տարբեր Էտապներում: Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ զարգացման պատմությունը: Ժամանակակից Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկայի կառուցվածքն ու խնդիրները, դիրքը կենսաբանական գիտությունների համակարգում: Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ որպես բնության պահպանության և բնության ռացիոնալ օգտագործման տեսական հիմք: <u>Թեմա 2.</u> Բույսերի, կենդանիների վրա արտաքին գործոնների ազդեցության ընդհանուր օրինաչափությունները: Հասկացողություն Էկոլոգիական գործոնների մասին: Աբիոտիկ» բիոտիկ» անթրոպոգեն, Էդաֆիկ գործոններ: Սահմանափակող գործոններ: Գործոնի ազդեցության ուժ: Օպտիմում և պեսիմում: Կրիտիկական կետեր: Տեսակի Էկոլոգիական վալենտականություն: Օրգանիզմների Էկոլոգիական դասակարգման սկզբունքները: <u>Թեմա 3.</u> Լույսի դերը բույսերի, կենդանիների կյանքում: Բույսերի, կենդանիների Էկոլոգիական խմբերը լույսի նկատմամբ և դրանց ադապտացիոն յուրահատկությունները: Լուսապարբերականություն: Բույսերի, կենդանիների հարմարվողականությունը թույլ լուսավորվածության պայմաններին: <u>Թեմա 4.</u> Ջերմության նկատմամբ բույսերի, կենդանիների Էկոլոգիական վալենտականությունը: Ջերմաստիճանի ազդեցությունը օրգանիզմների կենսագործունեության վրա: Բույսերի, կենդանիների ջերմային ռեժիմի յուրահատկությունը: Բույսերի, կենդանիների մոտ ջերմակարգավորման հիմնական ուղիները: Բույսերի, կենդանիների ջերմային ռեժիմը և նրանց ոչնչացման պատճառները ցածր և բարձր ջերմաստիճանի դեպքում: <u>Թեմա 5.</u> Խոնավության նշանակությունը ցամաքային օրգանիզմների կյանքում: Ցամաքի վրա խոնավության ձևերը և աղբյուրները: Բույսերի մոտ խոնավության մուտքի ե ելքի ուղիները: Բույսերի Էկոլոգիական խմբերը ըստ ջրային հաշվեկշռի, հիդրոֆիտներ» մեզոֆիտներ և քսերոֆիտներ: Ջրի տարբեր ձևերի ազդեցությունը բույսերի վրա: <u>Թեմա 6.</u> Տեղումների տեսակը և դրանց Էկոլոգիական դերը: Բույսերի, կենդանիների կյանքում Էդաֆիկ գործոնը: Օդի կազմը և շարժումը: Քամու դերը տեսակների Էկոլոգիայում: Հողը որպես կյանքի միջավայր: Հողի յուրահատկությունը: Հողերի ջրային ռեժիմը: Հողի մեխանիկական կազմի Էկոլոգիական նշանակությունը բույսերի, կենդանիների համար: <u>Թեմա 7.</u> Ժամանակը որպես Էկոլոգիական գործոն բույսերի, կենդանիների կյանքում: Կենսաբանական

	ժամացույց՝: Բույսերի, կենդանիների, կենդանիների օրական և ցիրկադային ռիթմը: Բույսերի, կենդանիների Էկոլոգիական խմբերն ըստ օրական ակտիվության: Հիմնական ադապտացիաները: Լուսնային ռիթմեր, դրանց յուրահատկությունը: Մակընթացության և տեղատվության ռիթմերը օվկիանոսում: Սեզոնային ռիթմեր: Դրանց ադապտիվ բնույթը: Բույսերի, կենդանիների հարմարվածությունը տարվա անբարենպաստ պայմաններին: Սեզոնային զարգացումը ղեկավարող գործոններ: Բույսերի, կենդանիների մոտ պերիոդիզմի երևույթի էությունը: <u>Թեմա 8.</u> Բիոտիկ կապերի հիմնական տիպերը՝ դրանց դրսևորման յուրահատկությունը միջտեսակային և ներտեսակային հարաբերություններում: Գրչատիչ-զոի՝ մակաբույծ-տեր փոխհարաբերությունները: Այդ կապերի ընդհանուր գծերը և յուրահատկությունը: <u>Թեմա 9.</u> Համակեցություն: Հասկացողություն բուսական համակեցության մասին, համակեցության կառուցվածքը: Ստաբիլ և ոչ ստաբիլ համակեցություններ Հասկացողություն կենսացենոզի մասին: Ֆիտոցենոզ: Կենսացենոզի կառուցվածքը: Սահմանային Էֆեկտ: Կենսացենոզի տարածական կառուցվածքը: Ջրային և ցամաքային կենսացենոզների տարբերությունը: <u>Թեմա 10.</u> Համակեցության ստաբիլության հիմնախնդիրը: Սուկցեսիաների ընդհանուր օրինաչափությունները: Առաջնային և երկրորդային սուկցեսիաներ: Սուկցեսիաների յուրահատուկ տարբերակները: <u>Թեմա 11.</u> Բույսերի, կենդանիների վրա միջավայրի գործոնների ձևառաջացնող ազդեցությունը: Հասկացողություն բույսերի, կենդանիների կյանքի ձևերի մասին: Կյանքի ձևերի ձևավորման հարմարվողական նշանակությունը: Կյանքի ձևերի դասակարգումը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<u>6. Գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները.</u> ▪ 6.1. ԴԱՍՆՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ`</li> </ul> <p>1) Մասնակցությունը դասընթացին ( 20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Գնահատման մեթոդը` - Հաճախումների հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները`</li> <li>- Ներկայությունը</li> </ul> <p>2) Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Գնահատման մեթոդը` - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները`</li> <li>- Ներկայությունը</li> </ul> <p>3) քննություն</p> <p>4) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 20 % կամ 20 միավոր )</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Գնահատման մեթոդը` - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում • Գնահատման չափանիշները` - Տնային աշխատանքների կատարում - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին 5) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10

	% կամ 10 միավոր) • Գնահատման մեթոդը`</li> <li>- Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն</li> <li>• Գնահատման չափանիշները` - Անհատական աշխատանքի ներկայացում - Խմբային աշխատանքի ներկայացում - Թիմային աշխատանքի մասնակցության աստիճան - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն 6)Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր) • Գնահատման մեթոդը`</li> <li>- Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը</li> <li>• Գնահատման չափանիշները` Հատուկ համակարգչային ծրագրի միջոցով վերը նշված 6 կետերի օգնությամբ հաշվվում է տվյալ ուսանողի ունակությունը, կարողությունը և հմտությունը <u>6.1. Գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները</u> Գնահատումը կատարվում է բուհում ընդունված 100 միավորանոց բազմագործոնային գնահատման կանոնակարգի համաձայն. - մեկ եզրափակիչ քննություն -երկու ինքնուրույն աշխատանք -երկու ստուգողական աշխատանք -մասնակցությունը դասընթացին (մինչև 20 միավոր) -մասնակցությունը և ակտիվությունը յորժնական աշխատանքներին (մինչև 20 միավոր) -եզրափակիչ քննություն -յորժնական և ստույողական աշխատանք (մինչև 20 միավոր) -ինքնուրույն աշխատանք (մինչև 10 միավոր) -ուսանողի հմտությունները և կարողությունները (մինչև 30 միավոր) -դրական համարվում է 8-ից 20 միավորը
--	---

	Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 միավորների համակարգի	Գնահատականը ըստ կրեդիտային համակարգի
	“գերազանց” (5)	96-100	A ⁺
	“գերազանց” (5)	91-95	A
	“գերազանց” (5)	86-90	A ⁻
	“լավ” (4)	81-58	B ⁺
	“լավ” (4)	76-80	B
	“լավ” (4)	71-75	B ⁻
	“բավարար” (3)	66-70	C ⁺
	“բավարար” (3)	61-65	C
	“բավարար” (3)	55-60	C ⁻
	“անբավարար” (2) ¹	40- 54	D
	“անբավարար” (2) ²	մինչև 40	F
	“ստուգված”	55-100	S
	“չստուգված” ¹	40-54	U
	“չստուգված” ²	մինչև 40	U
Գնահատման սանդղակը ¹)Թույլատրվում է մասնակցել քննության պարտքերի մարմանը ²)Չի թույլատրվում մասնակցել պարտքերի մարմանը			
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Двороковский М. С.- Экология растений-1983 г. 2. Горышина Т. К.- Экология растений-1978 г. 3. Березина Н.А., Афанасьева Н.Б.- Экология растений.2009г 4. Մելքումյան- Էկոլոգիա, 2009թ. 5. В.А.Радкевич “Экология” Минск. 6. Н. М. Черпова, А.М.Былова “Экология”, М., 1980թ. 7. А.А. Хван “Экология” М., 2002թ. 8. Հարությունյան Լ. Վ.- Ընդհանուր Էկոլոգիա,1998թ. Լրացուցիչ- 1. Юджин, Одум “Экология”. В 2-х томах. 1986 2. Чернова Н.И., Былова А.М.- “Общая экология”. 2004 3. Бигон “Экология” М., 1999.		

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/Բ-178. Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			

Դասընթացի նպատակը	«Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում» առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների տալ գիտելիքներ բժշկագիտության հիմունքների, հիվանդությունների դասակարգման, առաջացման պատճառների, ընթացքի, կանխարգելման մասին: Նրանց մոտ զարգացնել անհրաժեշտ հմտություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին և մինչբժշկական օգնություն ցույց տալու համար, պատրաստել նրանց պրակտիկ աշխատանքի բժշկական օգնություն ցուցաբերելու համար արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Ուսանողների մոտ արմատավորել հմտություններ և կարողություններ կատարելու վիրակապություն, դնել բեկակալ, չափել հիվանդի կամ տուժվածի զարկերակային ճնշումը, որոշել պուլսը, շնչառության հաճախականությունը, չափել մարմնի առավելագույն ջերմությունը, վերահսկել տուժվածի վիճակը, կանխել վնասվածքային շոկի առաջացումը, կազմակերպել ճիշտ օգնություն վնասվածքների ժամանակ, կատարել ճիշտ տեղափոխություն: Գաղափար կազմել առողջ ապրելակերպի, սեռական դաստիարակության մասին: Ծրագրով նախատեսված են դասախոսություններ և գործնական պարապմունքներ լսարաններում և կաբինետներում, իսկ կլինիկային հատկացված ժամերը անց են կացվում հիվանդանոցում և պոլիկլինիկայում:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • Հիվանդությունը (ոչ վարակիչ և վարակիչ): • Հիվանդի (վարակիչ և ոչ վարակիչ) հետազոտությունը և ախտորոշումը: • Հիվանդի խնամքը՝ սիրտ-անոթային, շնչառության, մարսողության, էնդոկրին, միզազատական և վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ: • Սիրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ: • Սիրտ անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազման պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Սիրտ անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգի պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Արյան զերծնշման պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Բրոնխների բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը: • Բրոնխների ասթման՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Թոքերի բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Մարսողության օրգանների հիվանդությունները՝ • Ստամոքսի բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Խոցային հիվանդություն՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Էնդեմիկ խափա՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Շաքարախտը՝ պատճառը, ախտանշանները,

	ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Երիկամի բորբոքում՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Մեզահեռացնող ուղու բորբոքում՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Վարակիչ հիվանդությունների (անվանախմբավորումները, պատճառները): • Դիզենտերիա՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: • Լյարդի բորբոքում՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը: • Ջրծաղիկ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: • Դիֆտերիա՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: • Էպիդեմիկ պարոտիտ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: • Բծավոր տիֆ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: • Բրուցելյոզ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: • Սիբիրախտ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: • Իմունիտետը: Պատվաստումը: • Անոթազարկի հաճախականությունը չափելը: • Մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը: • Մեխանիկական ճնշումաչափիչով առանց հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը: • Ծնչառության շարժումների հաճախականությունը չափելը: • Դեղանոթից դեղանյութի գետեղումը ներարկիչի մեջ: • Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը: • Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը: • Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը: • Դեղանյութի ներմուծումը ականջի մեջ: • Դեղանյութի ներմուծումը քթի խոռոչ: • Մարմնի ջերմաստիճանի չափելը: • Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնելը: <i>Հմտություն</i> • Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների կիրառում: • անոթազարկի հաճախականությունը չափելը: • մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը: • շնչառության շարժումների հաճախականությունը չափելը: • դեղանոթից դեղանյութ գետեղել ներարկիչի մեջ: • մարմնի ենթամաշկային ներարկել դեղանյութ • մարմնի ներմկանային ներարկել դեղանյութ • մարմնի ներանոթային ներարկել դեղանյութ • Դեղանյութ ներմուծել ականջի մեջ: • Դեղանյութ ներմուծել քթի խոռոչ: • Մարմնի ջերմությունը չափելը:
--	--

	• Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնել <i>Կարողունակություն</i> • Հիվանդի հետազոտության մեթոդներին և առաջին բուժօգնությունն ցուցաբերելուն • անձնական հիգիենայի կանոններին • հիվանդի խնամքի կազմակերպմանը • առողջությունը պայմանավորող բաղադրիչների ճիշտ կիրառումը
Դասընթացի բովանդակությունը	<u>Թեմա 1.</u> Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանումն առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (ոչ վարակիչ, վարակիչ), հիվանդի (ոչ վարակիչ, վարակիչ) հետազոտությունը և փստորոշումը: <u>Թեմա 2.</u> Սիրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ՝ սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազում՝ առաջին բուժօգնությունը, սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգ՝ առաջին բուժօգնությունը, արյան գերճնշում: <u>Թեմա 3.</u> Շնչառության օրգանների հիվանդություններ՝ բրոնխի բորբոքում (բրոնխաբորբ), բրոնխների ասթմա (բրոնխադժվարաշնչառություն), թոքի բորբոքում (թոքաբորբ): <u>Թեմա 4 .</u> Մարսողության օրգանների հիվանդություններ՝ ստամոքսի բորբոքում (ստամոքսաբորբ), բարակ աղու խոց: Ներզատիչ օրգանների հիվանդություններ՝ շաքարախտ, Էնդեմիկ խալիպ: Դիզենտերիա (Աղիքամանրեախտ): Լյարդի բորբոքում: Իմունիտետ: Ջրծաղիկ, կարմրուկ, Էպիդեմիկ պարոտիտ: <u>Թեմա 5.</u> Մեզագոյացնող և մեզ հեռացնող օրգանների հիվանդություններ՝ երիկամի բորբոքում (երիկամաբորբ), մեզահեռացնող ուղու բորբոքում (մեզաուղաբորբ): Վարակիչ հիվանդություններ: Դիֆտերիա, բժավոր տիֆ, բրուցելոզ, սիբիրախտ, դաբաղ: <u>Թեմա 6.</u> Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանումն առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (ոչ վարակիչ, վարակիչ), հիվանդի (ոչ վարակիչ, վարակիչ) հետազոտությունը և փստորոշումը: Անոթազարկի հաճախականության չափումը: Արյան ճնշման չափումը: <u>Թեմա 7.</u> Սիրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ՝ սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազում՝ առաջին բուժօգնությունը, սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգ՝ առաջին բուժօգնությունը, արյան գերճնշում: Դեղանյութի գետեղումը դեղանյութից ներարկիչի մեջ, դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը, դեղանյութի ներմկանային ներարկումը, դեղանյութի ներանոթային ներարկումը: <u>Թեմա 8.</u> Շնչառության օրգանների հիվանդություններ՝ բրոնխի բորբոքում (բրոնխաբորբ), բրոնխների ասթմա (բրոնխադժվարաշնչառություն), թոքի բորբոքում (թոքաբորբ): Շնչառության շարժումների հաճախականության չափումը: Հիվանդի անհատական հիգիենան և պահպանման կանոնները:

	<u>Թեմա 9.</u> Մարտոդության օրգանների հիվանդություններ՝ ստամոքսի բորբոքում (ստամոքսաբորբ), բարակ աղու խոց: Ներզատիչ օրգանների հիվանդություններ՝ շաքարախտ, Էնդեմիկ խալիպ: Արյան տեղային արյունահորդում: Ստամոքսի լվացում: <u>Թեմա 10.</u> Մեզագոյացնող և մեզ հեռացնող օրգանների հիվանդություններ՝ երիկամի բորբոքում (երիկամաբորբ), մեզահեռացնող ուղու բորբոքում (մեզաուղաբորբ): Վարակիչ հիվանդություններ: Իմունիտետ, պատվաստում: Դիզենտերիա (Աղիքամանրեախտ): Լյարդի բորբոքում: Ջրծաղիկ: Հոգևանների տեսակները և դրան տեխնիկան: <u>Թեմա 11.</u> Դիֆտերիա, Էպիդեմիկ պարոտիտ, կարմրուկ, բժավոր տիֆ: Բուժական սնունդ և դիետիկ սեղաններ: <u>Թեմա 12.</u> Բրուցելոզ, սիբիրախտ, դաբաղ: Բնական, խառը և արհեստական սնուցում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<u>Գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները.</u> ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ 1) Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 8-րդ Թեմա՝ 20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Գրավոր ստուգում՝ համակցված գնահատում դասախոսի և ուսանողների կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Հարցատոմսում առաջադրված հարցերի պատասխանները - Առարկայի իմացությունը - Իրավիճակի գնահատում 2) Երկրորդ ընթացիկ ստուգումը (դասընթացի 12-րդ Թեմա՝ 20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Բանավոր հարցում՝ դասախոսի կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Առարկայի իմացությունը 3. Մասնակցությունը դասընթացին (20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Ներկայությունը 4) Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Ներկայությունը 5 Եզրափակիչ ստուգում 6) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 20 % կամ 20 միավոր) • Գնահատման մեթոդը՝ - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում • Գնահատման չափանիշները՝ - Տնային աշխատանքների կատարում - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին 7) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10

	% կամ 10 միավոր) • Գնահատման մեթոդը`</li> <li>- Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն</li> <li>• Գնահատման չափանիշները` - Անհատական աշխատանքի ներկայացում - Խմբային աշխատանքի ներկայացում - Թիմային աշխատանքի մասնակցության աստիճան - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն 8)Բոլորումներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր) • Գնահատման մեթոդը` - Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը - Գնահատման մեթոդներ - Ռեֆերատ, Չեկույց, Թեստ, Գործարար խաղեր (ակտիվ մասնակցություն), Կլոր սեղան (ակտիվ մասնակցություն), Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն, Նախագծերի մեթոդ, Հարցի նախապատրաստման մոդել, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Աշխատանքային տետրի վարում, Կուրսային աշխատանք, Հարցազրույց, Ստուգողական աշխատանք: Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներ ա/Լսարանային պարապմունքներ Մտազրոհ, Նախագծային մեթոդ, T-աձև աղյուսակ, M-աձև աղյուսակ, Պրիզմա, Խճանկար, Անկյուններ, Բանավեճ, Բառային քարտեզ, Իրադրությունների վերլուծության մեթոդ, զուգակցված դաս, հիմնահարցային դասախոսություն, դրույթային դասախոսություն, դասախոսություն-ամփոփում, ակնադիտական դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-զրույց, դասախոսություն-քննարկում, թեստերի և փոքր-թեստերի կատարում, դասախոսություն-ամփոփում, գործնական պարապմունքներ, ընդհանրական դասախոսություններ, հակիրճ դասախոսություն, պրակտիկում, զուգակցված դաս, անհատական աշխատանքով, ինտեգրատիվ դաս, գործնական (արտադրական) ուսուցման տիպային դաս, ակնադիտական դասախոսություն, նախօրոք պլանավորված սխալներով դասախոսություն, թրեյնինգ, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-կոլոկվիում, անհատական աշխատանքով սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, խմբային աշխատանքով սեմինար, որոնողական սեմինար, ընտրովի խմբերում կազմակերպվող սեմինար, համակարգային սեմինար, լաբորատոր պարապմունք: բ/արտալսարանային պարապմունքներ ինտեգրատիվ դաս, սեմինար-բանավեճ, հիմնահարցային սեմինար, արտադրական գործնական պարապմունքներ, հիմնահարցային սեմինար, բազմատարբերակային հարցաթերթերի լրացում, թատերային ներկայացում, տվյալների բազայի ստեղծում, մասնագիտական գործունեության հետևում և իրական
--	---

վերարտադրություն, դասախոսություն-խորհրդատվություն, խմբային աշխատանքով սեմինար, միջառարկայական սեմինար, ստեղծագործական սեմինարներ, միջառարկայական սեմինար, սեմինար-էքսկուրսիա, կողմնորոշիչ սեմինար:

8)Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը`
- Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը
- Գնահատման չափանիշները`

- Գնահատման չափանիշները`

Ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ձևերը

Գնահատման սկզբունքները

Հաճախումները դասերին 10 միավոր

Ինքնուրույն աշխատանք 20 միավոր

Գործնական աշխատանք 20 միավոր

Առաջին ընթացիկ ստուգում 20 միավոր

Երկրորդ ընթացիկ ստուգում 20 միավոր

Ամփոփիչ ստուգում 10 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը —

100 %

Գնահատման սանդղակը

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ100 միավորանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ կրեդիտային համակարգի
"գերազանց" (5)	96-100	A ⁺
"գերազանց" (5)	91-95	A
"գերազանց" (5)	86-90	A ⁻
"լավ" (4)	81-58	B ⁺
"լավ" (4)	76-80	B
"լավ" (4)	71-75	B ⁻
"բավարար" (3)	66-70	C ⁺
"բավարար" (3)	61-65	C
"բավարար" (3)	55-60	C ⁻
"անբավարար" (2) ¹	40- 54	D
"անբավարար" (2) ²	մինչև 40	F
"ստուգված"	55-100	S
"չստուգված" ¹	40-54	U
"չստուգված" ²	մինչև 40	U

¹)Թույլատրվում է մասնակցել քննության պարտքերի մարմանը

²)Չի թույլատրվում մասնակցել պարտքերի մարմանը Գնահատման կառուցվածքը

Գնահատումը կատարվում է բուհում ընդունված 100 միավորանոց բազմագործոնային գնահատման կանոնակարգի համաձայն.

- Երկու ընթացիկ և մեկ եզրափակիչ ստուգարք

	• 2-4 ինքնուրույն աշխատանք • 2-4 ստուգողական տեստային աշխատանք — առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր) — երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր) • առաջին և երկրորդ ընթացիկ ստուգումների արդյունքները միջինացվում են — մասնակցությունը դասընթացին (մինչև 20 միավոր) - մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (մինչև 20 միավոր) - եզրափակիչ քննություն - գործնական և ստուգողական աշխատանք (մինչև 20 միավոր) - դրական համարվում է 8-ից 20 միավորը - ինքնուրույն աշխատանք (մինչև 20 միավոր) ուսանողի հմտությունները և կարողությունները (մինչև 30 միավոր)
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Ն. Ավետիսյան , "Ներքին հիվանդություններ", 2004 2. Վ. Աստվածատրյան , "Կլինիկական մանկաբուժություն ", 2000 3. В.И.Покровский. Популярная медицинская энциклопедия. 1989 4. А. Воробьева. Учебное пособие для подготовки медицинский сестер. 2001 5. Ա. Ն. Մուրատով , Վիրաբուժություն և հիվանդների խնամքը , 1989 6. Գ. Ստամբուլցյան , " Ներքին հիվանդություններ ", 2000 7. Ս. Մինասյան, Առողջագիտություն , 2008 8. Օ. Զուհարյան , Կենսագործունեության անվտանգություն , 2005 9. А. Воробьева. Справочник практического врача. 2000 10. Վ. Ս. Մադոյան, Լ. Վ. Եդոյան, Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում ու արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկաների գործնական պարապմունքների վերաբերյալ, 2018 Լրացուցիչ- 1. Винакмен. Инфекционные болезни. 2000 2. Կարմիր խաչ, Առաջին օգնության հիմունքներ, 1999 3. Վ. Մադոյան , "Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ առարկայից " , 2000 4. Е.А.Федина. Справочник провизора – консультанта. 2005 5. Է. Ս.Գաբրիելյան , Ֆարմակոլոգիա, 1998 6. Վ. Ա. Աբովյան , Առաջին օգնություն / հանրամատչելի ձեռնարկ/, 2012

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՐ/բ 058-Սոցիոլոգիա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10

			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել սոցիոլոգիայի պատմական հրաժեշտության, հասարակության ուսումնասիրության համար ունեցած դերի, սոցիոլոգիական աշխարհայացքի բազմազանության և բազմաձևության մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> Հասարակությունն իբրև համակարգ, դրա հիմնական տարրերը, դրանց միջև փոխկախվածության գործընթացները և վերահսկողության մեխանիզմները: <i>Հմտություն</i> Սոցիոլոգիական տեսությունների հիմնական ձևերին, մեթոդներին, գործիքներին, վերլուծության եղանակներին: <i>Կարողունակություն</i> Նախագծել սոցիալական որևէ երևույթի ուսումնասիրմանն ուղղված սոցիոլոգիական հետազոտության ծրագիր:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Սոցիոլոգիայի ձևավորման նախադրյալները. պատմականակնարկ:Ուսումնասիրությանօբյեկտը, առարկան, ֆունկցիաները, կապնայլգիտություններիհետ: Թեմա 2 Հասարակության կառուցվածքային տարրերը.անհատ, խումբ (տեսակները), կազմակերպություն, ինստիտուտ: Թեմա3 Հասարակության վերահսկողության մեխանիզմներ. մշակույթևսոցիալականացում: Թեմա 4 Հասարակության շերտավորում: Թեմա 5 Սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդները:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատմանմեթոդները. Խմբային աշխատանք, անհատական ներկայացումներ, բանավեճ, հարցուպատասխան, հարցախույզ: Գնահատմանչափանիշները Ուսանողիգիտելիքը` - Սոցիոլոգիայի առաջացման պատմական անհրաժեշտության, վերջինիս ուսումնասիրման օբյեկտի, առարկայի, գործառույթների, հիմնականխնդիրների, սոցիոլոգիական գիտելիքի բազմամակարդակ կառուցվածքի վերաբերյալ, - Հասարակության պատմական տիպերի, զարգացման օրինաչափությունների, հիմնական ընդհանրությունների եւ տարբերությունների, համակարգային մոտեցման, հասարակության` իբրեւ համակարգի` բազմամակարդակ կառուցվածքում գործառնող եւ փոխկախված տարրերի (անհատը` սոցիալական գործողություն կատարել ուտեսանկյունից, խմբեր, կազմակերպություններ, ինստիտուտներ) վերաբերյալ, - հասարակությանվերահսկողությանմեխանիզմների, դրանցփոխայմանավորվածությանվերաբերյալ, - հասարակությանստրատիֆիկացիոնկառուցվածքի (շերտավորման), այնմեկնաբանողմոտեցումների,			

	հիմնական շերտերի բնութագրի, մոբիլության, վերջինիս տեսակների, ըստ մոբիլության «բաց» եւ «փակ» հասարակությունների մեկնաբանման վերաբերյալ • Սոցիոլոգիական հետազոտության առանձնահատկությունների վերաբերյալ:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Կրավչենկո «Սոցիոլոգիա» Եր.2004 2. Մկրտչյան Ե.Ռ., Բալայան Ն.Մ., Սոցիոլոգիա, Երևան 2002 3. Социология, Учебник для студентов вузов, Батурин В.К., 2012 4. Giddens, Anthony, Duneier, Mitchell, Applebaum, Richard. 2007. <i>Introduction to Sociology. Sixth Edition</i>. New York: W.W. Norton and Company. Chapter Լրացուցիչ- 1. Социология, Волков Ю.Е., 2012 2. История теоретической социологии, Предыстория социологии, Учебное пособие для вузов, Давыдов Ю.Н., 2010 3. Социология, Курс лекций, Акимова И.А., Багдасарьян Н.Г., 2010 4. Steven Loyal "The Sociology of Anthony Giddens", 2003

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/Բ-051 - Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքացիական պաշտպանության համակարգին և հիմնական խնդիրներին, ինչպես նաև, արտակարգ իրավիճակներում վարքի կանոններին և բնակչության պաշտպանության հիմնահարցերին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> <i>Ուսանողը պետք է իմանա</i> ✓ արտադրական իրավիճակների դասակարգումը, բնութագիրը, կանխարգելման միջոցները, ինչպես նաև բնական, էկոլոգիական, տեխնածին աղետներից պաշտպանվելու միջոցառումները: ✓ զանգվածային ոչնչացման զենքերի տեսակների, դրանց կիրառման ժամանակ առաջացած հետևանքների, պայքարի ու կանխարգելիչ խնդիրները ✓ բնակչության պաշտպանության միջոցները արտադրական իրավիճակներում և պատերազմի ժամանակ ✓ ապաստարանների, հակաճառագայթային թաքստոցների			

	կառուցվածքները, տարիանման և ապակենտրոնացման կազմակերպման սկզբունքները ✓ ռիսկի գործոնը արտակարգ իրավիճակներում, ճգնաժամային կառավարման մի շարք հարցերի գաղախարները: <i>Հմտություն</i> ✓ բնակչության պաշտպանությանը անհատական և կոլեկտիվ միջոցներով ✓ հակազագից օգտվելու կանոններին ✓ շնչառական օրգանների պաշտպանության պարզագույն միջոցներին ✓ մարդասիրական օգնության կազմակերպմանը արտակարգ իրավիճակներում: <i>Կարողունակություն</i> ✓ դիմակայել բնական, էկոլոգիական, տեխնածին աղետներին ✓ միջուկային, քիմիական, կենսաբանական զենքերից պաշտպանվել ապաստարաններում, հակաճառագայթային թաքստոցներում ✓ ցուցաբերի առաջին բուժօգնություն տուժածներին ✓ աշխատել փրկարարական ջոկատներում:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակներ, առաջացման պատճառները, զարգացման փուլերը և դասակարգումը: Թեմա 2. Տարերային աղետներ, վտանգավոր երևույթներ, առաջացման պատճառները: Տեխնածին աղետներ բնակչության պաշտպանության հրատապ միջոցները: Թեմա 3. Չանգվածային ոչնչացման զենքի տեսակները, բնութագիրը և բնակչության պաշտպանությունը նրանից: Թեմա 4. Բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 5. Քաղաքացիական պաշտպանությունը, նրա նպատակները և խնդիրները: Քաղաքացիական պաշտպանության պաշտպանական կառույցները: Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակների ռիսկի գնահատումը: Ռիսկի նվազեցման համալիր ծրագիր: Թեմա 7. Փրկարար աշխատանքի կազմակերպումը ԱԻ և պատերազմի ժամանակ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ`</p> <p>1) Ստուգարք 7-րդ կիսամյակում,(դասընթացի վերջում) (20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Գնահատման մեթոդը` - Գործնական կատարումներ չափորոշիչներին համապատասխան - Ստուգողական հարցեր ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> <li>- Մշակված նորմատիվների կատարում</li> <li>- Առարկայի իմացությունը</li> </ul> </li> </ul> <p>2) Մասնակցությունը դասընթացին ( 10 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Գնահատման մեթոդը` - Հաճախումների հաշվառում ➤ Գնահատման չափանիշները` - Ներկայությունը <p>3) Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական</p>

	աշխատանքներին (20 +10 միավոր) ➤ Քնահատման մեթոդը՝ - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում ➤ Քնահատման չափանիշները՝ - Ներկայությունը ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ 4) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (20 միավոր) • Քնահատման մեթոդը՝ - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում • Քնահատման չափանիշները՝ - Տնային աշխատանքների կատարում - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին 5) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10 % կամ 10 միավոր) • Քնահատման մեթոդը՝ - Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն • Քնահատման չափանիշները՝ - Անհատական աշխատանքի ներկայացում - Խմբային աշխատանքի ներկայացում - Թիմային աշխատանքի մասնակցություն - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն Հատուկ համակարգչային ծրագրի միջոցով վերը նշված 5 կետերի օգնությամբ հաշվվում է տվյալ ուսանողի ունակությունը, կարողությունը և հմտությունը
Գրականություն	Պարտադիր – 1. Հ.Մ.Գրիգորյան-«Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր, Երևան 2014թ. 2. Ալավերդյան Ռ., Սարաֆյան Կ., «Ձրիեղեղներ, Երևան 2000 թ. 3. Ասրյան Հ., Մամիկոնյան Յու., Մաթևոսյան Հ., Սարաֆյան Կ., «Ձեռնարկ ռազմական և արտակարգ իրավիճակներում վարելակերպի կանոնների մասին, Երևան 2001թ. 4. Բալասանյան Ս., «Սեյսմիկ պաշտպանությունը և նրա կազմակերպումը, Գյումրի, Էլդորադո, 2000թ. 5. Մաթևոսյան Հ., Սարաֆյան Կ. և ուրիշներ «Ռազմական և արտակարգ իրավիճակներում վարելակերպի կանոնների մասին, Ձեռնարկ, Երևան 2001թ. 6. Հովհաննիսյան Ս., «Աղետների ռիսկերի նվազեցման կրթություն, Երևան, Փրինթինֆո 2011թ. 7. Հարությունյան Ս., Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմունքներ, Երևան, Տնտեսագետ 2003 թ. Լրացուցիչ- 1. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին 1998 թ. 2-ը դեկտեմբերի 2. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին, 2002 թ. 5-ը մարտի

	3. ՀՀ օրենք «Տեղական ինքնակառավարման մասին, Երևան, Նորք-Ֆիրմա ՍՊԸ 1996թ. 4. ՀՀ օրենքը «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին, Երևան 2007թ. 5. ՀՀ օրենքը «Ահ-ում բնակչության պաշտպանության մասին 1998թ. 6. ՀՀ օրենքը «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին 2002 թ.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/Բ-184.Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժ. օգնություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	«Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժ. օգնություն » առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների տալ գիտելիքներ արտակարգ և մարտական իրավիճակներում տուժվածի կամ հիվանդի վիճակի գնահատման, համակարգված և պրակտիկ թերապևտիկ օգնության ձևերի,պաթոլոգիկ պրոցեսների ուսումնասիրության, պրոֆիլակտիկայի և բուժման,մասնագիտական գործունեության ընթացքում զարգացած հիվանդությունների (անբարենպաստ պայմաններ, տարբեր թունավոր գործոնների ազդեցություն և այլն)առաջացման պատճառների, կանխարգելման, բուժօգնության կազմակերպման նորմայից շեղվածքի վիճակների ծագման և զարգացման վերաբերյալ, բժշկական Էվակուացիայի, հիվանդների և վիրավորների հետազոտության հաջորդականության, տարահանման տարբեր փուլերի, մարտի դաշտում և տարբեր տիպի զանգվածային բնաջնջման զենքի կիրառման ժամանակաբարձր մասնագիտական թերապևտիկ օգնության վերաբերյալ: Ծրագրով նախատեսված են դասախոսություններ և գործնական պարապմունքներ լսարաններում և կաբինետներում, իսկ կլինիկային հատկացված ժամերը անց են կացվում հիվանդանոցում և պոլիկլինիկայում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - Հիվանդությունը (վնասվածքը, թունավորումը): - Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը, ախտորոշումը: - Արյունահոսությունը, ձևերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: - Բազուկի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: - Նախաբազուկի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները,			

	ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ձեռնաթաթի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ազդրի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Սրունքի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ոտնաթաթի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Գլխի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ողնաշարի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Կոնքի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Կրծքավանդակի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Որովայնի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Բազուկ-թիակ-անրակային հոդապնակախտը, պատճառը, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Տարբերամարմնամասանունյատեսքի վնասվածքը, առաջին բուժօգնությունը: • Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածքը, առաջին բուժօգնությունը: • Թունավորման ուղիները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Անոթազարկի հաճախականությունը չափելը: • Մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշում չափելը: • Մեխանիկական ճնշումաչափիչով արյան ճնշում չափելը: • Գլխի վերքակապումը: • Շնչառության շարժումների հաճախականությունը չափելը: • Կրծքավանդակ վերքակապելը: • Որովայն վերքակապելը: • Արյան տեղային հոսունությունը նվազեցնող միջոց դնելը: • Բազուկի վերքակապումը: • Նախաբազուկի վերքակապումը: • Ձեռնաթաթի վերքակապումը: • Բազուկ-նախաբազուկային հոդի վերքակապումը: • Բազուկ-թիակ-անրակային հոդի վերքակապումը: • Ազդրի վերքակապումը: • Սրունքի վերքակապումը: • Կոնք-ազդրային հոդի վերքակապումը: • Ազդր-սրունքային հոդի վերքակապումը: • Սրունք-ոտնաթաթային հոդի վերքակապումը: • Ոտնաթաթի վերքակապումը: • Արյան տեղային արյունահոսողությունն առաջացնող միջոց դնելը: • Դեղանյութի գետեղումը ներարկիչի մեջ: • Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը: • Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը: • Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը: <i>Հմտություն</i> • Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների
--	---

	կիրառում: - անոթագարկի հաճախականությունը չափել - մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշումը չափել - մեխանիկական ճնշումաչափիչով և առանց հնչյունալսիչի արյան ճնշումը չափել - գլխի վնասվածք վերքակապել - շնչառության շարժումների հաճախականություն չափել - կրծքավանդակի վնասվածք վերքակապել - որովայնի վնասվածք վերքակապել - արյան տեղային հոսունությունը նվազեցնող միջոց դնել - արյան տեղային արյունահորդում առաջացնող միջոց դնել - բազուկի վնասվածք վերքակապել - նախաբազուկի վնասվածք վերքակապել - ծեռնաթաթի վնասվածք վերքակապել - բազուկ-նախաբազուկային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել - բազուկ-թիակ-անրակային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել - ազդրի վնասվածք վերքակապել - սրունքի վնասվածք վերքակապել - ազդր-սրունքային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել - ոտնաթաթի վնասվածք վերքակապել - կոնք-ազդրային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել - արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնել - արհեստական շնչառություն և սրտի անուղղակի սեղմում կատարել - դեղանոթից դեղանյութ գեղտեղել ներարկիչի մեջ - մարմին ենթամաշկային ներարկել դեղանյութ - մարմին ներմկանային ներարկել դեղանյութ - մարմին ներանոթային ներարկել դեղանյութ: <i>Կարողունակություն</i> - Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտության մեթոդներին և առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելուն - անձնական հիգիենայի կանոններին - հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) խնամքի կազմակերպմանը - առողջությունը պայմանավորող բաղադրիչների ճիշտ կիրառումը
Դասընթացի բովանդակությունը	<u>Թեմա 1.</u> Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (վնասվածք, թունավորում): Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը և ախտորոշումը: Արյունահոսություն, առաջին բուժօգնությունը <u>Թեմա 2.</u> Բազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Նախաբազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Զեռնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդապռկում (հոդապռկախտ) <u>Թեմա 3.</u> Ազդրի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Սրունքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ոտնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:

	Թեմա 4 . Գլխի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Կրծքավանդակի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Որովայնի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Թեմա 5. Տարբերամարմնամասանույնատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (վնասվածք, թունավորում): Անոթազարկի հաճախականության չափումը: Արյան ճնշման չափումը: Թեմա 7. Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը և ախտորոշումը: Արյունահոսություն, առաջին բուժօգնությունը: Արյան տեղային արյունահորդում: Դեղանյութի գետեղումը դեղանյութից ներարկիչի մեջ: Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը: Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը: Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը: Թեմա 8. Բազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Նախաբազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ձեռնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիականրակային հոդապնդում (հոդապնդախտ): Բազուկի վերքակապումը: Նախաբազուկի վերքակապումը: Ձեռնաթաթի վերքակապումը: Թեմա 9. Ազդրի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Սրունքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ոտնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ազդրի վերքակապումը: Սրունքի վերքակապումը: Ոտնաթաթի վերքակապումը: Թեմա 10. Գլխի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Կրծքավանդակի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Որովայնի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Գլխի վերքակապումը: Կրծքավանդակի վերքակապումը: Որովայնի վերքակապումը: Թեմա 11. Ողնաշարի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Կոնքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Թունավորում, առաջին բուժօգնությունը: Թեմա 12. Տարբերամարմնամասանույնատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդի վերքակապումը, բազուկ-նախաբազուկային հոդի վերքակապումը, նախաբազուկ-ձեռնաթաթային հոդի վերքակապումը: Կոնք-ազդրային հոդի վերքակապումը, ազդր-սրունքային հոդի վերքակապումը, սրունք-ոտնաթաթային հոդի վերքակապումը, մարմնի ջերմաստիճանի չափումը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<u>Գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները.</u> ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ 1) Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 8-րդ թեմա՝ 20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Գրավոր ստուգում՝ համակցված գնահատում դասախոսի և ուսանողների կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Հարցատոմսում առաջադրված հարցերի պատասխանները

	- Առարկայի իմացությունը - Իրավիճակի գնահատում 2) Երկրորդ ընթացիկ ստուգումը (դասընթացի 12-րդ թեմա՝ 20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Բանավոր հարցում՝ դասախոսի կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Առարկայի իմացությունը 3) Մասնակցությունը դասընթացին (20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Ներկայությունը 4) Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 միավոր) ➤ Գնահատման մեթոդը՝ - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները՝ - Ներկայությունը 5 Եզրափակիչ ստուգում 6) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 20 % կամ 20 միավոր) • Գնահատման մեթոդը՝ - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում • Գնահատման չափանիշները՝ - Տնային աշխատանքների կատարում - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին 7) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10 % կամ 10 միավոր) • Գնահատման մեթոդը՝ - Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն • Գնահատման չափանիշները՝ - Անհատական աշխատանքի ներկայացում - Խմբային աշխատանքի ներկայացում - Թիմային աշխատանքի մասնակցության աստիճան - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն 8) Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր) • Գնահատման մեթոդը՝ - Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը - Գնահատման մեթոդներ - Ռեֆերատ, Չեկույց, Թեստ, Գործարար խաղեր (ակտիվ մասնակցություն), Կլոր սեղան (ակտիվ մասնակցություն), Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն, Նախագծերի մեթոդ, Հարցի Նախապատրաստման մոդել, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Աշխատանքային տետրի վարում, Կուրսային աշխատանք, Հարցազրույց, Ստուգողական աշխատանք: Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներ ա/Լսարանային պարապմունքներ
--	--

	Մտագրող, Նախագծային մեթոդ, T-աձև աղյուսակ, M-աձև աղյուսակ, Պրիզմա, Խճանկար, Անկյուններ, Բանավեճ, Բառային քարտեզ, Իրադրությունների վերլուծության մեթոդ, զուգակցված դաս, հիմնահարցային դասախոսություն, դրույթային դասախոսություն, դասախոսություն-ամփոփում, ակնադիտական դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-գրույց, դասախոսություն-քննարկում, թեստերի և փոքր-թեստերի կատարում, դասախոսություն-ամփոփում, գործնական պարապմունքներ, ընդհանրական դասախոսություններ, հակիրճ դասախոսություն, պրակտիկում, զուգակցված դաս, անհատական աշխատանքով, ինտեգրատիվ դաս, գործնական (արտադրական) ուսուցման տիպային դաս, ակնադիտական դասախոսություն, Նախօրոք պլանավորված սխալներով դասախոսություն, թրեյնինգ, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-կոլոկվիում, անհատական աշխատանքով սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, խմբային աշխատանքով սեմինար, որոնողական սեմինար, ընտրովի խմբերում կազմակերպվող սեմինար, համակարգային սեմինար, լաբորատոր պարապմունք: բ/արտալսարանային պարապմունքներ ինտեգրատիվ դաս, սեմինար-բանավեճ, հիմնահարցային սեմինար, արտադրական գործնական պարապմունքներ, հիմնահարցային սեմինար, բազմատարբերակային հարցաթերթերի լրացում, թատերային ներկայացում, տվյալների բազայի ստեղծում, մասնագիտական գործունեության հետևում և իրական վերարտադրություն, դասախոսություն-խորհրդատվություն, խմբային աշխատանքով սեմինար, միջառարկայական սեմինար, ստեղծագործական սեմինարներ, միջառարկայական սեմինար, սեմինար-էքսկուրսիա, կողմնորոշիչ սեմինար: 8)Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր) • Գնահատման մեթոդը`</li> <li>- Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը</li> <li>• Գնահատման չափանիշները` • Գնահատման չափանիշները` <table> <tr> <td>Ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ձևերը</td><td></td></tr> <tr> <td>Գնահատման սկզբունքները</td><td></td></tr> <tr> <td>Հաճախումները դասերին</td><td>10 միավոր</td></tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td><td>20 միավոր</td></tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td><td>20 միավոր</td></tr> <tr> <td>Առաջին ընթացիկ ստուգում</td><td>20 միավոր</td></tr> <tr> <td>Երկրորդ ընթացիկ ստուգում</td><td>20 միավոր</td></tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td><td>10 միավոր</td></tr> </table>	Ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ձևերը		Գնահատման սկզբունքները		Հաճախումները դասերին	10 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Առաջին ընթացիկ ստուգում	20 միավոր	Երկրորդ ընթացիկ ստուգում	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	10 միավոր
Ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ձևերը																	
Գնահատման սկզբունքները																	
Հաճախումները դասերին	10 միավոր																
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր																
Գործնական աշխատանք	20 միավոր																
Առաջին ընթացիկ ստուգում	20 միավոր																
Երկրորդ ընթացիկ ստուգում	20 միավոր																
Ամփոփիչ ստուգում	10 միավոր																
	Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %																

	Գնահատման սանդղակը			
	Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ100 միավորանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ կրեդիտային համակարգի	
	"գերազանց" (5)	96-100	A ⁺	
	"գերազանց" (5)	91-95	A	
	"գերազանց" (5)	86-90	A ⁻	
	"լավ" (4)	81-58	B ⁺	
	"լավ" (4)	76-80	B	
	"լավ" (4)	71-75	B ⁻	
	"բավարար" (3)	66-70	C ⁺	
	"բավարար" (3)	61-65	C	
	"բավարար" (3)	55-60	C ⁻	
	"անբավարար" (2) ¹	40- 54	D	
	"անբավարար" (2) ²	մինչև 40	F	
	"ստուգված"	55-100		
	"չստուգված" ¹	40-54	U	
	"չստուգված" ²	մինչև 40	U	
	¹)Թույլատրվում է մասնակցել քննության պարտքերի մարմանը ²)Չի թույլատրվում մասնակցել պարտքերի մարմանը Գնահատման կառուցվածքը Գնահատումը կատարվում է բուհում ընդունված 100 միավորանոց բազմագործոնային գնահատման կանոնակարգի համաձայն. • երկու ընթացիկ և մեկ եզրափակիչ ստուգարք • 2-4 ինքնուրույն աշխատանք • 2-4 ստուգողական տեստային աշխատանք — առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր) — երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր) • առաջին և երկրորդ ընթացիկ ստուգումների արդյունքները միջինացվում են — մասնակցությունը դասընթացին (մինչև 20 միավոր) - մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (մինչև 20 միավոր) - եզրափակիչ քննություն - գործնական և ստուգողական աշխատանք (մինչև 20 միավոր) - դրական համարվում է 8-ից 20 միավորը - ինքնուրույն աշխատանք (մինչև 20 միավոր) ուսանողի հմտությունները և կարողությունները (մինչև 30 միավոր)			
	Գրականություն	Պարտադիր-		
		1. В.И.Покровский. Популярная медицинская энциклопедия. 1989		
		2. А. Воробьева. Учебное пособие для подготовки медицинский сестер. 2001		
		3. Ա. Ն. Մուրատով . Վիրաբուժություն և հիվանդների խնամքը , 1989		

	4. Գ. Ստամբուլցյան , " Ներքին հիվանդություններ ", 2000 5. Ս. Մինասյան , Առողջագիտություն , 2008 6. Օ. Ջուհարյան , Կենսագործունեության անվտանգություն , 2005 7. А. Воробьева. Справочник практического врача. 2000 8. Վ. Ս. Մադոյան, Լ. Վ. Եդոյան, Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում ու արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկաների գործնական պարապմունքների վերաբերյալ, 2018 Լրացուցիչ- 1. Կարմիր խաչ, Առաջին օգնության հիմունքներ, 1999 2. Վ. Մադոյան , "Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ առարկայից " , 2000 3. Е.А.Федина. Справочник провизора – консультанта. 2005 4. Է. Ս.Գաբրիելյան , Ֆարմակոլոգիա, 1998 5. Վ. Ա. Աբովյան , Առաջին օգնություն / հանրամատչելի ձեռնար/, 2012
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-113- Հայ գրականության պատմություն - 1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	22
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	18
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	1. Ուսանողներին զինել հայ գրականության մասին գիտելիքներով 2. Կարևորել գրական երկի վերլուծության և արժևորման նոր ելակետերի առաջադրման հարցերը, տեսական հարցադրումները, պոետիկայի խնդիրները 3. Նախապատրաստել բանասիրական ցիկլի առարկաների հետագա ուսումնասիրությունը			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները <i>Գիտելիք-</i> Կունենան գիտելիքներ լեզվի, գրականության, պատմության, ժողովրդական բանավոր գեղարվեստական ստեղծագործության և այլ բնագավառներից <i>Հմտություն –</i> Ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում <i>Կարողունակություն-</i> Որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ			

Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1.Գրերի գյուտի պատմամշակութային արժեքը 2.Ոսկեդարի հայ մատենագրությունը 3.<<Սասնա ծռեր>>Էպոսը 4.Գր. Նարեկացի 5.Միջնադարյան տաղերգություններ, հայրեններ 6.Աբովյանը և լուսավորական շարժումը 7.Արևմտահայ գրագետներ 8.Րաֆֆու <<Սամվել>> վեպը, կերպարները, գաղափարը 9.19-րդ դարի 70-80-ական թ. հայ գրականության ընդհանուր բնութագիրը 10.Գր. Չոփրապը և հայ վիպագրությունը 11.Շիրվանզադեի արձակի և դրամատուրգիայի առանձնահատկությունները 12.Նար-Դոսի ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը 13.Մուրացանի <<Պնորգ Մարգարետունի>> վեպի գաղափարական բովանդակությունը, կերպարները, պոետիկան 14. Արևմտահայ վիպագրություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Առարկան ամփոփվում է ստուգաթղթով: կարևորվում է բանավոր խոսքը: Ուսանողի հաճախումը հանդիսանում է ընդհանուր գնահատականի բաղադրիչը: Գնահատման սկզբունքները Հաճախումները դասերին 10մ. Ինքնուրույն աշխատանք 10մ. Գործնական աշխատանք 30մ. Ամփոփում 50մ.
Գրականություն	1. Գ. Գրիգորյան, Հայ ժողովրդական բանահյուսություն, Ե., 1980 2. Հայ մշակույթի նշանավոր գործիչները 5-18-րդ դար, Ե., 1976 3. Ս. Հայրապետյան, Հայոց հին և միջնադարյան գրականության պատմություն, 1986 4. Ս. Հարությունյան, Հին հայոց հավատալիքները, կրոնը, պաշտամունքն ու դիցարանը, Ե., 2001

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-114- Հայ գրականության պատմություն - 2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	52	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	68		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ստուգաթք			

Դասընթացի նպատակը	Բացահայտել նորագույն շրջանի գրականության առանձնահատկությունները, նրա զարգացման փուլերը՝ կապված երկրի պատմության շրջադարձային աստիճանների հետ (նախապատերազմյան, պատերազմյան, հետպատերազմյան), նրա աղերսները ռուս, համաշխարհային գրականությունների հետ, ուսանողությանը հարստացնել տեսական և գործնական անհրաժեշտ գիտելիքներով, նրան զինել ապագա գործունեության ընթացքում ուղեցույց մեթոդիկայով: Մեկնաբանվում են դասական ռեալիզմի ստեղծագործականա մեթոդի զարգացման,, նրա տարատեսակների առանձնահատկությունները 20-րդ դարում (սոցիալիստական ռեալիզմ, սյուրռեալիզմ և այլն), ինչպես նաև պոետիկայի հիմնական հարցերը:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> ուսանողությանը հարստացնել տեսական և գործնական անհրաժեշտ գիտելիքներով, նրան զինել ապագա գործունեության ընթացքում ուղեցույց մեթոդիկայով: <i>Հմտություն</i> բացահայտել նորագույն շրջանի գրականության առանձնահատկությունները, նրա զարգացման փուլերը՝ կապված երկրի պատմության շրջադարձային աստիճանների հետ <i>Կարողունակություն</i> - բացահայտել դարասկզբի գրականության զարգացման դոմինանտ կողմերը. - սկզբվել առաջադրված տիպաբանական-վերլուծական շրջանակներում՝ գեղագիտական, ժանրային, թեմատիկ և այլն. - կատարել համեմատական դիտարկումներ՝ առնչություն գտնելով գրականության գործընթացների և դրանց պատմական հիմքերի միջև. - առանձին հեղինակների ստեղծագործություններն արժևորել գրական գործընթացի մեջ:

Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Հովի. Թումանյանի ստեղծագործությունը: Թեմա 2. Թումանյանի պոեմները Թեմա 3. Խաչատրյանի ստեղծագործությունները Թեմա 4. «Աբու-Լալա Մահարի» պոեմը Թեմա 5. Դ. Վարուժանի պոեզիան Թեմա 6. Դ. Վարուժանի «Հարճը» պոեմը: Թեմա 7. Շանթի «Հին աստվածներ» դրաման: Թեմա 8. Մեծարեցի ստեղծագործությունները Թեմա 9. Շիրվանզադեի վեպերն ու դրամաները: Թեմա 10. Նար-Դոսի «Սպանված աղավնին»: Թեմա 11. Չոխրապի նովելները: Թեմա 12. Տերյանի պոեզիան: Թեմա 13. Պատկերավորման միջոցները: Թեմա 14. Ե. Չարենցի կյանքն ու ստեղծագործությունը: Թեմա 15. Ե. Չարենցի ժողովածուները: Թեմա 16. Ա. Բակունցի պատմվածքները: Թեմա 17. Բակունցի գեղագիտական ընկալումը: Թեմա 18. Վարդանանք» պատմավեպի կերպարները: Թեմա 19. «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգ.:: Թեմա 20. Մահարու ստեղծագործությունը: Թեմա 21. Շիրազի կյանքն ու ստեղծագործությունները: Թեմա 22. Հ. Սահյանի ստեղծագործությունը: Թեմա 23. Սահյանի քնարերգության պատկերավորությունը: Թեմա 24. Պ.Սևակի կյանքն ու ստեղծագործությունները: Թեմա 25. Պ. Սևակի քնարերգությունը: Թեմա 26. Հրանտ Մաթևոսյանի ստեղծագործությունը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	☐ բանավոր հարցում, բնագրային վերլուծություն, ☐ ինքնուրույն մտածողության ստուգում, ☐ գրական սխեմատիզմի բացառում ☐ տվյալ առարկայի չափորոշիչով սահմանված ուսանողի գիտելիքները և կարողությունները, ընդհանուր պատկերացումների, գաղափարների, հասկացությունների իմացությունը:
Գրականություն	Պարտադիր 1. Սովետահայ գրականության պատմություն, 1-ին,2-րդ հատորներ 2. Ս. Աղաբաբյան, «Սովետահայ գրականության պատմություն» 3. Հր. Թամրազյան, «Եղիշե Չարենց» 4. Մ. Սանթրոյան, «Էպիկական կերպարի ստեղծման չափումները» 5. Մ. Սանթրոյան, Ա. Սանթրոյան, «Գրականագիտական բառարան» Լրացուցիչ 1. Դ. Գասպարյան, «Փակ դռների գաղտնիքը» 2. Դ. Գասպարյան, «Ողբերգական Չարենցը» 3. Ազատ Եղիազարյան, «Պատմության երգեհոնը» 4. Դ.Գասպարյան, «Գուրգեն Մահարի» 5. Դ.Գասպարյան, «Համո Սահյան»

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/Բ-006 Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում-1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել և զարգացնել ուսանողների՝ ուղղագրությունից և կետադրությունից ունեցած գիտելիքները, ուշադրություն դարձնել ուղղախոսական խնդիրներին, ուսանողների մոտ ձևավորել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք կազմելու հմտություններ, խթանել ուսանողների ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը, ապահովել գործնական գրություններ գրելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - մեկնաբանելու ժամանակակից ռուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները, <i>Հմտություն</i> - կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա ուղղագրությունից և կետադրությունից ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ տալով համապատասխան լեզվաբանական հիմնավորումներ. - կկարողանա կազմել գրագետ տեքստ. - կկարողանա գրել գործնական գրություններ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Գրավոր և բանավոր խոսքի զարգացում: <i>Թեմա 2.</i> Հնչյունաբանություն գործառական հայեցակետերը: <i>Թեմա 3.</i> Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ուղղախոսության հիմնական կանոնները: <i>Թեմա 4.</i> Ծեշտի իմաստատարբերակիչ դերը: <i>Թեմա 5.</i> Հնչերանգ: Տեքստի երանգավորումը ընթերցանության ժամանակ: Արտահայտիչ ընթերցանություն: Խոսքի իմաստի կախվածությունը հնչերանգից և կետադրությունից: <i>Թեմա 6.</i> Բառի իմաստաբանական և շարահյուսական գործառույթների համա-պատասխանությունը: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: <i>Թեմա 7.</i> Հոմանիշների, հականիշների, նույնանուն և բազմիմաստ բառերի գործածությունը խոսքում: Դարձվածքների գործածությունը: <i>Թեմա 8.</i> Բառային միևիմուծի ձևավորումը մասնագիտական լեզվի ոլորտում: Լեզվաբանական և գրականագիտական տերմինաբանություն: <i>Թեմա 9.</i> Բառակազմության տեսակները:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման			

	միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:		
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Заика В.И., Гиржева Г.Н. Орфография и пунктуация. Правила и практикум. М.2011 2. Бакланова И.И. Тематические тесты по русской орфографии и пунктуации. М.2010 3. Максимов В.И. Грамматический справочник. СПб.2010 4. Колосницына Г.В. и др. Грамматические этюды. Трудные разделы грамматики. М.2010 5. Лебедева М.Н. Словарь-справочник синтаксической сочетаемости глаголов. М. 2006 6. Скворцова Г.Л. Употребление видов глагола в русском языке. М.2008 7. Кайдалова Л. Л., Калинина И. К. Современная русская орфография. М., 1983. Розенталь Д. Э. Современный русский язык М.2000 8. Розенталь Д. Э., Голуб И. Б. Русский язык. Орфография и пунктуация. М.2000 9. Справочник- практикум. Культура устной и письменной речи делового человека. М. 1999 10. Каленчук М.Л., Касаткина Л.Л. Сборник упражнений по русскому языку. М.2005 11. Лекант П.А., Леденева В.В., Маркелова Т.В. Сборник упражнений по современному русскому языку. М.2002 12. Розенталь Д.Э. 750 упражнений по русскому языку с ответами для поступающих в вузы. М.2007 Լրացուցիչ- 1. Лобанова Н. А., Слесарева И. П. Учебник русского языка для иностранных студентов-филологов. М. 1983 2. Ткаченко Н. Г. Тесты по грамматике русского языка. Части 1,2. М., 1999. <i>Ткаченко Н. Г.</i> 300 диктантов. М. 1999. 3. <i>Ожегов С. И.</i> Словарь русского языка- М.1991. 4. Словарь иностранных слов. Под ред. <i>А. Г. Спиркина.</i> М.1989 5. Орфографический словарь русского языка. М.1991. 6. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад. <i>Р. И. Аванесова.</i> М.1985.		

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-007 Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում-2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	
			Սեմինար	

			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել և զարգացնել ուսանողների՝ ուղղագրությունից և կետադրությունից ունեցած գիտելիքները, ուշադրություն դարձնել ուղղախոսական խնդիրներին, ուսանողների մոտ ձևավորել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք կազմելու հմտություններ, խթանել ուսանողների ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը, ապահովել գործնական գրություններ գրելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • ներկայացնելու ռուսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության կանոնները, • բացատրելու ռուսերենի բառապաշարի, բառակազմության և ձևաբանության լայն հնարավորությունները խոսքի վերարտադրման ընթացքում, <i>Հմտություն</i> • կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ, • նշելու առաջացած խնդիրների լուծման եղանակները, <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա ուղղագրությունից և կետադրությունից ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ տալով համապատասխան լեզվաբանական հիմնավորումներ. • կկարողանա կազմել գրագետ տեքստ. • կկարողանա գրել գործնական գրություններ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Անուն խոսքի մասերի սեռը և թիվը: <i>Թեմա 2.</i> Ածական դերբայ և մակբայական դերբայ: <i>Թեմա 3.</i> Սուբյեկտի արտահայտման միջոցները: <i>Թեմա 4.</i> Պարզ և բարդ, միակազմ և երկկազմ նախադասությունների փոխակերպումը, դարձվածների փոխակերպումը ստորադասական նախադասությունների: <i>Թեմա 5.</i> Ուղղակի և անուղղակի խոսք: Մեջբերում: <i>Թեմա 6.</i> Տեքստը որպես շարահյուսական բարդ ամբողջություն: <i>Թեմա 7.</i> Խոսքի գործառական ոճերը: <i>Թեմա 8.</i> Գեղարվեստական տեքստի լեզվաբանական վերլուծություն: <i>Թեմա 9.</i> Ուղղագրություն և կետադրություն: <i>Թեմա 10.</i> Ռուսերենի կետադրության կանոնները:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:			
Գրականություն	Պարտադիր-			

	1. Заика В.И., Гиржева Г.Н. Орфография и пунктуация. Правила и практикум. М.2011 2. Бакланова И.И. Тематические тесты по русской орфографии и пунктуации. М.2010 3. Максимов В.И. Грамматический справочник. СПб.2010 4. Колосницына Г.В. и др. Грамматические этюды. Трудные разделы грамматики. М.2010 5. Лебедева М.Н. Словарь-справочник синтаксической сочетаемости глаголов. М. 2006 6. Скворцова Г.Л. Употребление видов глагола в русском языке. М.2008 7. Кайдалова Л.Л., Калинина И. К. Современная русская орфография. М., 1983. Розенталь Д. Э. Современный русский язык М.2000 8. Розенталь Д.Э., Голуб И. Б. Русский язык. Орфография и пунктуация. М.2000 9. Справочник- практикум. Культура устной и письменной речи делового человека. М. 1999 10. Каленчук М.Л., Касаткина Л.Л. Сборник упражнений по русскому языку. М.2005 11. Лекант П.А., Леденева В.В., Маркелова Т.В. Сборник упражнений по современному русскому языку. М.2002 12. Розенталь Д.Э. 750 упражнений по русскому языку с ответами для поступающих в вузы. М.2007 Լրացուցիչ- 1. Лобанова Н. А., Слесарева И. П. Учебник русского языка для иностранных студентов-филологов. М. 1983 2. Ткаченко Н. Г. Тесты по грамматике русского языка. Части 1,2. М., 1999. Ткаченко Н. Г. 300 диктантов. М. 1999. 3. Ожегов С. И. Словарь русского языка- М.1991. 4. Словарь иностранных слов. Под ред. А. Г. Спиркина. М. 1989 5. Орфографический словарь русского языка. М.1991. 6. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад. Р. И. Аванесова. М.1985.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-008 Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում-3		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն
			Սեմինար
			Լաբորատոր աշխատանք
			Գործնական աշխատանք
		40	
	Ինքնուրույն	50	
	Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը	Ստուգաթղթ		
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է վերամշակել ուսանողների արտահայտիչ խոսքը և տեխնիկան, գեղարվեստական ստեղծագործությունների միջոցով հղկել արտահայտիչ խոսքը, ծանոթացնել խոսքի տեմային, ռիթմին, առոգանության և տրամաբանական շեշտերին, այս ոլորտում ձեռք բերած		

	գիտելիքները կիրառել գործնականում:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կտիրապետի խոսքի կուլտուրայի ուսումնասիրման մեթոդներին, • նկարագրելու խոսքի գործառական ոճերը, ներկայացնելու նրանց տեսակները և մատնանշելու կիրառությունը, <i>Հմտություն</i> • կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ, • առաջարկելու խնդիրների լուծման եղանակները, <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում. • կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Խոսքի մշակույթ և տեխնիկա. համառոտ ակնարկ: <i>Թեմա 2.</i> Խոսքի մշակույթի հիմնական տարրերը՝ ճշտություն, դիպուկություն, տրամաբանվածություն, մաքրություն: <i>Թեմա 3.</i> Շնչառություն, տեսակները: <i>Թեմա 4.</i> Առոգանություն, տեսակները: <i>Թեմա 5.</i> Խոսքի տեմպ: <i>Թեմա 6.</i> Ձայներանգ: <i>Թեմա 7.</i> Ուղղախոսություն: <i>Թեմա 8.</i> Ռիթմ: <i>Թեմա 9.</i> Խոսքի հարստություն (բազմազանություն): <i>Թեմա 10.</i> Շեշտ: <i>Թեմա 11.</i> Խոսքի պատշաճություն (պատեհություն): <i>Թեմա 12.</i> Խոսքային և լեզվական ոճերը և նրանց հարաբերությունը խոսքի մշակույթի հետ: <i>Թեմա 13.</i> Խոսքի մշակույթը գիտական և ուսուցողական ոլորտներում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասախաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Заика В.И., Гиржева Г.Н. Орфография и пунктуация. Правила и практикум. М.2011 2. Бакланова И.И. Тематические тесты по русской орфографии и пунктуации. М.2010 3. Максимов В.И. Грамматический справочник. СПб2010 4. Колосницына Г.В. и др. Грамматические этюды. Трудные разделы грамматики. М.2010 5. Лебедева М.Н. Словарь-справочник синтаксической сочетаемости глаголов. М. 2006 6. Скворцова Г.Л. Употребление видов глагола в русском языке. М.2008 7. Кайдалова Л.Л., Калинина И. К. Современная русская орфография. М., 1983. Розенталь Д. Э. Современный русский язык М.2000

	8. Розенталь Д. Э., Голуб И. Б. Русский язык. Орфография и пунктуация. М.2000 9. Справочник-практикум. Культура устной и письменной речи делового человека. М. 1999 10. Каленчук М.Л., Касаткина Л.Л. Сборник упражнений по русскому языку. М.2005 11. Лекант П.А., Леденева В.В., Маркелова Т.В. Сборник упражнений по современному русскому языку. М.2002 12. Розенталь Д.Э. 750 упражнений по русскому языку с ответами для поступающих в вузы. М.2007 Լրացուցիչ- 1. Лобанова Н. А., Слесарева И. П. Учебник русского языка для иностранных студентов-филологов. М. 1983 2. Ткаченко Н. Г. Тесты по грамматике русского языка. Части 1, 2. М., 1999. <i>Ткаченко Н. Г.</i> 300 диктантов. М. 1999. 3. <i>Ожегов С. И.</i> Словарь русского языка- М.1991. 4. Словарь иностранных слов. Под ред. <i>А. Г. Спиркина.</i> М.1989 5. Орфографический словарь русского языка. М.1991. 6. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад. <i>Р. И. Аванесова.</i> М.1985.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-117 _ 20-րդ դարի ռուսական «գյուղական արձակը»			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է գեղարվեստական ստեղծագործությունների միջոցով հղկել արտահայտիչ խոսքը, ծանոթացնել խոսքի տեմպին, ռիթմին, առոգանության և տրամաբանական շեշտերին, այս ոլորտում ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.			
	<i>Գիտելիք</i> - կտիրապետի խոսքի կուլտուրայի ուսումնասիրման մեթոդներին, - նկարագրելու խոսքի գործառնական ոճերը, ներկայացնելու նրանց տեսակները և մատնանշելու կիրառությունը, <i>Չմտություն</i> - կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ, - առաջարկելու խնդիրների լուծման եղանակները, <i>Կարողունակություն</i>			

	- կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում. - կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Գյուղական արձակ տերմինի ձևավորումն ու նշանակությունը. Թեմա 2. Ա. Ի. Սոլժենիցին "Մատրյոնայի բակը" Թեմա3, Վ'. Գ. Ռասպուտին "Փող Մարիայի համար", "Վերջին ժամկետը", "Յրածեշտ Մատյորային"վիպակները. Թեմա 4. Վ. Պ. Աստաֆյեվ "Գողություն", "Յովիվն ու հովվուհին", "Աստղաթափ" պատմվածքները: Թեմա 5. Ո. Մ. Շուկշին "Մակար Ժերեբցով", "Կարմիռ կալիսա" պատմվածքները: Թեմա 6. Վ. Ի. Բելով "Սովորական գործ"
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ)գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ)ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի
Գրականություն	Պարտադիր- Зайцев В.А., Герасименко А.П. История русской литературы второй половины XX века. – М.,2004. Иванова Н.И. Точка зрения. О прозе последних лет.- М.,1988. История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена. – М.,1998. Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н. Современная русская литература. В 3 кн. М.,2001. Герасименко А.П. Русский советский роман 60-80-х годов. М.,1989 Русская литература XX века. Под редакцией Л.П.Кременцова.- М,, 2002. Свирский Г.Ц.На лобном месте. Литература нравственного сопротивления. – М.,1998. Апухтина В.А. Современная советская проза. 60-70-е годы.- М.,1984. Լրացուցիչ- Аннинский Л. Локти и крылья: Литература 80-х – надежды, реальности, парадоксы. – М.,1989. Дедков И. Обыкновенное зрение. – М.,1988. Голубков М.М. Русская литература XX века: После раскола. – М.,2001. Баевский В.С. История русской литературы XX века: Компендиум. – М.,1999.

	Белая Г. Художественный мир современной прозы. – М.,1983. Бугров Б. Герой принимает решение. Движение драмы от 50-х годов. – М.,1987.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-115 Ռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	50	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատորաշխատանք	
			Գործնականաշխատանք	24
	Ինքնուրույն	52		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է գեղարվեստական ստեղծագործությունների միջոցով հղկել արտահայտիչ խոսքը, ծանոթացնել խոսքի տեմպին, ռիթմին, առոգանության և տրամաբանական շեշտերին, այս ոլորտում ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կտիրապետի խոսքի կուլտուրայի ուսումնասիրման մեթոդներին, - նկարագրելու խոսքի գործառնական ոճերը, ներկայացնելու նրանց տեսակները և մատնանշելու կիրառությունը, <i>Չմտություն</i> - կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ, - առաջարկելու խնդիրների լուծման եղանակները, <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում. - կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Մանկավարժի մասնագիտության բնութագիրը: <i>Թեմա 2.</i> Մանկավարժության օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: <i>Թեմա 3.</i> Անձնավորության նպատիարակությունը, զարգացումը և ձևավորումը: <i>Թեմա 4.</i> Դաստիարակության նպատակը և խնդիրները : <i>Թեմա 5</i> Ուսուցման գործընթացի եղանակները: <i>Թեմա 6.</i> Ուսուցման մեթոդները <i>Թեմա 7.</i> Գիտելիքների ստուգումը և գնահատումը: <i>Թեմա 8.</i> Դաստիարակության գործընթացի եղանակները <i>Թեմա 9.</i> Դաստիարակության մեթոդները <i>Թեմա 10.</i> Սովորողների աշխարհայացքի ձևավորումը: <i>Թեմա 11</i> Անձի դաստիարակությունը կոլեկտիվում: <i>Թեմա 12.</i> Դպրոցավարությունը:			

	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրաքանչյուրի 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի, գործնական աշխատանքների գնահատում, ընթացիկ ստուգումների գնահատում
Գրականություն	Պարտադիր- ЗОЛОТОТРУБОВА Н.Н. МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ЛИТЕРАТУРЫ. Учебное пособие для вузов. Воронеж. 2007 Якибова Д.У. Методика преподавания литературы в школе. Москва 2012 Լրացուցիչ- Ахмедова Л.Т., Кон О.В. Методика преподавания литературы, Ташкент. 2009.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-009 Լեզվաբանության հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	50	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	22
	Ինքնուրույն	70		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Տվյալ դասընթացը նպատակ ունի տալ հիմնարար գիտելիքներ լեզվի ծագման, զարգացման կարգերի մասին հիմնվում է Ֆ. դե Սոսյուրի «Ընդհանուր լեզվաբանության կուրսերում ներկայացված հայեցակարգի վրա: Առաջին իսկ դասերից ուսանողները ծանոթանում են լեզվաբանության հիմնարար սկզբունքներին՝ լեզու, խոսք, միաժամանակություն, տարժամանակություն, արտաքին և ներքին լեզվաբանություն և այլն			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիմանա տվյալ գիտության հիմնարար դրույթները, նրա կայացման հիմնական փուլերը, լեզվաբանության պատմությունը. • պատկերացում կունենա որոշ մասնավոր, լեզվի			

	ամենաարդիական հարցերի, օրինակ, հնարավորությունների մասին: <i>Հմտություն</i> • կիրառելու լեզվական ճանաչողությունը ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու ժամանակ, • գնահատելու արտաքին և ներքին գործոնների դերը լեզվական փոփոխությունների հարցում, <i>Կարողունակություն</i> • տարբերակելու լեզուների ծագումնաբանական և պատահական ընդհանրությունները, • օգտագործելու ձեռք բերված գիտելիքները դասավանդման գործընթացում, • կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Լեզվաբանությունը որպես գիտություն: Լեզվաբանության հիմնական բաժինները: Լեզվաբանության կապը այլ գիտությունների հետ: Լեզվաբանությունը և փիլիսոփայությունը: <i>Թեմա 2.</i> Լեզվաբանության ծագումը: Լեզվաբանությունը Հին Հնդկաստանում և Հին Չինաստանում: <i>Թեմա 3.</i> Հին Հունական և Հռոմեական լեզվաբանությունը: Արիստոտելի ուսմունքը: Քերականագետների դպրոցը Ալեքսանդրիայում: <i>Թեմա 4.</i> Լեզվաբանական արաբական ավանդությունը: <i>Թեմա 5.</i> Լեզվաբանությունը 19-րդ դարում: Ժամանակակից լեզվաբանական դպրոցները: <i>Թեմա 6.</i> Լեզուն և հաղորդակցման այլ միջոցները: Լեզվի հիմնական գործառույթները: Լեզու և խոսք: <i>Թեմա 7.</i> Լեզվաբանական մեթոդներ: Լեզու և մտածողություն: Լեզվի նշանային բնույթը: <i>Թեմա 8.</i> Արհեստական լեզուներ: Լեզվի ծագման հիմնական տեսությունները: <i>Թեմա 9.</i> Լեզվական միություններ և լեզվական ընտանիքներ: <i>Թեմա 10.</i> Գրի զարգացման հիմնական փուլերը: Սլավոնական այբուբենը՝ կիրիլիցա, գլագոլիցա: <i>Թեմա 11.</i> Լեզուների դասակարգման սկզբունքները : <i>Թեմա 12.</i> Լեզուների ծագումնաբանական դասակարգումը: Հնդեվրոպական լեզվական ընտանիք: <i>Թեմա 13.</i> Գրական լեզու և գրական նորմա: Միջազգային լեզուներ: <i>Թեմա 14.</i> Հնչյունաբանություն: Հնչյունների դասակարգման սկզբունքները: Ձայնավորներ և բաղաձայններ: <i>Թեմա 15.</i> Վանկ, շեշտ, հնչերանգ, տակտ և այլն: Հնչյունաբանական օրենքները: <i>Թեմա 16.</i> Բառագիտությունը որպես լեզվաբանական գիտություն: Բառագիտության բաժինները: Խոսքը որպես լեզվական միավոր: Բազմիմաստություն: Նույնանուն բառեր: <i>Թեմա 17.</i> Բառիմաստի տեսակները: <i>Թեմա 18.</i> Դարձվածքները և նրա տեսակները: <i>Թեմա 19.</i> Բառապաշարի հարստացման հիմնական ճանապարհները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ

	քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս գուցակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Звегинцева В.А. История языкознания 19-20 веков в очерках и извлечениях. М. 1964 2. Вендина Т.И. Введение в языкознание. М. 2001 3. Ю. Рождественский. Лекции по общ. Языкознанию. М., 2000 4. Т.А. Амирова, Б.А.Ольховиков, Ю.В.Рождественский История языкознания. М. 2010 5. Широков О.С. Введение в языкознание. М. 1990 6. Хрестоматия по курсу "Введение в языкознание". М. 1997 7. Ф. де Соссюр. Курс общей лингвистики. Труды по языкознанию. М. 1977 8. Реформатский А.А. Введение в языкознание. М., 2000. 9. Кондрашов Н.А. История лингвистических учений М., 1979 10. Десницкая А., Кацнельсон С. (ред.) История лингвистических учений. Древний мир. Средний Восток. Средневековая Европа. Позднее Средневековье. Тома 1-4 М., 1991 11. Алпатов В. М. История лингвистических учений: Учеб. пособие. — 4-е изд., испр. и доп. — М.: Языки славянской культуры 2005. Լրացուցիչ- 1. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. М. 1996 2. Виноградов В.В. Русский язык. Грамматическое учение о слове. Изд. 2. М. 1972 3. Глисон Г. Введение в дескриптивную лингвистику. М. 1958 4. Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию. М. 1984 5. Земская Е.А. Словообразование. Современный русский язык. М. 1981 6. Кубрякова Е.С. Мельников Г.П. О понятиях языковой системы и структуры языка. Общее языкознание. Внутренняя структура языка. М. 1972 7. Пражский лингвистический кружок. М. 1967

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-010 Ընդհանուր լեզվաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	54	Դասախոսություն	22
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	66		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Բնութագրել ժամանակակից լեզվաբանության հիմնական			

	հրատապ խնդիրները, որոշել լեզվաբանության տեղը ժանակակից գիտական հարացույցում: Ուսանողներին տալ գիտելիքներ ժամանակակից լեզվաբանության առավել հրատապ հարցերի մասին, լեզվի մասին գիտության խոշոր ներկայացուցիչների ներդրած նյութերի վերլուծության հիման վրա: Ընդհանրացնել ուսանողների գիտելիքները հիմնական տեսական հիմունքների և լեզվաբանության մեթոդների մասին:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կյուրացնի լեզվաբանության կարևորագույն հասկացություններն ու տերմինները, - կիմանա աշխարհի լեզուների ընդհանրություններն ու տարբերությունները: <i>Չմտություն</i> - կկողմնորոշվի լեզվաբանության տեսության գրականության մեջ և ինքնուրույն կգտնի իրեն հետաքրքրող և անհրաժեշտ տեղեկություններ լեզվաբանության տեսության մասին: <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա ներթափանցել լեզվի կառուցվածքի մեջ, - կկարողանա կիրառել լեզվի ուսումնասիրության հիմնական մեթոդները, - կկարողանա վերլուծել ժամանակակից միտումները և տեսական նորարարությունները պատմական հեռանկարում:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ներածություն: <i>Թեմա 2.</i> Լեզվի ներքին կառուցվածքը: Լեզուն որպես բազմաստիճան հաղորդակցման համակարգ: <i>Թեմա 3.</i> Յնչյունաբանության հրատապ խնդիրները: <i>Թեմա 4.</i> Ձևաբանության հրատապ խնդիրները: <i>Թեմա 5.</i> Ծարահյուսության հրատապ խնդիրները: <i>Թեմա 6.</i> Տեքստի լեզվաբանության հրատապ խնդիրները: <i>Թեմա 7.</i> Լեզվաբանության իմաստաբանության հրատապ խնդիրները: <i>Թեմա 8.</i> Լեզվաբանության տիպաբանության հրատապ խնդիրները: <i>Թեմա 9.</i> Լեզվի գործառնության տեսակետները: Էթնոսի, մշակույթի, հասարակության, ժողովրդի պատմության և այլ լեզուների փոխհարաբերության խնդիրները լեզվի հետ: <i>Թեմա 10.</i> Լեզվաբանության պրագմատիկայի խնդիրները: <i>Թեմա 11.</i> Մտածողության, գիտակցության, իրականության և լեզվի փոխհարաբերության խնդիրները: <i>Թեմա 12.</i> Լեզվի և մարդու հոգեբանաֆիզիոլոգիական կառուցվածքի փոխհարաբերության խնդիրները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ամփոփիչ քննության անցկացում: Իրականացվում է քննության անցկացման հետևյալ ձևը՝ հարցաշար, գրավոր / բանավոր տեսական հարցում՝ զուգակցելով թեսթի կամ այլ գործնական առաջադրանքի կատարմամբ:
Գրականություն	Պարտադիր-

	1. Звегинцева В.А. История языкознания 19-20 веков в очерках и извлечениях. М. 1964 2. Вендина Т.И. Введение в языкознание. М. 2001 3. Ю. Рождественский. Лекции по общ. Языкознанию. М., 2000 4. Т.А. Амирова, Б.А. Ольховиков, Ю.В. Рождественский История языкознания. М. 2010 5. Широков О.С. Введение в языкознание. М. 1990 6. Хрестоматия по курсу "Введение в языкознание". М. 1997 7. Ф. де Соссюр. Курс общей лингвистики. Труды по языкознанию. М. 1977 8. Реформатский А.А. Введение в языкознание. М., 2000. 9. Кондрашов Н.А. История лингвистических учений М., 1979 10. Десницкая А., Кацнельсон С. (ред.) История лингвистических учений. Древний мир. Средний Восток. Средневековая Европа. Позднее Средневековье. Тома 1-4 М., 1991 11. Алпатов В. М. История лингвистических учений: Учеб. пособие. — 4-е изд., испр. и доп. — М.: Языки славянской культуры 2005. Լրացուցիչ- 1. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. М. 1996 2. Виноградов В.В. Русский язык. Грамматическое учение о слове. Изд. 2. М. 1972 3. Глисон Г. Введение в дескриптивную лингвистику. М. 1958 4. Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию. М. 1984 5. Земская Е.А. Словообразование. Современный русский язык. М. 1981 6. Кубрякова Е.С. Мельников Г.П. О понятиях языковой системы и структуры языка. Общее языкознание. Внутренняя структура языка. М. 1972 7. Пражский лингвистический кружок. М. 1967
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-011 Հին սլավոներեն -1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	30	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	60		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Հին սլավոներենի ուսուցումը ոչ միայն լեզվաբանական, այլ նաև պատմամշակութային արժեք ունի, քանզի այդ լեզուն հանդիսանում է բոլոր սլավոնների ժամերգության և հոգևոր մշակույթի լեզուն: Հին սլավոներենի ուսուցումը անհրաժեշտ			

	Է, քանզի այն մեծապես ազդել է գրական ոլորտի լեզվի ձևավորման վրա: Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին սլավոներենի հնչյունական, բառային և քերականական իրողությունները:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիսականա, կկարդա և կթարգմանի հին սլավոնական գրական հուշարձանների տեքստերը <i>Չմտություն</i> • կբացատրի ժամանակակից ոլորտի լեզվի լեզվային գործընթացները պատմական զարգացման տեսանկյունից <i>Կարողություն</i> • կկարողանա կիրառել ստացած գիտելիքները գործնականում
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Սլավոնների առանձնացումը համահնդեպության ընդհանրությունից: <i>Թեմա 2.</i> Սլավոնական մատենագրության առաջացումը: Սլավոնական այբուբենը: <i>Թեմա 3.</i> Հին սլավոնական մատենագրության հուշարձանները: Սլավոնական մատենագրության հուշարձանները Կիրիլից առաջ: Կիրիլից առաջ եղած սլավոնական մատենագրության առկայության մասին տվյալներ: <i>Թեմա 4.</i> Հին սլավոնների հնչյունաբանությունը: Ձայնավորների համակարգը: <i>Թեմա 5.</i> Ժամանակակից սլավոնական լեզուներում պահպանված համասլավոնական ձայնավորները: <i>Թեմա 6.</i> Ժամանակակից սլավոնական լեզուներում չպահպանված համասլավոնական ձայնավորները: <i>Թեմա 7.</i> Ուշ համասլավոնական շրջանի ձայնավորների ստեղծումը: <i>Թեմա 8.</i> Համասլավոնական երկբարբառները: <i>Թեմա 9.</i> Քմային ձայնավորների ստեղծումը: <i>Թեմա 10.</i> Բաղաձայնների համակարգը: <i>Թեմա 11.</i> Նայական բաղաձայնների վերադասավորումը: <i>Թեմա 12.</i> Առաջին քմայնացում՝ փափկացում: <i>Թեմա 13.</i> j – ից առաջ բաղաձայնների փոփոխությունները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասախաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Иванова Т.А. Старославянский язык. М., 1997. 2. Камчатнов А.М. Старославянский язык. Курс лекций. М., 1998 3. Хабургаев Г.А. Старославянский язык. М., 1986. 4. Горшков А.И. Старославянский язык. М., 1974 5. Новикова А.С. Старославянский язык. Фундаментальный курс. М., 1993 6. Селищев А.М. Старославянский язык. Ч.1. М., 1951. Ч.2.

- М., 1952
7. Мейе А. Общеславянский язык. М., 1951.
8. Бернштейн С.Б. Константин-Философ и Мефодий. Начальные главы из истории славянской письменности. М., 1961.
9. Вайан А. Руководство по старославянскому языку. М., 1952.
10. Ван-Вейк Н. История старославянского языка. М., 1957.
11. Истрин В.А. 1100 лет славянской азбуке. М., 1963.
12. Верещагин Е.М. Из истории возникновения первого литературного языка славян. Переводческая деятельность Кирилла и Мефодия. М., 1971.
13. Церковнославянская азбука. М., 1998
14. Актуальные проблемы изучения и преподавания старославянского языка. М., 1984
15. Старославянский словарь (по рукописям 10-11 веков) / Под ред. Р.М.Цейтлин, Р.Вечерки и Э.Благовой. М., 1999.
16. Полный церковнославянский словарь (со внесением в него важнейших древнерусских слов и выражений) / Сост. протоирей Г.Дьяченко.
17. Этимологический словарь славянских языков (Праславянский лексический фонд) / Под ред. О.Н.Трубачева. Вып.1-26. (продолжающееся издание).М., 1974-1999
19. Дополнительная литература
20. Елкина Н.М. Старославянский язык М., 1960.
21. Никифоров С.Д. Старославянский язык. М., 1955
22. Матвеева-Исаева Л.В. Лекции по старославянскому языку. Л., 1958.
23. Бунина И.К. Система времен старославянского глагола. М., 1959.
24. Кузнецов П.С. Очерки по морфологии праславянского языка. М., 1961.
25. Львов А.С. Очерки по лексике памятников старославянской письменности. М., 1966.
26. Хабургаев Г.А. Становление русского языка. М., 1980, гл.2. (С. 37-69).
27. Цейтлин Р.М. Лексика старославянского языка. Опыт анализа
28. мотивированных слов по данным древнеболгарских рукописей 10-11 веков. М., 1977.

Гршгнлгх-

1. Арефьев П.Г., Кузнецов В. Азбука церковнославянского языка. М., 1995.
2. Бернштейн С.Б. Очерк сравнительной грамматики славянских языков. М., 1961.
3. Бирнбаум Х. Праславянский язык: достижения и проблемы его реконструкции. М., 1987.
4. Варбот Ж. Праславянская морфология, словообразование и этимология. М., 1984.
5. Гадолина М.А. История форм личных и возвратных местоимений в славянских языках. М., 1963.
6. Гриневич Г.С. Праславянская письменность: результаты дешифровки. М., 1983.
7. Кондрашов Н.А. Славянские языки. М., 1962.

	8. Лавров П.А. Материалы по истории возникновения древнейшей славянской письменности. Л., 1930. 9. Попов М.Б. Введение в старославянский язык. СПб., 1997. 10. Нахтингал Р. Славянские языки. М., 1963 11. Русинов Н.Д. Основы лингвистического славяноведения. М., 1978. 12. Толстой Н.И. История и структура славянских литературных языков. М., 1988.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-012 Հին սլավոներեն -2		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն
			Սեմինար
			Լաբորատոր աշխատանք
			Գործնական աշխատանք
		40	
	Ինքնուրույն	50	
	Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն		
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին սլավոներենի բառային և ձևաբանական իրողությունները:		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիսականա, կկարդա և կթարգմանի հին սլավոնական գրական հուշարձանների տեքստերը <i>Հմտություն</i> - կբացատրի ժամանակակից ռուսաց լեզվի լեզվային գործընթացները պատմական զարգացման տեսանկյունից <i>Կարողությունակություն</i> - կկարողանա կիրառել ստացած գիտելիքները գործնականում		
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Հին սլավոներենի ձևաբանությունը: <i>Թեմա 2.</i> Անվանական հոլովման համապատասխան համակարգը: Համապատասխան անվանական հիմքեր: <i>Թեմա 3.</i> Ածական անուն: <i>Թեմա 4.</i> Դերանուններ: <i>Թեմա 5.</i> Թվականներ: <i>Թեմա 6.</i> Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը: <i>Թեմա 7.</i> Բայի ներկա ժամանակը: <i>Թեմա 8.</i> Բայի ապառնի ժամանակը: <i>Թեմա 9.</i> Բայի անցյալ ժամանակը. անցյալ կատարյալ՝ ասորիտ, անցյալ անկատար՝ իմպերֆեկտ, կատարյալ կերպի ժամանակ՝ պերֆեկտ, վաղակատար ժամանակ՝ պլուսկվամպերֆեկտ: <i>Թեմա 10.</i> Պայմանական եղանակ, հրամայական եղանակ: <i>Թեմա 11.</i> Անորոշ դերբայներ, ապառնի դերբայներ՝ սուպին: <i>Թեմա 12.</i> Ածական դերբայներ: <i>Թեմա 13.</i> Նախդիրներ, շաղկապներ և բառմասնիկներ: <i>Թեմա 14.</i> Հին սլավոներենի շարահյուսության կարևորագույն առանձնահատկությունները: Պարզ նախադասություն: <i>Թեմա 15.</i> Ենթակա և ստորոգյալ: Որոշիչ, խնդիր և պարագա: <i>Թեմա 16.</i> Բարդ նախադասություն:		

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Иванова Т.А. Старославянский язык.М., 1997. 2. Камчатнов А.М. Старославянский язык. Курс лекций.М., 1998 3. Хабургаев Г.А. Старославянский язык.М., 1986. 4. Горшков А.И. Старославянский язык.М., 1974 5. Новикова А.С. Старославянский язык. Фундаментальный курс. М., 1993 6. Селищев А.М. Старославянский язык. Ч.1. М., 1951. Ч.2. М., 1952 7. Мейе А. Общеславянский язык. М., 1951. 8. Бернштейн С.Б. Константин-Философ и Мефодий. Начальные главы из истории славянской письменности. М., 1961. 9. Вайан А. Руководство по старославянскому языку. М., 1952. 10. Ван-Вейк Н. История старославянского языка. М., 1957. 11. Истрин В.А. 1100 лет славянской азбуке. М., 1963. 12. Верещагин Е.М. Из истории возникновения первого литературного языка славян. Переводческая деятельность Кирилла и Мефодия. М., 1971. 13. Церковнославянская азбука. М., 1998 14. Актуальные проблемы изучения и преподавания старославянского языка. М.,1984 15. Старославянский словарь (по рукописям 10-11 веков) / Под ред. Р.М.Цейтлин, Р.Вечерки и Э.Благовой. М.,1999. 16. Полный церковнославянский словарь (со внесением в него важнейших древнерусских слов и выражений) / Сост. протоиерей Г.Дьяченко. 17. Этимологический словарь славянских языков (Праславянский лексический фонд) / Под ред. О.Н.Трубачева. Вып.1-26. (продолжающееся издание).М., 1974-1999 19. Дополнительная литература 20. Елкина Н.М. Старославянский язык М., 1960. 21. Никифоров С.Д. Старославянский язык. М., 1955 22. Матвеева-Исаева Л.В. Лекции по старославянскому языку. Л., 1958. 23. Бунина И.К. Система времен старославянского глагола. М., 1959. 24. Кузнецов П.С. Очерки по морфологии праславянского языка. М., 1961. 25. Львов А.С. Очерки по лексике памятников

	старославянской письменности. М., 1966. 26. Хабургаев Г.А. Становление русского языка. М., 1980, гл.2. (С. 37-69). 27. Цейтлин Р.М. Лексика старославянского языка. Опыт анализа 28. мотивированных слов по данным древнеболгарских рукописей 10-11 веков. М., 1977. Լրացուցիչ- 1. Арефьев П.Г., Кузнецов В. Азбука церковнославянского языка. М., 1995. 2. Бернштейн С.Б. Очерк сравнительной грамматики славянских языков. М.,1961. 3. Бирнбаум Х. Праславянский язык: достижения и проблемы его реконструкции. М., 1987. 4. Варбот Ж. Праславянская морфология, словообразование и этимология. М.,1984. 5. Гадолина М.А. История форм личных и возвратных местоимений в славянских языках. М.,1963. 6. Гриневиц Г.С. Праславянская письменность: результаты дешифровки. М.,1983. 7. Кондрашов Н.А. Славянские языки. М., 1962. 8. Лавров П.А. Материалы по истории возникновения древнейшей славянской письменности.Л., 1930. 9. Попов М.Б. Введение в старославянский язык. СПб., 1997. 10. Нахтингал Р. Славянские языки. М., 1963 11. Русинов Н.Д. Основы лингвистического славяноведения. М., 1978. 12. Толстой Н.И. История и структура славянских литературных языков. М., 1988.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-022 Ռուսաց լեզվի պատմական քերականություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	60	Դասախոսություն	34
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	26
	Ինքնուրույն	90		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Ուսումնասիրել լեզվի զարգացման ուղիները, գտնել այդ զարգացման օրինաչափությունները, քննել լեզվի ներքին զարգացման կանոնները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կունենա ավելի ամբողջական գիտելիքներ սլավոնական լեզուների պատմական կապերի վերաբերյալ <i>Չմտություն</i> • կպարզաբանի բառերի կառուցվածքային մոդելները, հին ռուսերենի և ժամանակակից ռուսաց լեզվի ընդհանուր			

	բառակազմական տարրերը և բառաիմաստաբանական միանմանությունները <i>Կարողունակություն</i> - կկարդա և կթարգմանի հին ռուսերենի գրական հուշարձանների տեքստերը, - կբացատրի լեզվի պատմական զարգացման ինչպես ընդհանուր օրինաչափությունները, այնպես էլ ներքին կանոնները:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Պատմական քերականություն. նրա առարկան և խնդիրները: <i>Թեմա 2.</i> Արևելասլավոնական ցեղերը և նրանց խմբավորումը: <i>Թեմա 3.</i> Հին ռուսական ազգության և հին ռուսերենի ձևավորումը: <i>Թեմա 4.</i> Մատենագրության առաջացումը և զարգացումը արևելյան սլավոնների մոտ: <i>Թեմա 5.</i> Մինչ Ռուսիայի մկրտումը սլավոնների մոտ մատենագրության առկայության մասին տվյալներ: <i>Թեմա 6.</i> Հին ռուսերենի տարալուծումը և վելիկոռուսական լեզվի առաջացումը: <i>Թեմա 7.</i> Ռուս ազգի և ազգային ռուսաց լեզվի ստեղծումը: <i>Թեմա 8.</i> Ռուսաց լեզվի պատմության հիմնական աղբյուրները: <i>Թեմա 9.</i> Ռուս մատենագրության կարևորագույն հուշարձանները: <i>Թեմա 10.</i> Հին ռուսերենի հնչյունաբանական համակարգը: <i>Թեմա 11.</i> Ն, Ե ամփոփված ձայնավորների պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 12.</i> Ետնալեզվային բաղաձայնների հերթագայությունը շչական և սուլական բաղաձայնների հետ: <i>Թեմա 13.</i> Այլ բաղաձայնների հերթագայությունը: <i>Թեմա 14.</i> Է ձայնավորի փոփոխությունը Օ (Է) ձայնավորի: <i>Թեմա 15.</i> Հին ռուսերենի ձևաբանական կառուցվածքի ընդհանուր բնութագիրը: <i>Թեմա 16.</i> Գոյականների պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 17.</i> Դերանունների պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 18.</i> Ածականների պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 19.</i> Թվականների պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 20.</i> Բայի պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 21.</i> Շարահյուսություն:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասախաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Виноградов В.В. Основные проблемы изучения образования и развития древнерусского литературного языка // Избранные труды. История русского литературного языка. М. 1978 2. Виноградов В.В. Очерки по истории русского литературного языка XVII – XIX веков. М.,. 1986 3. Винокур Г.О. Избранные работы по русскому языку. М., 1959. 4. Водовозов Н.В. История древней русской литературы. М., 1972.

5. Горшков А.И. Теория и история русского литературного языка. М., 1984.
6. Ефимов А.И. История русского литературного языка. М., 1961.
7. Кайперт Г. Крещение Руси и история русского литературного языка // Вопросы языкознания. №5. 1991.
8. Кедайтене Е.И. История русского литературного языка. М., 1994
9. Ковалевская Е.Г. История русского литературного языка. М., 1992.
10. Кожин А.Н. Литературный язык Киевской Руси. М., 1981.
11. Кустарева М.А. История русского литературного языка. М., 1971.
12. Ларин Б.А. Лекции по истории русского литературного языка (X - середина XVIII в.). М., 1975.
13. Литература и культура Древней Руси: Словарь-справочник/ Под. ред. В.В. Кукова. М., 1994.
14. Лихачев Л.С. Избранные работы: В 3-х тт. Л., 1987.
15. Лихачев Д.С. Развитие русской литературы XI-XVII вв. Эпохи и стили. М., 1973.
16. Мещерский Н.А. История русского литературного языка. М., 1981.
17. Обнорский С.П. Избранные работы по русскому языку. М., 1960.
18. Ремнева М.Л. История русского литературного языка. М., 1995.
19. Соболевский А.И. История русского литературного языка. М., 1980.
20. Соколова Е.Н. Семантико-стилистическое своеобразие «мирских притч» в «Молении» Даниила Заточника// Славянские духовные ценности на рубеже веков. Тюмень 2001.
21. Судавичене Л.В. История русского литературного языка. М., 1990
22. Труды отдела древнерусской литературы. М. АН СССР. Т.I - 51. М.-Л., 1934-1999
23. Успенский Б.А. Краткий очерк истории русского литературного языка (XI-XIX вв.) М 1994.
24. Филин Ф.П. Истоки и судьбы русского литературного языка. М., 1981.
25. Хабургаев Г.А. Проблема диглоссии и южнославянских влияний в истории русского литературного языка// Вопросы языкознания. №2. 1991.
26. Шанский Н.М. Лексикология современного русского языка. М., 1972.

Литература

1. Дурново Н.Н. Введение в историю русского языка. М. 1969
2. Костомаров В.Г. Русский язык среди других языков мира. М.1975
3. Обнорский С.П. Бархударов С.Г. Хрестоматия по истории русского языка. М., 2000.

	4. Обнорский С.П. Очерки по истории русского литературного языка старшего периода. М.-Л.1946 5. Самсонов Н.Г. Введение в историю русского языка. Якутск1986 6. Хрестоматия по истории русского литературного языка / Под ред. А.Н.Кожина. М.1974 7. Шкляревский Г.И. История русского литературного языка. Харьков1973 8. Шоцкая Л.И. Сборник упражнений по истории русского литературного языка. М.1984 9. Методические пособия, рекомендации и т.д. 10. Литература Древней Руси: Библиографический словарь / Под ред. О.В. Творогова. М.1996 11. Ожегов С.И. Словарь русского языка. М. 12. Преображенский А. Этимологический словарь русского языка: В 2-х томах. М. 1973 13. Словарь русского языка XI-XVII вв. Вып. 1-23. М.1959
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-013 Ժամանակակից ռուսաց լեզու (Հնչյունաբանություն)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	50	Դասախոսություն	22
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	70		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Տալ պատկերացում ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական համակարգի, ձայնավորների և բաղաձայնների համակարգում գոյություն ունեցող հիմնական հնչյունաբանական օրենքների, հնչյունների դասակարգման մասին: Տալ գիտելիքներ ռուսերենի շեշտի, հնչերանգի, վանկի ձևավորման, ինչպես նաև հնչյունադարձության մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կունենա հնչյունաբանության մասին կայուն, հստակ գիտելիքներ. - զանազանելու հնչյունափոխական առանձնահատկությունները, գրանշանների և հնչյունների փոխհարաբերությունը, - ծանոթ կլինի ուղղախոսության նորմերին և օրենքներին: <i>Չմտություն</i> - գործնականում կօգտագործի ստացած գիտելիքները <i>Կարողունակություն</i> - կկատարի հնչյունների հնչյունաբանական վերլուծություն, - ճիշտ տարբերակելու հնչյունափոխության բոլոր տեսակները, - պրակտիկ գործունեության մեջ կիրառելու ուղղագրության			

	և ուղղախոսության վերաբերյալ գիտելիքները և ունակությունները:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ինչ է ուսումնասիրում հնչյունաբանությունը: Հնչյունաբանության դերը լեզվաբանական գիտությունների համակարգում, նրա կապը լեզվաբանական և ոչլեզվաբանական գիտությունների հետ: <i>Թեմա 2.</i> Հնչյունը և տառը: <i>Թեմա 3.</i> Հնչյունների արտասանական դասակարգումը: <i>Թեմա 4.</i> Ձայնավոր հնչյունները: Արտասանական դասակարգումը: <i>Թեմա 5.</i> Բաղաձյնների արտասանական դասակարգումը: <i>Թեմա 6.</i> Ձայնավորների դիրքային փոփոխությունները շեշտի տակ: <i>Թեմա 7.</i> Ձայնավորների փոփոխությունները ոչ շեշտված դիրքում: <i>Թեմա 8.</i> Դիրքային փոփոխություններ և դիրքային փոխարինում: <i>Թեմա 9.</i> Շեշտ: <i>Թեմա 10.</i> «Հնչյունական բառե հասկացությունը: <i>Թեմա 11.</i> Շեշտադրման տեսակները: <i>Թեմա 12.</i> Վանկ և նրանց տեսակները: <i>Թեմա 13.</i> Վանկատում: <i>Թեմա 14.</i> Տակտ: <i>Թեմա 15.</i> Ֆրազ: <i>Թեմա 16.</i> Հնչերանգ, հնչերանգային ուրվագիծ հասկացությունը: <i>Թեմա 17.</i> Հնչյունական տառադարձում: <i>Թեմա 18.</i> Ուղղախոսությունը որպես լեզվաբանության հատուկ բաժին: <i>Թեմա 19.</i> Ուղղախոսության հիմնական կանոնները. ձայնավորների և կապակցված բաղաձայնների արտասանությունը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեստ, վերջինս զուգակցվում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Аванесов Р.И. Русское литературное произношение. – 5-е изд. – М., 1972; 6-е изд. – М., 1984. 2. Аванесов Р.И. Фонетика русского литературного языка. – М., 1956. 3. Баринова Г.А. Фонетика // Русская разговорная речь / Под ред. Е.А. Земской. – М., 1973. 4. Бондарко Л.В. Фонетика современного русского языка. – СПб., 1998. 5. Брызгунова Е.А. Звуки и интонация русской речи. – М., 1983. 6. Буланин Л.Л. Фонетика современного русского языка. – М., 1970. 7. Ганиев Ж.В. Современный русский язык. Фонетика. Графика. Орфография. Орфоэпия. М., 2012 (+CD) 8. Демидова К.И., Т.А. Зуева. Современный русский язык. М., 2008. 9. Еськова Н.А. Краткий словарь трудностей русского языка: Грамматические формы. Ударение. – М., 1994. 10. Лекант П.А. Современный русский язык. М., 2007. 11. Златоустова Л.В., Потапова Р.К., Потапов В.В., Трунин-

	Донской В.Н. Общая и прикладная фонетика. – М., 1997. 12. Матусевич М.И. Современный русский язык. Фонетика. – М., 1976. 13. Орфоэпический словарь русского языка: Произношение, ударение, грамматические формы / С.Н. Борунова, В.Л. Воронцова, Н.А. Панов М.В. Современный русский язык. Фонетика. – М., 1979. 14. Панов М.В. Фонетика // Современный русский язык / Под ред. В.А Белошапковой. – 3-е изд. – М., 1997. <i>Լրացուցիչ</i> 1. Светозарова Н.Д. Интонационная система русского языка. – Л., 1982. 2. Трубецкой Н.С. Основы фонологии. – М., 1960; 2-е изд. – М., 2000. 3. Русский язык: В 2 ч. / Под ред. Л.Ю. Максимова. Ч. 1. – М., 1989. 4. Современный русский язык: В 2 ч. / Под ред. Е.И. Дибровой. Ч. 1. – М., 2001. 5. Иванова В.Ф. Современный русский язык: Графика и орфография. – М., 1976. 6. Касаткин Л.Л. Современный русский язык. Фонетика. М., 2006. 7. Буланин Л.Л. Фонетика современного русского языка. М., 2010. 8. Ж.В. Ганиев Современный русский язык. Фонетика. Графика. Орфография. Орфоэпия. М., 2012 9. Д.Э.Розенталь, И.Голуб, М.Теленкова. Современный русский язык. Раздел "Фонетика и орфоэпия". М., 2007 10. Современный русский язык (под ред. В.А. Белошапковой). М., 1997
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-014 Ժամանակակից ռուսաց լեզու (Բառագիտություն)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	50	Դասախոսություն	22
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	70		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Տալ բառագիտական երևույթների վերլուծությունը ոչ միայն տեսական, այլև գործառնական տեսանկյունից, կանոնակարգել բառագիտական խմբերի ոճական օգտագործումը խոսքում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կատանա հիմնական բառագիտական միավորների մասին գիտելիքներ և ճիշտ կօգտագործի նրանք խոսքում. - կունենա անհրաժեշտ տեսական գիտելիքներ բառագիտության դասընթացի հիմնական բաժինների			

	վերաբերյալ. • կունենա գիտելիքներ լեզվի ոճական շերտերի վերարտադրությունից • կունենա գիտելիքներ ռուսաց լեզվի բառապաշարի կազմավորման վերաբերյալ (փոխառություններ, բուն ռուսական բառեր): <i>Չմտություն</i> • կատարելու լեզվաբանական հետազոտություններ, • հաստատելու միջառարկայական կապեր, • հակադրելու, մշակումելու, ընդհանրացնելու և մեկնաբանելու լեզվաբանական տարբեր աղբյուրներից հայթայթած տեղեկատվությունը. <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա ժամանակակից խոսքում ճիշտ օգտագործել այս կամ այն բառագիտական շերտերը և խմբերը, տարանջատել գրական լեզուն և բարբառներից և ժարգոններից, • կկարողանա օգտվել տարբեր տիպի (լեզվաբանական, հանրագիտական) բառարաններից:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Բառագիտության առարկան: Բառագիտության տեղը լեզվաբանական առարկաների համակարգում: Ռուսաց լեզվի բառային ֆոնդի ձևավորման վրա ազդող արտալեզվաբանական գործոնների նշանակությունը: <i>Թեմա 2.</i> Բառը որպես բառագիտության միավոր: Բառի կառուցվածքային հատկանիշները. հնչյունաբանական ձևավորվածություն, բառային ձևավորվածություն և այլն: Բառի՝ գոյություն ունեցող սահմանումները: <i>Թեմա 3.</i> Նշանի երկիմաստություն. բառի բառային և քերականական նշանակությունները: <i>Թեմա 4.</i> Բառիմաստի տիպերը. անվանական, դարձվածքաբանորեն կապված և շարահյուսությամբ պայմանավորված նշանակություն: <i>Թեմա 5.</i> Մենիմաստություն և բազմիմաստություն: <i>Թեմա 6.</i> Բառի ներքին ձևի հասկացությունը, ներքին ձևի նեղացում և ընդլայնում: <i>Թեմա 7.</i> Համանուններ: Համանունների առաջացման պատճառները: Համանունների տեսակները: Համանունների և բազմիմաստ բառերի տարբերակումը: <i>Թեմա 8.</i> Բառաշերտի ոճաբանական տարբերակումը: Հնաբանություններ: <i>Թեմա 9.</i> Բարբառային բառեր, նրանց տեսակները: Նորաբանություններ: Հեղինակային նորակազմություններ: Եզրույթներ և նրանց առաջացումը: Եզրույթների մենիմաստությունը և բազմիմաստությունը: <i>Թեմա 10.</i> Լեզվի համակարգային հարաբերությունները: Հոմանիշներ: Հոմանիշների տեսակները: <i>Թեմա 11.</i> Հականիշներ և նրանց տեսակները: Հականիշների արտահայտման միջոցները: <i>Թեմա 12.</i> Հակադրություն (անտիթեզ, օքսյումորոն): Ժարգոնային բառեր: Ծածկաբանություն (արգոտիզմներ): <i>Թեմա 13.</i> Ժամանակակից ռուսաց լեզվի բառաշերտերը: Բնիկ ռուսական բառաշերտ: <i>Թեմա 14.</i> Հին սլավոնական բառեր, նրանց հատկանիշները: <i>Թեմա 15.</i> Փոխառությունների լեզվական և արտալեզվական պատճառները: <i>Թեմա 16.</i> Փոխառություններ հուներենից, լատիներենից, գերմաներենից, ֆրանսերենից, անգլերենից: <i>Թեմա 17.</i> Համաժողովրդական և ոչ համաժողովրդական բառապաշար: Մասնագիտական բառապաշար: Ակտիվ և պասիվ բառապաշար:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Фомина М.И. Современный русский язык. Лексикология. М.,1990. 2. Фомина М.И. Современный русский язык. Лексикология. М., 2001. 3. Кузьмина Н.А. Современный русский язык. Лексикология. Теория, тренинг, контроль. Учебное пособие. М., 2011 4. Крысин Л.П. Формы существования (подсистемы) русского национального языка // Современный русский язык. Социальная и функциональная дифференциация. М., 2003. 5. Крысин Л.П. Современный русский язык. Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология. Лексикография. М., 2009. 6. Крысин Л.П. Социолингвистические аспекты изучения современного русского языка. М., 1989. 7. Крысин Л.П. Современный русский язык. Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология. Лексикография. М., 2013. 8. Крысин Л.П. Современный русский язык. Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология. Лексикография. Учебн. пос. для студ. филолог. фак-ов. М.: 2007. 9. Кузьмина Н. А. Современный русский язык. Лексикология. Теория, тренинг, контроль. М.: 2011. 10. Лекант П.А. Современный русский язык. М., 2007 11. Болотнова Н.С., Болотнов А.В. Современный русский язык: Лексикология. Фразеология. Лексикография. М., 2009 12. Брагина А.А. Синонимы в литературном языке. М., 1986. 13. Барлас, Л.Г. Русский язык. Введение в науку о языке. Лексикология. Этимология. Фразеология. Лексикография. М., 2003. 14. Галкина-Федорук Е. М., Горшкова К. В., Шанский Н. М. Современный русский язык. Лексикология, фонетика, морфология. М., 2009. 15. Шмелёв Д.Н. Современный русский язык. Лексика. М.,1977. 16. Шанский Н.М. Лексикология современного русского языка. М., 1972 17. Уфимцева А.А. Лексическое значение (принцип семиологического описания лексики). М.,1986. 18. Фомина М.И. Современный русский язык. Лексикология.

	М., 2003. 19. Шанский Н.М. Лексикология современного русского языка. М., 2007 20. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010 21. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2003. 22. Современный русский язык. Анализ языковых единиц: В 3 ч. Ч.1. / Под ред. Е.И. Дибровой. М., 1995. 23. Лопатин В.В. Рождение слова. Неологизмы и окказиональные образования. М., 1973. 24. Сергеев В.Н. Новые значения старых слов. М., 1979. 25. Русский язык конца XX столетия (1985-1995). М., 1996. 26. Современные проблемы русской терминологии. М., 1986. 27. Туманян Э.Г. Язык как система социолингвистических систем. М., 1985. <i>Լրացուցիչ-</i> 1. Апресян Ю.Д. Лексическая семантика // Избр. Тр.. – Т. 1. М., 1955. 2. Вишнякова О.В. Паронимы в русском языке. М., 1984. 3. Кузнецова Э.В. Лексикология русского языка. М., 1989. 4. Синонимы русского языка и их особенности / Под ред. А.П. Евгеньевой. –М., 1972. 5. Шмелёв Д.Н. Проблемы семантического анализа лексики. М., 1973. 6. Современный русский язык: В 2 ч. Ч. 1 / Под ред. Е.И, Дибровой. М., 2001. 7. Современный русский язык / Под ред. П.А. Леканта. М., 1988. 8. Шанский Н.М., Тихонов А.Н. Современный русский язык: В 3 ч. Ч. 1. М., 1981. 9. Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990. 10. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. М., 1966.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Օլգ/բ – 015 Ժամանակակից ռուսաց լեզու (Դարձվածաբանություն և բառարանագիտություն)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	36	Դասախոսություն	20
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	54		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել ուսանողների մոտ հստակ պատկերացումներ դարձվածքային միավորների Վերարտադրված բառերի կայուն համակցությունների մասին, որոնք գրավոր և բանավոր խոսքում կատարում են հետեվյալ իրական			

	գործառույթները՝ անվանական, հաղորդակցական, արտահայտիչ (աշխարհի իրողությունների նկատմամբ սուբյեկտիվ վերաբերմունք արտահայտող), գեղագիտական (խոսքի արտաքին ձևի բարելավում), կուտակային (ազգային մշակույթի մասին տեղեկատվության պահպանում):
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> Գիտի 1. ռուսաց լեզվի հիմնական բաժինները; 2. ռուսական մշակութային հասկացությունների լեզվական առանձնահատկությունները; դարձվածքաբանական միավորների սոցիալլեզվաբանական, ոճական տարբերակման հիմքերը; 3. բառարանագրության և դարձվածքանործության ոլորտում ընթացիկ գործընթացների մասին; 4. 21-րդ դարի սկզբի ոճական համակարգի անկայունության մասին; 5. «Ժամանակակից ռուսաց լեզվի դարձվածքաբանություն», «կողավորում» հասկացությունների բովանդակության մասին; 6. լեզվաբանական բառարանների հիմնական տեսակների մասին. <i>Չմտություն</i> 1. գրական և ոչ գեղարվեստական տեքստի լեզվական և հաղորդակցական վերլուծության հմտություններ; 2. ռուսաց գրական լեզվի նորմերին, ռուսաց լեզվի տարբեր մակարդակների լեզվական միջոցների գործնական օգտագործման հմտություններ; 3. գիտական և փաստացի նյութերով ինքնուրույն աշխատելու հմտություններ՝ առարկայի ժամանակակից խնդիրների վերաբերյալ; 4. տարբեր տեսակի բառարանների հետ աշխատելու հմտություններ, բառարանների մեկնաբանությունների վերլուծության հմտություններ; 5. ռուսաց լեզվի էլեկտրոնային կորպուսների, մասնավորապես «Ռուսաց լեզվի ազգային կորպուսի» հետ աշխատելու հմտություններ; <i>Կարողություն</i> <i>Կարող է</i> - օգտագործել լեզվական և հաղորդակցական տերմինները և հասկացությունները; - իրականացնել լեզվական միավորների և տեքստային միավորների լեզվական վերլուծություն; - ստեղծել տեքստ ռուսերեն լեզվի, թեմայի, հաղորդակցման իրավիճակի և այլնի նորմերի համաձայն; - օգտագործել լեզվաբանական գործիքները դարձվածքների

	իմաստաբանական և պրագմատիկ բովանդակությունը վերլուծելու և նկարագրելու համար; - օգտագործել լեզվաբանական բառարաններ գիտական և գործնական նպատակներով; - ձեռք բերված գիտելիքներն օգտագործել տեքստի վերլուծության և սինթեզի համար; - ձեռք բերված գիտելիքներն օգտագործել ինքնուրույն գիտական գործունեության նպատակով.
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Դարձվածաբանությունն առարկան: Դարձվածաբանության տեղը լեզվաբանական առարկաների համակարգում: Թեմա 2. Դարձվածքների միավորների դասակարգման հիմնական սկզբունքները: Թեմա 3. Դարձվածքային հոմանիշներ և նրանց տեսակները: Թեմա 4. Դարձվածքային հականիշներ և նրանց տեսակները: Թեմա 5. Դարձվածքների դասակարգումը ծագման առումով. Թեմա 6. Դարձվածք և բառ: Թեմա 7. Դարձվածք և բառակապակցություն: Թեմա 8. Դարձվածաբանական միավորների համակարգումը: Թեմա 9. Դարձվածքների բառային կազմը: Թեմա 10. Դարձվածքների ձևավորման հիմնական միջոցները: Թեմա 11. Թևավոր խոսքեր: Թեմա 12. Ռուսաց լեզվի կարևորագույն բառարանները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	հարց-պատասխան, ֆրոնտալ հարցում, վարժությունների կատարում, թեստ, ստուգողական աշխատանք
Գրականություն	Պարտադիր` 1. Алефиренко Н.Ф. Фразеология в свете современных лингвистических парадигм. М., 2008. 2. Архангельский В.Л. Устойчивые фразы в современном русском языке. Основы теории устойчивых фраз и проблемы общей фразеологии. Ростов н/Д, 1964. 3. Барлас, Л.Г. Русский язык. Введение в науку о языке. Лексикология. Этимология. Фразеология. Лексикография. М., 2003. 4. Болотнова Н. С., Болотнов А. В. Современный русский язык. Лексикология. Фразеология. Лексикография. Контрольно-тренировочные задания М., 2009. 5. Бабкин А.М. Русская фразеология, её развитие и источники. Л., 1970. 6. Бобунова М.А. Русская лексикография 21 века. М., 2009 7. Виноградов В.В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке// Виноградов В.В. Избранные труды: Лексикология и лексикография. М., 1977. 8. Галкина-Федорук Е. М., Горшкова К. В., Шанский Н. М. Современный русский язык. Лексикология, фонетика, морфология М., 2009. 9. Гвоздарёв Ю.А. Основы русского фразообразования. Ростов н/Д, 1977.

10. Гвоздарёв Ю.А. Современный русский язык. Лексикология и фразеология. Ростов н/Д, 2005.
11. Виноградов В.В. Русский язык (грамматическое учение о слове). Изд-е 2-е. М.: 1972.
12. Диброва Е.И. Вариантность фразеологических единиц в современном русском языке. Ростов н/Д, 1979.
13. Жуков В.П. Русская фразеология. М., 1986.
14. Жуков В.П., Жуков А.В. Русская фразеология. М., 2006
15. Жуков В.П. Семантика фразеологических оборотов. М., 1978.
16. Крысин Л.П. Формы существования (подсистемы) русского национального языка // Современный русский язык. Социальная и функциональная дифференциация. М., 2003.
17. Крысин Л.П. Современный русский язык. Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология.Лексикография. М., 2009.
- 18.Крысин Л.П. Современный русский язык. Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология.Лексикография. М., 2013.
19. Крысин Л.П. Современный русский язык. Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология. Лексикография. Учебн. пос. для студ. филолог. фак-ов. М.: 2007.
20. Кузьмина Н. А. Современный русский язык. Лексикология. Теория, тренинг, контроль. М.: 2011.
21. Леденёва В.В. Лексикография современного русского языка. Практикум. Уч. пос. М.: 2008.
22. Меликян В.Ю. Синтаксические фразеологические единицы русского языка. РЯШ. 2010. № 11.
23. Мокиенко В.М. Загадки русской фразеологии. СПб., 2005.
24. Мокиенко В.М. В глубь поговорки. Киев, 1989.
- 25.Мокиенко В.М. В глубь поговорки. СПб., 2005.
26. Мокиенко В.М. Давайте говорить правильно! Трудности современной русской фразеологии: Краткий словарь-справочник. СПб.,- М.,2004.
27. Мокиенко В.М. Образы русской речи: Историко-этимологические и этнолингвистические очерки фразеологии. Л., 1986.
28. Мокиенко В.М. Славянская фразеология. М., 1989.
- 29.Рахманова Л. И., Суздальцева В. Н.Современный русский язык. Лексика. Фразеология. Морфология. М.,2011.
30. Савенкова Л.Б. Русская паремиология: семантический и лингвокультурологический аспекты. Ростов-на-Дону, 2002.
31. Современный русский язык. Под ред. В. А. Белошапковой. М. 1989 Раздел: "Лексика".
32. Сулименко Н.Е. Современный русский язык. Слово в курсе лексикологии. Учебное пос. М.: 2006.
33. 14. Телия В.Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. М., 1996.
34. Тихонова Е.Н. Современная русская

- лексикография. Уч. пос. М.: МГУП, 2009.
35. Шанский Н.М. Фразеология современного русского языка. М., 2012
 36. Шмелев Д. Н. Современный русский язык. Лексика. М. 1977.
 37. 15. Фразеология в контексте культуры. М., 1999.
 38. 16. Шанский Н.М. Фразеология современного русского языка. СПб, 1996.
 39. Шварцкопф Б.С. Единица фразеологического состава языка и норма// Актуальные проблемы культуры речи. М., 1970.
 40. 17. Щерба Л. В. Опыт общей теории лексикографии // Л. В. Щерба. Языковая система и речевая деятельность. Л., 1974.
 41. 18. Фомина М.И. Современный русский язык. Лексикология. Учебник. Изд-е 4-е, испр. М.: 2003.
- Словари
- Решения
1. Агеенко Ф.Л., Зарва М.В. Словарь ударений русского языка. М.: 1993.
 2. Агеенко Ф.Л., Зарва М.В. Словарь ударений для работников радио и телевидения. / Под ред. Д.Э. Розенталя. Изд-е 6-ое. М.: 1985.
 3. Агеенко Ф.Л., Зарва М.В. Словарь ударений русского языка. / Под ред. Штудинера М.А. – М.: 2000.
 4. 21. Аванесов Р.И. Русское литературное произношение. Изд-е 5-ое. – М.: 1972.
 5. 22. Аванесов Р.И. Русское литературное произношение. Изд-е 6-ое. М.: 1984.
 6. 23. Крылова Р.В. Словарь ударений русского языка / Под ред. Супруна А.Е. Минск: 1986.
 7. 24. Русское литературное произношение и ударение. Словарь-справочник / Под ред. Р.И. Аванесова и С.И. Ожегова. М., 1960.
 8. Резниченко И.Л. Орфоэпический словарь русского языка: произношение. Ударение: около 25 тысяч слов. М.: 2005.
 9. 25. Резниченко Ирина Леонидовна. Словарь ударений русского языка. М.: 2008.
 10. 26. Словарь-справочник по русскому языку (правописание, произношение, ударение, словообразование, морфемика, грамматика, частота употребления слов) / Под ред. А.Н. Тихонова. М.: 1995.
 11. 27. Орфоэпический словарь русского языка / Под ред. Р.И. Аванесова. Изд-е 3-е. М.: 1987.
 12. 28. Штудинер М.А. Словарь образцового русского ударения. М., 2004.
 13. Толковые словари
 - Афонькин С.Ю. Зри в корень: толковый словарь иностранных слов греческого и латинского происхождения. СПб.: 2000.
 14. Бабкин Александр Михайлович, Шендецов Валентин Васильевич. Словарь иноязычных выражений и слов, употребляющихся в русском языке без перевода. В. 3 т. Изд-е 2-е, испр. СПб.: 1994.

15. Бельчиков Ю.А., Панюшева М.С. Словарь паронимов русского языка. М.: 2002.
16. Большой академический словарь русского языка / Гл. ред. К.С.Горбачевич. В 4 т. М., СПб., 2004-2006.
17. Горбачевич К.С. Словарь синонимов русского языка. М.: 2005.
18. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка. В 4 т. М., 1978.
19. Зайцева Е.А. Новые наименования лица в русском языке начала XXI века: опыт словаря-справочника. Самара, 2006.
20. Исаева Н.В. Новые наименования лиц на рынке труда. Словарь-справочник. М.: 2010.
21. Катлинская Л.П. Толковый словарь новых слов и значений русского языка. М.: 2008.
22. Колесников Н.П. Толковый словарь названий женщин. (более 7000 единиц). М.: 2002.
23. Комлев Н.Г. Словарь новых иностранных слов. М., 1995.
24. Курилова А.Д. Толковый словарь новых слов и значений русского языка. М.: 2007.
25. Львов М.Р. Словарь антонимов русского языка / Под ред. Л.А. Угoviкова. Изд-е 7-е. испр. и доп. М.: 2002.
26. Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Русский толковый словарь. 5-е изд-е, стереотипн. М.: 1998.
27. Лексические трудности русского языка / А.А. Семенюк, И.Л. Городецкая, М.А. Матюшина и др. М., 1994.
28. Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева. М., 1990.
29. Мокиенко В.М., Никитина Т.Г. Толковый словарь языка Совдепии. СПб., 1998.
30. Москвин А.Ю. Большой словарь иностранных слов. М.: 2003.
31. Новейший словарь иностранных слов и выражений. Минск: Харвест, М.: 2001.
32. Новик Т.В., Суханова В.А. Толковый словарь иностранных слов в русском языке. Смоленск: 2000.
33. Новые слова и значения: Словарь-справочник по материалам прессы и литературы 80-х гг. / Под ред. Е.А. Левашова. СПб., 1997.
34. Новый словарь иностранных слов. Ростов-на-Дону.: Феникс, 2005.
35. Ожегов С.И. Словарь русского языка. Изд-е 14-е. / Под ред. Н.Ю. Шведовой. М., 1983.
36. Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка. М., 1991.
37. Русский семантический словарь / Под ред. Н.Ю. Шведовой. В 2-х т. М., 1998- 2000.
38. Русский язык. Энциклопедия / Гл. ред. Ю.Н. Караулов. М., 1998.
39. Сарнов Б.М. Наш советский новояз. Маленькая энциклопедия реального социализма. М., 2002.
40. Сеничкина Е.П. Словарь эвфемизмов русского

- языка. М.: 2008.
41. Словарь иностранных слов / Под ред. Семёновой Н.М. Изд-е 3-е, стер. М., 2005.
 42. Современный толковый словарь русского языка / Гл. ред. С.А. Кузнецов. М.: 2004.
 43. Солганик Г.Я. Стилистический словарь публицистики. М., 1999.
 44. Солганик Г.Я. Толковый словарь. Язык газеты, радио, телевидения. М., 2002.
 45. Солженицын А.И. Русский словарь языкового расширения. Изд-е 3-е. М.: 2000.
 46. Толковый словарь русского языка с включением сведений о происхождении слов / Отв. ред. Н.Ю. Шведова. М.: 2007.
 47. Толковый словарь русского языка с приложениями / Под ред. В.П. Бутромеева. –М.: 2006.
 48. (Карманный БЭС) (около 5 тысяч слов и включает приложение) Толковый словарь русского языка: В 4 т. / Под ред. Д.Н. Ушакова. М., 2000.
 49. Толковый словарь современного русского языка. Языковые изменения конца XX столетия / Под ред. Г.Н. Складчиковской. М.: 2001.
 50. Орфографические словари
Агеенко Ф.Л., Зарва М.В. Словарь ударений русского языка. М.: 1993.
 51. Агеенко Ф.Л., Зарва М.В. Словарь ударений для работников радио и телевидения. / Под ред. Д.Э. Розенталя. Изд-е 6-ое. – М.: 1985.
 52. Агеенко Ф.Л., Зарва М.В. Словарь ударений русского языка. / Под ред. Штудинера М.А. М.: 2000.
 53. Аванесов Р.И. Русское литературное произношение. Изд-е 5-ое. – М.: 1972.
 54. Аванесов Р.И. Русское литературное произношение. Изд-е 6-ое. – М.: 1984.
 55. Букчина Б.З., Сазонова И.К., Чельцова Л.К. Орфографический словарь русского языка. М.: 2008.
 56. Колесников Н.П., Введенская Л.А. Современный орфографический словарь русского языка. – Ростов-на-Дону: 1995.
 57. Крылова Р.В. Словарь ударений русского языка / Под ред. Супруна А.Е. Минск: 1986.
 58. Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. СЛИТНО, РАЗДЕЛЬНО или через ДЕФИС? Орфографический словарь. М.: 2009.
 59. Лопатин В.В., Нечаева И.В., Чельцова Л.К. Прописная или строчная? Орфографический словарь. М.: 2009.
 60. Орфоэпический словарь русского языка / Под ред. Р.И. Аванесова. Изд-е 3-е. – М.: 1987.
 61. Русское литературное произношение и ударение. Словарь-справочник / Под ред. Р.И. Аванесова и С.И. Ожегова. М., 1960.
 62. Русский орфографический словарь. 2-е изд. / Под ред. В.В. Лопатина. М., 2005.
 63. Словарь-справочник по русскому языку (правописание, произношение, ударение, словообразование,

	морфемика, грамматика, частота употребления слов) / Под ред. А.Н. Тихонова. – М.: 1995. 64. Этимологические словари Фасмер М. Этимологический словарь русского языка: В 4-х т. Перевод с нем. О.Н. Трубачёва. / Под ред. Б.А. Ларина. Изд-е 2-е. М.:1986-1987. 65. Черных П.Я. Историко-этимологический словарь современного русского языка. В 2 т. Изд-е 2-е, стер. М.: 1994.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-016 Ժամանակակից ռուսաց լեզու (Ձևաբանություն-1)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	60	Դասախոսություն	34
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	26
	Ինքնուրույն	90		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Հաղորդել ուսանողներին ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանության վերաբերյալ համակարգված գիտելիքներ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կյուրացնի ժամանակակից ռուսաց լեզվի խոսքիմասային համակարգը համաժամանակյա և տարժամանակյա նկարագրությամբ. • կյուրացնի խոսքի մասերի տարբերակման չափանիշները (ընդհանուր իմաստաբանական բնորոշումը, ձևաբանական կարգերի ամբողջությունը, շարահյուսական և հաղորդակցական գործառույթները) <i>Չմտություն</i> • բացատրելու և վերլուծելու բառաձևերում ձևույթների արտահայտած քերականական նշանակությունները, • տեքստում հակադրելու խոսքի մասերը՝ զանազանելով իրենց քերականական հատկանիշներով, • հակադրելու, ընդհանրացնելու և մեկնաբանելու նյութական խոսքի մասերին հատուկ քերականական առանձնահատկությունները: • գործնականում կիրառելու և մեկնաբանելու նյութական խոսքի մասերին վերաբերող տեսական գիտելիքները: <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա յուրացնել ամբողջական գիտելիքներ հիմնական քերականական կարգերի և նրանց արտահայտման ձևերի մասին. • կկարողանա յուրացնել ինքնուրույն և լեզվաբանական վերլուծության հմտություններ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ձևաբանությունը որպես քերականության բաժին: <i>Թեմա 2.</i> Խոսքի մասերի տեսությունը: Գոյական անուն: <i>Թեմա 3.</i> Գոյականների իմաստաքերականական կարգերը: Գոյականների ձևաբանական կարգերը: <i>Թեմա 4.</i>			

	Շնչավոր/անշունչ գոյականներ: <i>Թեմա 5</i>. Սեռի քերականական կարգը: <i>Թեմա 6</i>. Թվի քերականական կարգը: <i>Թեմա 7</i>. Թվով ոչ համահարաբերական գոյականներ singularia tantum և pluralia tantum: <i>Թեմա 8</i>. Հոլովումը որպես գոյականի քերականական կարգ: <i>Թեմա 9</i>. Հոլովների իմաստները և նրանց արտահայտման միջոցները: <i>Թեմա 10</i>. Գոյականների հոլովումը: Հոլովման հիմնական ձևերը: <i>Թեմա 11</i>. Ածական անուն: Խոսքիմասային իմաստը, ձևաբանական հատկանիշները և շարահյուսական գործառնությունները: <i>Թեմա 12</i>. Ածականների իմաստաքերականական կարգերը. որակական, հարաբերական և ստացական: <i>Թեմա 13</i>. Ածականի ձևաբանական կարգերը. ամբողջական և կրճատ ձևեր,, համեմատության աստիճանները, սեռը, թիվը, հոլովը: <i>Թեմա 14</i>. Հոլովվող և չհոլովվող ածականներ: Ածականների հոլովման ձևերը: Ածականների հոլովման առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 15</i>. Թվական անուն: <i>Թեմա 16</i>. Թվականի իմաստաքերականական կարգերը: <i>Թեմա 17</i>. Թվականի ձևաբանական կարգերը: <i>Թեմա 18</i>. Թվականի թվի քերականական կարգի առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 19</i>. Թվականի հոլովման առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 20</i>. Դերանուն: Դերանվան իմաստային առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 21</i>. Դերանվան իմաստային կարգերը: <i>Թեմա 22</i>. Դերանվան տարբեր կարգերով պայմանավորված՝ սեռի, թվի և հոլովի քերականական կարգերի արտահայտման առանձնահատկությունները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Виноградов В. В. Русский язык. – М., 1972; М., 1986. 2. Рахманова Л.И., Суздальцева В.М. Современный русский язык. – М., 1997. 3. Русская грамматика. – Т. 1. – М., 1980. 4. Современный русский литературный язык / под ред. П.А. Леканта. – М., 1988. 5. Современный русский язык / под ред. В. А. Белошапковой. – М., 1991 (раздел «Морфология»). 6. Современный русский язык / под ред. Д. Э. Розенталя. – М., 1971. 7. Современный русский язык. Теория. Анализ языковых единиц: В 2-х частях. – Часть II. Морфология. Синтаксис / под ред. Е.И. Дибровой. – М., 2001. 8. Ушакова Л.И. Современный русский язык. Морфология. – Белгород, 1999.

9. Чеснокова Л.Д. Русский язык. Трудные случаи морфологического разбора. – М., 1991.
10. Шанский Н.М., Тихонов А.Н. Современный русский язык. В 3-х ч.– Ч. 2. Словообразование. Морфология. – М., 1981.
11. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010.
12. Плунгян В.А. Общая морфология. М., 2003.
13. Рябушкина С.В. Морфология современного русского языка. М., 2009.
14. Ремчукова Е.Н. Морфология современного русского языка. Учебное пособие. М., 2004.
15. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2003.
16. Светлаев М.В., Крючков С.Е., Земский А.М. Русский язык. Учебник. В 2-х частях. М., 2000.
17. Липинская Г.В.
18. Бабайцева В.В. Зона синкретизма в системе частей речи современного русского языка// ФН. _ 1983.-№5.
19. Бондарко А.В. Функциональная грамматика. Л., 1984.
20. Брусенская Л.А., Гаврилова Г.Ф. Пособие по русской грамматике. Ростов н/Д, 1997.
21. Виноградов В.В. О категории модальности и модальных словах в русском языке//Виноградов В. Исследования по русской грамматике М., 1975.
22. Жданкина Т.А. Методические рекомендации к курсу "Морфология" Ростов н/Д. 1995.
23. Кубрякова Е.С. Основы морфологического анализа. М., 1974.
24. Кубрякова Е.С. Части речи в ономазиологическом освещении.-М,1978.
25. Лукин М.Ф.Критерии перехода частей речи в современном русском языке\\ФН. -1986.-№3.
26. Милославский И.Г. Культура речи и русская грамматика. М.,2002.
27. Панов М.В. Об аналитических прилагательных//Фонетика. Фонология. Грамматика. М., 1971.
28. Супрун А.Е. Части речи в русском языке. М., 1971.
29. Теория функциональной грамматики: Персональность. Заголовость. Спб., 1991.
30. Хазагеров Т.Г. Развитие типов ударения в системе русского именного склонения. М., 1973
31. Чеснокова Л.Д. Трудные случаи морфологического разбора М., 1990.
32. Чеснокова Л.Д. Имя числительное в современном русском языке. Ростов н/Д, 1997.
33. Янко-Триницкая Н.А. Русская морфология. М., 1982.
34. Арсирый А.Г., Дмитриева Г.М. Материалы по занимательной грамматике русского языка. М.: Учпедгиз, 1964.
35. Гаврилова Г.Ф., Редкозубова Т.М. Коммуникативно-речевой аспект изучения сложноподчиненного предложения // Рус. яз. в шк. 1995. № 6.
36. Коротаева Е.В. Уроки познавательной активности //

	Рус. яз. в шк. 1996. №2. 37. Котельникова С.А. Творческие работы нетрадиционных жанров // Рус. яз. в шк. 1991. № 1. 38. Малащенко В.П., Малащенко Т.В. Русский язык для студентов педколледжей, старшеклассников школ гуманитарной ориентации. Ростов-на-Дону, 1997. 39. Обучение русскому языку в школе/ Под ред. Е.А. Быстровой. М.: Дрофа, 2004. 40. О единых требованиях к устной и письменной речи учащихся, к проведению письменных работ и проверке тетрадей. Метод. Письмо. Ростов-на-Дону, 1996. 41. Программы по русскому языку для общеобразовательных учебных заведений. 2000. 42. Фокина О.А. Интегрированные уроки языка и литературы // Рус. яз. в шк. 1996.№ 3.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-017 Ժամանակակից ռուսաց լեզու (Ձևաբանություն-2)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	72	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Հաղորդել ուսանողներին ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանության վերաբերյալ համակարգված գիտելիքներ: Ներկայացնել բայ, մակբայ, շաղկապ, նախդիր, ձայնարկություն խոսքի մասերի հատկանիշները, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությանը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կյուրացնի ժամանակակից ռուսաց լեզվի խոսքիմասային համակարգը համաժամանակյա և տարժամանակյա նկարագրությամբ. • կյուրացնի խոսքի մասերի տարբերակման չափանիշները (ընդհանուր իմաստաբանական բնորոշումը, ձևաբանական կարգերի ամբողջությունը, շարահյուսական և հաղորդակցական գործառնությունները) <i>Հմտություն</i> • բացատրելու և վերլուծելու խոսքի մասերը տեքստում՝ իրենց քերականական հատկանիշներով: • զանազանելու նյութական խոսքի մասերին հատուկ քերականական առանձնահատկությունները և գործնականում կիրառելու դրանց վերաբերող տեսական գիտելիքը: • հակադրելու, ընդհանրացնելու և մեկնաբանելու քերականական խոսքի մասերին վերաբերող յուրահատկությունները և գործնականում կիրառելուդրանց վերաբերող տեսական գիտելիքը,			

	<i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա յուրացնել ամբողջական գիտելիքներ հիմնական քերականական կարգերի և նրանց արտահայտման ձևերի մասին. • կկարողանա յուրացնել ինքնուրույն և լեզվաբանական վերլուծության հմտություններ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Բայ: Բայի խոսքիմասային իմաստը, ձևաբանական հատկանիշները և շարահյուսական գործառնությունները: <i>Թեմա 2.</i> Բայի երկու հիմքերը: Բայի թեքվող և չթեքվող ձևերը: <i>Թեմա 3.</i> Բայի կերպը: Կերպի բառափոփոխական և բառակազմական կարգի խնդիրը: <i>Թեմա 4.</i> Բայի կերպի կազմության մեթոդները: Երկկերպ և միակերպ բայեր: <i>Թեմա 5.</i> Սեռի քերականական կարգը: <i>Թեմա 6.</i> Սեռի արտացոլումը ժամանակակից քերականական ավանդույթում: <i>Թեմա 7.</i> Եղանակի ձևաբանական կարգը: Ձևաբանական եղանակ և շարահյուսական եղանակավորություն: <i>Թեմա 8.</i> Բայի ժամանակի քերականական կարգը: Ժամանակը որպես բառափոփոխական կարգ: Ժամանակաձևերի հիմնական իմաստները: <i>Թեմա 9.</i> Դեմքի քերականական կարգը որպես բայական բառափոփոխական կարգ: <i>Թեմա 10.</i> Դեմք – ժամանակ - եղանակ հարաբերակցությունը: <i>Թեմա 11.</i> Ածական դերբայը որպես բայի «հիբրիդե՝ բայաանվանական խառնուրդից առաջացած տեսակ, ներառող բայական և անվանական հատկանիշներ: Ածական դերբայական ձևերի կազմության միջոցները: <i>Թեմա 12.</i> Մակբայական դերբայը որպես բայամակբայական «հիբրիդե տեսակ: Մակբայական դերբայի բայական և մակբայական քերականական հատկանիշները: Մակբայական դերբայների առաջացման կանոնները: <i>Թեմա 13.</i> Մակբայ: Խոսքիմասային իմաստը, ձևաբանական հատկանիշները և շարահյուսական գործառնությունները: Մակբայների իմաստաքերականական կարգերը: <i>Թեմա 14.</i> Մակբայների անփոփոխականությունը և համեմատականության աստիճանի առկայությունը, համեմատական և գերադրական աստիճանի կազմության կանոնները: <i>Թեմա 15.</i> Վիճակի քերականական կարգը: Վիճակի կարգի բառերի՝ որպես հատուկ քերականական դասի բառեր առանձնացնելու հիմքերը: <i>Թեմա 16.</i> Մոդալ բառերը որպես հատուկ քերականական դաս: Ավանդական և ժամանակակից հայեցակետեր: Մոդալ բառերի իմաստաքերականական կարգերը: <i>Թեմա 17.</i> Սպասարկու բառեր, նրանց քերականական բնույթը: <i>Թեմա 18.</i> Նախդիր: Նախդիրների ձևաբանական հատկանիշները, արտահայտած իմաստները: Ածանցական/ոչ ածանցական նախդիրներ: <i>Թեմա 19.</i> Շաղկապ: Համադասական և ստորադասական շաղկապներ: Շաղկապների ձևաբանական բնութագիրը և շարահյուսական գործառնությունները: <i>Թեմա 20.</i> Ձայնարկություն, կարգերը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական

	առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս գուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Виноградов В. В. Русский язык. – М., 1972; М., 1986. 2. Рахманова Л.И., Суздальцева В.М. Современный русский язык. – М., 1997. 3. Русская грамматика. – Т. 1. – М., 1980. 4. Современный русский литературный язык / под ред. П.А. Леканта. – М., 1988. 5. Современный русский язык / под ред. В. А. Белошапковой. – М., 1991 (раздел «Морфология»). 6. Современный русский язык / под ред. Д. Э. Розенталя. – М., 1971. 7. Современный русский язык. Теория. Анализ языковых единиц: В 2-х частях. – Часть II. Морфология. Синтаксис / под ред. Е.И. Дибровой. – М., 2001. 8. Ушакова Л.И. Современный русский язык. Морфология. – Белгород, 1999. 9. Чеснокова Л.Д. Русский язык. Трудные случаи морфологического разбора. – М., 1991. 10. Шанский Н.М., Тихонов А.Н. Современный русский язык. В 3-х ч.– Ч. 2. Словообразование. Морфология. – М., 1981. 11. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010. 12. Плунгян В.А. Общая морфология. М., 2003. 13. Рябушкина С.В. Морфология современного русского языка. М., 2009. 14. Ремчукова Е.Н. Мофология современного русского языка. Учебное пособие. М., 2004. 15. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2003. 16. Светлаев М.В., Крючков С.Е., Земский А.М. Русский язык. Учебник. В 2-х частях. М., 2000. 17. Հրաճուհի- 18. Бабайцева В.В. Зона синкретизма в системе частей речи современного русского языка// ФН. _ 1983.-№5. 19. Бондарко А.В. Функциональная грамматика. Л., 1984. 20. Брусенская Л.А., Гаврилова Г.Ф. Пособие по русской грамматике. Ростов н/Д, 1997. 21. Виноградов В.В. О категории модальности и модальных словах в русском языке//Виноградов В. Исследования по русской грамматике М., 1975. 22. Жданкина Т.А. Методические рекомендации к курсу "Морфология" Ростов н/Д. 1995. 23. Кубрякова Е.С. Основы морфологического анализа. М., 1974. 24. Кубрякова Е.С. Части речи в ономазиологическом освещении.-М,1978. 25. Лукин М.Ф.Критерии перехода частей речи в современном русском языке\\ФН. -1986.-№3. 26. Милославский И.Г. Культура речи и русская

	грамматика. М., 2002. 27. Панов М.В. Об аналитических прилагательных//Фонетика. Фонология. Грамматика. М., 1971. 28. Супрун А.Е. Части речи в русском языке. М., 1971. 29. Теория функциональной грамматики: Персональность. Заголовость. Спб., 1991. 30. Хазагеров Т.Г. Развитие типов ударения в системе русского именного склонения. М., 1973 31. Чеснокова Л.Д. Трудные случаи морфологического разбора М., 1990. 32. Чеснокова Л.Д. Имя числительное в современном русском языке. Ростов н/Д, 1997. 33. Янко-Триницкая Н.А. Русская морфология. М., 1982. 34. Арсирый А.Г., Дмитриева Г.М. Материалы по занимательной грамматике русского языка. М.: Учпедгиз, 1964. 35. Гаврилова Г.Ф., Редкозубова Т.М. Коммуникативно-речевой аспект изучения сложноподчиненного предложения // Рус. яз. в shk. 1995. № 6. 36. Коротаева Е.В. Уроки познавательной активности // Рус. яз. в shk. 1996. №2. 37. Котельникова С.А. Творческие работы нетрадиционных жанров // Рус. яз. в shk. 1991. № 1. 38. Малащенко В.П., Малащенко Т.В. Русский язык для студентов педколледжей, старшеклассников школ гуманитарной ориентации. Ростов-на-Дону, 1997. 39. Обучение русскому языку в школе/ Под ред. Е.А. Быстровой. М.: Дрофа, 2004. 40. О единых требованиях к устной и письменной речи учащихся, к проведению письменных работ и проверке тетрадей. Метод. Письмо. Ростов-на-Дону, 1996. 41. Программы по русскому языку для общеобразовательных учебных заведений. 2000. 42. Фокина О.А. Интегрированные уроки языка и литературы // Рус. яз. в shk. 1996. № 3.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-018 Ժամանակակից ռուսաց լեզու (Շարահյուսություն-1)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	74	Դասախոսություն	34
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	76		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Հաղորդել ուսանողներին ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսության վերաբերյալ համակարգված գիտելիքներ: Ներկայացնել ժամանակակից ռուսերենի շարահյուսական համակարգն իր տարբեր հատկանիշներով, ուսուցանել			

	բառերի կապակցման միջոցներն ու եղանակները, պարզ նախադասության հատկանիշները:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կատանա հիմնարար գիտելիքներ նախադասության հաղորդակցական, շարահյուսական և ձևական հատկանիշների մասին <i>Չմտություն</i> - կունենա բառակապակցությունների և նախադասությունների շարահյուսական վերլուծության գործնական հմտությունները. <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա մասնագիտորեն ըմբռնել ռուսաց լեզվի շարահյուսական համակարգը. - կկարողանա յուրացնել շարահյուսական միավորների՝ բառակապակցության, պարզ և բարդ նախադասության մեկնության հիմնական դրույթները.
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Շարահյուսական հիմնական միավորները. բառակապակցություն և նախադասություն: <i>Թեմա 2.</i> Բառի շարահյուսական ձևը որպես շարահյուսության առաջնային միավոր: <i>Թեմա 3.</i> Բառակապակցությունը որպես անստորոգում կապակցություն ստորադասական կապի հիման վրա: <i>Թեմա 4.</i> Բառակապակցությունների տեսակները՝ կախված գերադաս անդամի բնույթից: <i>Թեմա 5.</i> Ստորադասական կապակցության տեսակները. համաձայնություն, խնդրառություն և առդրություն: <i>Թեմա 6.</i> Բառակապակցության միավորների միջև իմաստային հարաբերությունների տեսակները: <i>Թեմա 7.</i> Նախադասությունը որպես շարահյուսության հիմնական միավոր: <i>Թեմա 8.</i> Ստորոգման քերականական կարգը որպես նախադասության քերականական հիմնական հատկանիշ: <i>Թեմա 9.</i> Նախադասության գլխավոր անդամների վերաբերյալ ավանդական տեսությունը: <i>Թեմա 10.</i> Երկկազմ և միակազմ նախադասություններ: <i>Թեմա 11.</i> Նախադասության տեսակները ըստ երանգի: <i>Թեմա 12.</i> Ենթակա, նրա արտահայտության ձևերը: <i>Թեմա 13.</i> Ստորոգյալ, տեսակները. բայական, անվանական: <i>Թեմա 14.</i> Նախադասության երկրորդական անդամների ավանդական դասակարգումը: <i>Թեմա 15.</i> Պարզ նախադասության բարդեցումը: <i>Թեմա 16.</i> Համասեռ անդամներով նախադասություններ: <i>Թեմա 17.</i> Նախադասության՝ տրոհվող երկրորդական անդամներ: <i>Թեմա 18.</i> Միջանկյալ բառեր և ներդրյալ միավորներ: <i>Թեմա 19.</i> Կոչական բառեր, դրանց գործառույթը նախադասության մեջ, արտահայտության ձևերը: <i>Թեմա 20.</i> Նախադասության կազմության 3 կողմերը՝ ձևական, իմաստային և հաղորդակցական:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական

	առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Виноградов В.В. Основные принципы русского синтаксиса в «Грамматике русского языка» Академии наук СССР (1954) // Виноградов В.В. Избранные труды. Исследования по русской грамматике. – М., 1975. – С. 221–230. 2. Русская грамматика: В 2 т. Т. 2 / Под ред. Н. Ю. Шведовой. – М., 1989. – С. 13–25, 79–82, 92–98, 221–230. 3. Современный русский язык. Раздел "Синтаксис" / Под ред. В.А. Белошапковой. – М., 1989 (или 1981). 4. Современный русский язык: В 3 ч. Ч. 3. Синтаксис / Под ред.: В.В. Бабайцевой, Л.Ю. Максимова. – М., 1987. 5. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2003. 6. Светлаев М.В., Крючков С.Е., Земский А.М. Русский язык. Учебник. В 2-х частях. М., 2000. 7. Иванова И.С., Карамышева Л.М., Куприянова Г.Ф., Мирошникова М.Г. Русский язык. Практический синтаксис. М., 2003. 8. Мишина К.И., Кустова Г. Федосеев В. Синтаксис современного русского языка. 2-е издание. М., 2007. 9. Լրացուցիչ- 10. Апресян Ю.Д. Избранные труды. Т. 2. – М., 1995. – С. 135–155, 199–218, 629–650. 11. Апресян Ю.Д. Лексическая семантика: Синонимические средства языка. – М., 1974. – С. 119–133. 12. Арутюнова Н.Д. Предложение и его смысл. – М., 1976. – С. 5–20, 122–167, 326–371. 13. Арутюнова Н.Д., Ширяев Е.Н. Русское предложение: Бытийный тип. – М., 1983. – С. 5–13. 14. Булыгина Т.В., Шмелев А.Д. Синтаксические нули и их референциальные свойства // Типология и грамматика. – М., 1990. 15. Вежбицка А. Метатекст в тексте // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 8. Лингвистика текста. – М., 1978. 16. Вежбицка А. Язык. Культура. Познание. – М., 1996. – С. 33–88. 17. Виноградов В.В. О категории модальности и модальных словах в русском языке // Виноградов В.В. Избранные труды. Исследования по русской грамматике. – М., 1975. – С. 53–87. 18. Земская Е.А. Русская разговорная речь: Лингвистический анализ и проблемы обучения. – М., 1979. – С. 3–22, 131–190. 19. Золотова Г.А. Коммуникативные аспекты русского синтаксиса. – М., 1982. 20. Золотова Г.А. Очерк функционального синтаксиса русского языка. – М., 1973. – С. 30–32, 45–62, 196–226.

21. Кибрик А.Е. Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания. – М., 1992. – С. 179–197.
22. Ковтунова И.И. Современный русский язык: Порядок слов и актуальное членение предложения. – М., 1976.
23. Курилович Е. Основные структуры языка: словосочетание и предложение // Курилович Е. Очерки по лингвистике. – М., 1962. – С. 48–56.
24. Лекант П.А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке. – М., 1986.
25. Ломтев Т.П. Предложение и его грамматические категории. – М., 1972.
26. Матезиус В. О так называемом актуальном членении предложения // Пражский лингвистический кружок. – М., 1967. – С. 239–245.
27. Матезиус В. Язык и стиль // Пражский лингвистический кружок. – М., 1967. – С. 483–503.
28. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 17. Теория речевых актов. – М., 1979. – С. 7–21, 170–194.
29. Общее языкознание. Внутренняя структура языка. – М., 1972.
30. Падучева Е.В. Предложение и его соотнесенность с действительностью. – М., 1985. – С. 19–75.
31. Падучева Е.В. Семантические исследования. – М., 1996. – С. 198–296.
32. Пешковский А.М. Русский синтаксис в научном освещении. – М., 1956. Гл. 7. – С. 10–15.
33. Распопов И.П. Очерки по теории синтаксиса. – Воронеж, 1973.
34. Семантические типы предикатов. – М., 1982. – С. 7–85.
35. Скобликова Е.С. Согласование и управление в русском языке. – М., 1971. – С. 7–27, 174–206.
36. Шахматов А.А. Синтаксис русского языка. – М., 1941. – С. 19–49.
37. Шмелева Т.В. Смысловая организация предложения и проблема модальности // Актуальные проблемы русского синтаксиса. – М., 1984. – С. 78–100.
38. Языковая номинация. Виды наименований. – М., 1977. – Гл. V. Номинация и текст.
39. Մերողական ձեռնարկներ
40. Золотова, Г.А. Синтаксический словарь : репертуар элементарных единиц русского синтаксиса. М., 1988.
41. Красных, В.И. Русские глаголы и предикативы : словарь сочетаемости. М., 1993.
42. Ломов, Анат. Мих. Словарь-справочник по синтаксису современного русского языка. М., 2007.
43. Русская грамматика : в 2 т. / Под ред. Н.Ю. Шведовой. М., 1989. Т. 2. С. 13–25, 79–82, 92–98, 221–230.
44. Русская грамматика : научные труды / Российская академия наук. Институт русского языка им. В. В. Виноградова / Е.А. Брызгунова, К.В. Габучан, В.А. Ицкович и др. Репринтное издание. М., 2005.
45. Русский язык. Энциклопедия / Под ред. Ю. Н. Караулова. М., 1998.
46. Словарь сочетаемости слов русского языка / Под ред.

	П.Н. Денисова, В.В. Морковкина. М., 1983. 47. Словарь структурных слов русского языка / В.В. Морковкин, Н.М. Луцкая, Г.Ф. Богачёва и др. М., 1997. 48. Шелякин, М.А. Справочник по русской грамматике. М., 2000. 49. Справочно-информационные порталы: www.gramota.ru; www.slovari.ru; www.gramma.ru; www.ruscorpora.ru 50. Интернет-источники, например: 51. Валгина, Н.С. Синтаксис современного русского языка : учебник [электронный ресурс]. – режим доступа: http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook089/01/index.html 52. Розенталь. Д.Э. Справочник по правописанию, произношению, литературному редактированию. – режим доступа: http://www.evartist.narod.ru/text1/20.htm 53. Русская грамматика. Том II [электронный ресурс]. – режим доступа: http://rusgram.narod.ru/ 54. Стародумова, Е.А. Синтаксис современного русского языка : учебное пособие [электронный ресурс]. – Владивосток, 2005. – режим доступа: http://window.edu.ru/window/library/pdf2txt?p_id=18330 55. Тестелец, Я.Г. Введение в общий синтаксис [электронный ресурс]. – режим доступа: http://testelets.narod.ru/cover.htm 56. 16. Экспериментальный синтаксический словарь / под. ред. Л.Г. Бабенко [электронный ресурс]. – режим доступа: http://www.slovari.ru/
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-019 Ժամանակակից ռուսաց լեզու (Շարահյուսություն-2)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	94		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Հաղորդել ուսանողներին ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսության վերաբերյալ համակարգված գիտելիքներ: Ուսուցանել բարդ նախադասության բաղադրիչների կապակցման միջոցներն ու եղանակները, բարդ նախադասության հատկանիշները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կատանա հիմնարար գիտելիքներ նախադասության հաղորդակցական, շարահյուսական և ձևական հատկանիշների մասին <i>Չմտություն</i> - կունենա բառակապակցությունների և			

	Նախադասությունների շարահյուսական վերլուծության գործնական հմտությունները. <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա մասնագիտորեն ըմբռնել ռուսաց լեզվի շարահյուսական համակարգը. - կկարողանա յուրացնել շարահյուսական միավորների՝ բառակապակցության, պարզ և բարդ նախադասության մեկնության հիմնական դրույթները.
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Նախադասության ձևական կազմակերպումը: <i>Թեմա 2.</i> Նախադասության կառուցվածքային առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 3.</i> Նախադասության հարացույցը որպես նրա ձևերի համակարգ, որն արտահայտում է ստորոգման կարգ: <i>Թեմա 4.</i> Սուբյեկտիվ եղանակավորություն հասկացությունը, արտահայտման միջոցները: <i>Թեմա 5.</i> Նախադասության իմաստային կազմակերպումը, նախադասության իմաստային կառուցվածքի միավորները՝ սուբյեկտ, ստորոգում և օբյեկտ: <i>Թեմա 6.</i> Նախադասության հաղորդակցական կազմակերպումը: <i>Թեմա 7.</i> Միակազմ նախադասություններ: Միակազմ նախադասությունների հիմնական կառուցվածքային առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 8.</i> Թերի նախադասություններ, նրանց տեսակները: <i>Թեմա 9.</i> Բարդ նախադասություն: Համադասությունը և ստորադասությունը բարդ նախադասության մեջ: <i>Թեմա 10.</i> Բարդ համադասական նախադասություններ. բաց և փակ կառուցվածքներ: <i>Թեմա 11.</i> Բարդ ստորադասական նախադասություններ: <i>Թեմա 12.</i> Ստորադասական նախադասությունների տեսակները: <i>Թեմա 13.</i> Բարդաբարդ ստորադասական նախադասություններ: <i>Թեմա 14.</i> Շարահարությամբ կապակցված բարդ նախադասություններ: <i>Թեմա 15.</i> Բարդ նախադասություններ տարբեր տեսակի կապերով:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքների ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ամփոփիչ քննության անցկացում: Իրականացվում է քննության անցկացման հետևյալ ձևը՝ հարցաշար, գրավոր / բանավոր տեսական հարցում՝ գուգակցելով թեսթի կամ այլ գործնական առաջադրանքի կատարմամբ:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Виноградов В.В. Основные принципы русского синтаксиса в «Грамматике русского языка» Академии наук СССР (1954) // Виноградов В.В. Избранные труды. Исследования по русской грамматике. – М., 1975. – С. 221–230. 2. Русская грамматика: В 2 т. Т. 2 / Под ред. Н. Ю. Шведовой. – М., 1989. – С. 13–25, 79–82, 92–98, 221–230. 3. Современный русский язык. Раздел "Синтаксис" / Под

- ред. В.А. Белошапковой. – М., 1989 (или 1981).
4. Современный русский язык: В 3 ч. Ч. 3. Синтаксис / Под ред.: В.В. Бабайцевой, Л.Ю. Максимова. – М., 1987.
 5. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2003.
 6. Светлаев М.В., Крючков С.Е., Земский А.М. Русский язык. Учебник. В 2-х частях. М., 2000.
 7. Иванова И.С., Карамышева Л.М., Куприянова Г.Ф., Мирошникова М.Г. Русский язык. Практический синтаксис. М., 2003.
 8. Мишина К.И., Кустова Г. Федосеев В. Синтаксис современного русского языка. 2-е издание. М., 2007.
 9. Цитировано
 10. Апресян Ю.Д. Избранные труды. Т. 2. – М., 1995. – С. 135–155, 199–218, 629–650.
 11. Апресян Ю.Д. Лексическая семантика: Синонимические средства языка. – М., 1974. – С. 119–133.
 12. Арутюнова Н.Д. Предложение и его смысл. – М., 1976. – С. 5–20, 122–167, 326–371.
 13. Арутюнова Н.Д., Ширяев Е.Н. Русское предложение: Бытийный тип. – М., 1983. – С. 5–13.
 14. Булыгина Т.В., Шмелев А.Д. Синтаксические нули и их референциальные свойства // Типология и грамматика. – М., 1990.
 15. Вежбицка А. Метатекст в тексте // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 8. Лингвистика текста. – М., 1978.
 16. Вежбицка А. Язык. Культура. Познание. – М., 1996. – С. 33–88.
 17. Виноградов В.В. О категории модальности и модальных словах в русском языке // Виноградов В.В. Избранные труды. Исследования по русской грамматике. – М., 1975. – С. 53–87.
 18. Земская Е.А. Русская разговорная речь: Лингвистический анализ и проблемы обучения. – М., 1979. – С. 3–22, 131–190.
 19. Золотова Г.А. Коммуникативные аспекты русского синтаксиса. – М., 1982.
 20. Золотова Г.А. Очерк функционального синтаксиса русского языка. – М., 1973. – С. 30–32, 45–62, 196–226.
 21. Кибрик А.Е. Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания. – М., 1992. – С. 179–197.
 22. Ковтунова И.И. Современный русский язык: Порядок слов и актуальное членение предложения. – М., 1976.
 23. Курилович Е. Основные структуры языка: словосочетание и предложение // Курилович Е. Очерки по лингвистике. – М., 1962. – С. 48–56.
 24. Лекант П.А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке. – М., 1986.
 25. Ломтев Т.П. Предложение и его грамматические категории. – М., 1972.
 26. Матезиус В. О так называемом актуальном членении предложения // Пражский лингвистический кружок. – М., 1967. – С. 239–245.
 27. Матезиус В. Язык и стиль // Пражский лингвистический кружок. – М., 1967. – С. 483–503.

28. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 17. Теория речевых актов. – М., 1979. – С.7–21, 170–194.
29. Общее языкознание. Внутренняя структура языка. – М., 1972.
30. Падучева Е.В. Предложение и его соотнесенность с действительностью. – М., 1985. – С. 19–75.
31. Падучева Е.В. Семантические исследования. – М., 1996. – С. 198–296.
32. Пешковский А.М. Русский синтаксис в научном освещении. – М., 1956. Гл.7. – С. 10–15.
33. Распопов И.П. Очерки по теории синтаксиса. – Воронеж, 1973.
34. Семантические типы предикатов. – М., 1982. – С. 7–85.
35. Скобликова Е.С. Согласование и управление в русском языке. – М., 1971. – С. 7–27, 174–206.
36. Шахматов А.А. Синтаксис русского языка. – М., 1941. – С. 19–49.
37. Шмелева Т.В. Смысловая организация предложения и проблема модальности // Актуальные проблемы русского синтаксиса. – М., 1984. – С. 78–100.
38. Языковая номинация. Виды наименований. – М., 1977. – Гл. V. Номинация и текст.
39. Մերփոխական ձեռնարկներ
40. Золотова, Г.А. Синтаксический словарь : репертуар элементарных единиц русского синтаксиса. М., 1988.
41. Красных, В.И. Русские глаголы и предикативы : словарь сочетаемости. М., 1993.
42. Ломов, Анат. Мих. Словарь-справочник по синтаксису современного русского языка. М., 2007.
43. Русская грамматика : в 2 т. / Под ред. Н.Ю. Шведовой. М., 1989. Т. 2. С. 13–25, 79–82, 92–98, 221–230.
44. Русская грамматика : научные труды / Российская академия наук. Институт русского языка им. В. В. Виноградова / Е.А. Брызгунова, К.В. Габучан, В.А. Ицкович и др. Репринтное издание. М., 2005.
45. Русский язык. Энциклопедия / Под ред. Ю. Н. Караулова. М., 1998.
46. Словарь сочетаемости слов русского языка / Под ред. П.Н. Денисова, В.В. Морковкина. М., 1983.
47. Словарь структурных слов русского языка / В.В. Морковкин, Н.М. Луцкая, Г.Ф. Богачёва и др. М., 1997.
48. Шелякин, М.А. Справочник по русской грамматике. М., 2000.
49. Справочно-информационные порталы:
www.gramota.ru; www.slovari.ru/; www.grammar.ru;
www.ruscorpora.ru
50. Интернет-источники, например:
51. Валгина, Н.С. Синтаксис современного русского языка : учебник [электронный ресурс]. – режим доступа:
<http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook089/01/index.html>
52. Розенталь. Д.Э. Справочник по правописанию, произношению, литературному редактированию. – режим
<http://www.evartist.narod.ru/text1/20.htm> доступа:

	53. Русская грамматика. Том II [электронный ресурс]. – режим доступа: http://rusgram.narod.ru/ 54. Стародумова, Е.А. Синтаксис современного русского языка : учебное пособие [электронный ресурс]. – Владивосток, 2005. – режим доступа: http://window.edu.ru/window/library/pdf2txt?p_id=18330 55. Тестелец, Я.Г. Введение в общий синтаксис [электронный ресурс]. – режим доступа: http://testelets.narod.ru/cover.htm 56. 16. Экспериментальный синтаксический словарь / под. ред. Л.Г. Бабенко [электронный ресурс]. – режим доступа: http://www.slovari.ru/
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-029 Ռուսաց լեզվի ոճաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Հաշվի առնելով լեզվական միավորների գործառնությանին հնարավորությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել հստակ պատկերացում ռուսերենի գրական լեզվի ոճաբանական համակարգի և լեզվական տարբեր հարթությունների առանձին միավորների ոճաբանական հնարավորությունների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • հաղորդակցված կլինի տվյալ առարկայի զարգացման պատմությանը <i>Հմտություն</i> • կգտնի ոճական սխալները և կուղղի դրանք <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա տիրապետել տեքստի վերլուծության հիմունքների մեթոդիկային, առանձին ուշադրություն կդարձնի գեղարվեստական խոսքին, որն արտահայտում է հեղինակի լեզվամտածողության առանձնահատկությունները • կկարողանա համադրել ոճաբանության տեսական դրույթները առանձին մակարդակի գիտելիքների հետ			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ոճաբանության առարկան: Ոճաբանության որպես առանձին գիտաճյուղ: Լեզվի ոճերը և խոսքի ոճերը: Լեզու և ոճ, լեզվի կիրառումը որպես ոճաբանության հիմք: <i>Թեմա 2.</i> Տարբեր լեզվական մակարդակների առանձին միավորների ոճաբանական հնարավորությունները: Իմաստային և ոճաբանական հոմանիշները: <i>Թեմա 3.</i> Բառագիտություն, նրա ոճաբանական միջոցները: <i>Թեմա 4.</i> Ձևաբանության և շարահյուսության ոճաբանական միջոցները: <i>Թեմա 5.</i> Գործառնական ոճեր՝ վարչագործառնական, գիտական և			

	հրապարակախոսական: <i>Թեմա 6</i>. Գեղարվեստակա խոսքի ոճի հարցը: <i>Թեմա 7</i>. Առօրյա խոսակցական ոճ: <i>Թեմա 8</i>. Հոմանիշների ոճական դերը: <i>Թեմա 9</i>. Գոյականների հոլովական վերջավորությունների տարբերակները ոճական տեսանկյունից: Համեմատական աստիճանի ձևերի հոմանիշությունը: <i>Թեմա 10</i>. Բայի դիմավոր ձևերի, ժամանակաձևերի, եղանակների հոմանիշությունը: <i>Թեմա 11</i>. Պարզ նախադասությունների առանձին ձևերի հոմանիշությունը: <i>Թեմա 12</i>. Բարդ նախադասության ոճաբանություն: <i>Թեմա 13</i>. Պարբերություն: Պարբերության ոճաբանական գործառույթը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Барлас Л. Г. Русский язык. Стилистика. 1989 2. Голуб И. Б. Стилистика русского языка. 1997 3. Кожина М. Н. Стилистика русского языка. 1993 4. Розенталь Д. Э. Практическая стилистика русского языка. 1987 5. Солганик Г. Я. Стилистика текста. 2003 6. Солганик Г. Я., Дроняева Т. С. Стилистика современного русского языка и русской речи. 2004 7. Кожин А.Н., Крылова О.А., Одинцов В.В. Функциональные типы русской речи. 1989 8. Гвоздев А. Н. Очерки по стилистике русского языка. 1965 9. Стилистика русского языка / В.Д. Бондалетов, С.С. Вартапетова и др.; Под ред. Н.М. Шанского. 1991 10. Черемисин П. Г. Русская стилистика. 1979 Լրացուցիչ- 1. Кононенко В.И. Грамматическая стилистика русского языка. 1982 2. Виноградов В.В. Стилистика: Теория поэтической речи. Поэтика. 1963 3. Винокур Г.О. Избранные работы по русскому языку. 1959 4. Винокур Т.Г. Закономерности использования языковых единиц. 1980 5. Горбачевич К.С. Изменение норм русского литературного языка. 1971 6. Земская Е.А. Русская разговорная речь: лингвистический анализ и проблемы функционирования. 1979 7. Кожина М.Н. К основаниям функциональной

	стилистики. 1968 8. Крылова О.А. Основы функциональной стилистики русского языка. 1982 9. Сироткина О. Б. Современная разговорная речь ее особенности. 1974 10. Одинцов В. В. Стилистика текста. 2003 11. Розенталь Д.Э. Секреты стилистики. 1996 12. Сулименко Н. Е. Стилистические ошибки и пути их устранения. 1987 13. Вакуров В. Н. Основы стилистики фразеологических единиц. 1983 14. Петрищива Е. Ф. Стилистически окрашенная лексика русского языка. 1984 15. Васильева А. Н. Газетно-публицистический стиль речи. 1982 16. Шмелев Д. Н. Современный русский язык. Лексика. 1977 17. Մերոդական ձեռնարկներ 18. Голуб И. Б. Упражнения по стилистике русского языка. 1976 19. Розенталь Д.Э. Справочник по правописанию и литературной правке. 1997 20. Панфилов А. К. Лекции по стилистике русского языка. 1989 21. Васильева А.Н. Курс лекций по стилистике русского языка. 1982
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-023 Ռուսաց լեզվի պատմություն - 1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	52	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	68		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Ցույց տալ գրական լեզվի զարգացումը՝ պայմանավորված լեզվի ներքին օրենքներով, քննել գրական ռուսաց լեզվի համակարգում տեղի ունեցած հիմնական փոփոխությունները, որոնք կապված են խոսակցական բարբառային հիմքի փոփոխության հետ, որի հիման վրա ձևավորվում է գրական լեզուն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> կիմանա ռուսերենի ծագման վերաբերյալ առկա տեսությունները <i>Չմտություն</i> կհասկանա ժամանակակից ռուսերենի լեզվական տարբեր իրողությունների ծագումը և պատմական զարգացումը			

	<i>Կարողունակություն</i> կկարողանա որոշել կոնկրետ ստեղծագործության լեզվաոճական առանձնահատկությունները:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Գրական և խոսակցական լեզուներ: <i>Թեմա 2.</i> Գրական ռուսաց լեզվի պատմության շրջանաբաժանումը: <i>Թեմա 3.</i> Գրական ռուսաց լեզվի ձևավորման հարցը: <i>Թեմա 4.</i> Հին գրական ռուսաց լեզուն: <i>Թեմա 5.</i> Գործավարության գրական լեզուն: <i>Թեմա 6.</i> Աշխարհիկ պատմական գրականության լեզուն և ոճը: <i>Թեմա 7.</i> Եկեղեցական գրականության լեզուն և ոճը: <i>Թեմա 8.</i> Մոսկովյան պետության գրական լեզուն: <i>Թեմա 9.</i> Երկրորդ հարավսլավոնական ազդեցությունը: <i>Թեմա 10.</i> 17դ. երկրորդ կեսի գրական ռուսաց լեզվի ժողովրդականացումը: <i>Թեմա 11.</i> Ազգային ռուսաց լեզվի ձևավորման հարցը: <i>Թեմա 12.</i> Պետրոսյան ժամանակաշրջանում գրական ռուսաց լեզվում տեղի ունեցած հիմնական գործընթացները: <i>Թեմա 13.</i> Միասնական լեզվական չափանիշների բացակայությունը Պետրոսյան ժամանակաշրջանում: <i>Թեմա 14.</i> Օտարալեզու փոխառությունները Պետրոսյան ժամանակաշրջանում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Виноградов В.В. Основные проблемы изучения образования и развития древнерусского литературного языка // Избранные труды. История русского литературного языка. М. 1978 2. Виноградов В.В. Очерки по истории русского литературного языка XVII – XIX веков. М.,. 1986 3. Винокур Г.О. Избранные работы по русскому языку. М., 1959. 4. Водовозов Н.В. История древней русской литературы. М., 1972. 5. Горшков А.И. Теория и история русского литературного языка. М., 1984. 6. Ефимов А.И. История русского литературного языка. М., 1961. 7. Кайперт Г. Крещение Руси и история русского литературного языка // Вопросы языкознания. №5. 1991. 8. Кедайтене Е.И. История русского литературного языка. М.,. 1994 9. Ковалевская Е.Г. История русского литературного языка. М., 1992. 10. Кожин А.Н. Литературный язык Киевской Руси. М.,

	1981. 11. Ларин Б.А. Лекции по истории русского литературного языка (X - середина XVIII в.). М., 1975. 12. Лихачев Л.С. Избранные работы: В 3-х тт. Л., 1987. 13. Лихачев Д.С. Развитие русской литературы XI-XVII вв. Эпохи и стили. М., 1973. 14. Мещерский Н.А. История русского литературного языка. М., 1981. 15. Обнорский С.П. Избранные работы по русскому языку. М., 1960. 16. Ремнева М.Л. История русского литературного языка. М., 1995. 17. Соболевский А.И. История русского литературного языка. М., 1980. 18. Соколова Е.Н. Семантико-стилистическое своеобразие «мирских притч» в «Молении» Даниила Заточника// Славянские духовные ценности на рубеже веков. Тюмень 2001. 19. Судавичене Л.В. История русского литературного языка. М.,. 1990 20. Успенский Б.А. Краткий очерк истории русского литературного языка (XI-XIX вв.) М 1994. 21. Филин Ф.П. Истоки и судьбы русского литературного языка. М., 1981. 22. Хабургаев Г.А. Проблема диглоссии и южнославянских влияний в исто-рии русского литературного языка// Вопросы языкознания. №2. 1991. 23. Цршgnlghz- 24. Дурново Н.Н. Введение в историю русского языка. М. 1969 25. Костомаров В.Г. Русский язык среди других языков мира. М. 1975 26. Обнорский С.П. Бархударов С.Г. Хрестоматия по истории русского языка. М., 2000. 27. Обнорский С.П. Очерки по истории русского литературного языка старшего периода. М.-Л. 1946 28. Самсонов Н.Г. Введение в историю русского языка. Якутск 1986 29. Хрестоматия по истории русского литературного языка /Под ред. А.Н.Кожина. М. 1974
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-024 Ռուսաց լեզվի պատմություն - 2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	64		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրական ռուսաց լեզվի պատմությունը, ռուսերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի պատմական զարգացումը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա ռուսերենի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները պատմական տեսանկյունից, <i>Չմտություն</i> կիսականա ժամանակակից ռուսերենի լեզվական տարբեր իրողությունների ծագումը և պատմական զարգացումը <i>Կարողությունակություն</i> - կկարողանա որոշել կոնկրետ ստեղծագործության լեզվաոճական առանձնահատկությունները:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ռուսերենի ձևաբանական համակարգի պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 2.</i> Հոլովման համակարգի պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 3.</i> Բայ. ռուսերենի դերբայները և նրանց պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 4.</i> Խոնարհման համակարգի պատմական զարգացումը: <i>Թեմա 5.</i> Շարահյուսական համակարգի պատմական զարգացումը: Կապակցման միջոցներ և եղանակներ. համաձայնություն. կառավարում (խնդրառություն), առդրություն, շարադասություն: <i>Թեմա 6.</i> Նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամներ, պարզ և բարդ նախադասություններ:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:			
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Виноградов В.В Основные проблемы изучения			

	образования и развития древнерусского литературного языка // Избранные труды. История русского литературного языка. М. 1978 2. Виноградов В.В. Очерки по истории русского литературного языка XVII – XIX веков. М., 1986 3. Винокур Г.О. Избранные работы по русскому языку. М., 1959. 4. Водовозов Н.В. История древней русской литературы. М., 1972. 5. Горшков А.И. Теория и история русского литературного языка. М., 1984. 6. Ефимов А.И. История русского литературного языка. М., 1961. 7. Кайперт Г. Крещение Руси и история русского литературного языка // Вопросы языкознания. №5. 1991. 8. Кедайтене Е.И. История русского литературного языка. М., 1994 9. Ковалевская Е.Г. История русского литературного языка. М., 1992. 10. Кожин А.Н. Литературный язык Киевской Руси. М., 1981. 11. Ларин Б.А. Лекции по истории русского литературного языка (X - середина XVIII в.). М., 1975. 12. Лихачев Л.С. Избранные работы: В 3-х тт. Л., 1987. 13. Лихачев Д.С. Развитие русской литературы XI-XVII вв. Эпохи и стили. М., 1973. 14. Мещерский Н.А. История русского литературного языка. М., 1981. 15. Обнорский С.П. Избранные работы по русскому языку. М., 1960. 16. Ремнева М.Л. История русского литературного языка. М., 1995. 17. Соболевский А.И. История русского литературного языка. М., 1980. 18. Соколова Е.Н. Семантико-стилистическое своеобразие «мирских притч» в «Молении» Даниила Заточника// Славянские духовные ценности на рубеже веков. Тюмень 2001. 19. Судавичене Л.В. История русского литературного языка. М., 1990 20. Успенский Б.А. Краткий очерк истории русского литературного языка (XI-XIX вв.) М 1994. 21. Филин Ф.П. Истоки и судьбы русского литературного языка. М., 1981. 22. Хабургаев Г.А. Проблема диглоссии и южнославянских влияний в истории русского литературного языка// Вопросы языкознания. №2. 1991. 23. Цыганов В.В. 24. Дурново Н.Н. Введение в историю русского языка. М. 1969 25. Костомаров В.Г. Русский язык среди других языков мира. М. 1975 26. Обнорский С.П. Бархударов С.Г. Хрестоматия по истории русского языка. М., 2000.
--	---

	27. Обнорский С.П. Очерки по истории русского литературного языка старшего периода. М.-Л. 1946 28. Самсонов Н.Г. Введение в историю русского языка. Якутск 1986 29. Хрестоматия по истории русского литературного языка /Под ред. А.Н.Кожина. М. 1974
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ 025 Ռուս բարբառագիտության ներածություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	36	Դասախոսություն	20
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	54		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուսաց լեզվի բարբառները, դրանց դասակարգման սկզբունքները, բարբառների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի առանձնահատկությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը. <i>Գիտելիք</i> Կիմանա բարբառների դասակարգման վերաբերյալ առկա տեսությունները. Կհասկանա ռուսերենի բարբառների հնչյունական, բառային և քերականական հատկանիշները. <i>Չմտություն</i> Կկարողանա կիրառարել գիտելիքները պրակտիկայում <i>Կարողունակություն</i> Կկարողանա տարբերել բարբառը, ենթաբարբառը, խոսվածքը:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա1.</i> Բարբառագիտությունը որպես գիտաճյուղ: Բարբառագիտության հիմնական հասկացությունները և տերմինները: <i>Թեմա2.</i> Լեզուն և բարբառը պատմական և հասարակական զարգացման տարբեր փուլերում: Հատուկ լեզուներ՝ արգո: <i>Թեմա3.</i> Լեզվաբանական աշխարհագրության առարկան: <i>Թեմա4.</i> Ժամանակակից լեզվաբանական աշխարհագրության մեթոդներն ու սկզբունքները: Նյութի հավաքագրման աղբյուրները և մեթոդները: <i>Թեմա5.</i> Ռուսաց լեզվի ընդհանուր դրույթները՝ համեմատած արևմտյան և հարավսլավոնական լեզուների հետ: <i>Թեմա6.</i> Արևմտասլավոնական տարբեր լեզուների միջև եղած ընդհանրությունները և տարբերությունները. հնչյունական և քերականական հատկությունները: <i>Թեմա7.</i> Ռուսաց լեզվի հիմնական բարբառները: Հարավ-մեծառուսյան բարբառները: <i>Թեմա 9.</i> Հյուսիս-մեծառուսյան բարբառները: Անցումային, միջին-մեծառուսյան բարբառներ, դրանց հնչյունաբանական, ձևաբանական, շարահյուսական			

	առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 10.</i> Բարբառային բառերի հիմնական հատկությունները: Դրանց զարգացման պատմությունը: <i>Թեմա11.</i> բարբառային բառերի իմաստաբանական խմբերը: Բարբառային բառապաշարի հնագույն տարրերը: <i>Թեմա12.</i> Փոխառությունները բարբառներում: <i>Թեմա13.</i> Բարբառային բառապաշարի բազմիմաստությունը: <i>Թեմա14.</i> Նույնանիշություն: Հոմանիշություն: <i>Թեմա15.</i> Նորակազմությունները ժամանակակից բարբառներում: Դարձվածաբանություն: Բարբառային բառեր:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ)գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ)ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:		
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Русскаядиалектология / Под редакцией проф. Н.А.МещерскогоМ.,1972. 2. Аванесов Р.И.Очерки русской диалектологии ч .1. М.,1949 3. Бородина М.А.Проблемы лингвистической географии М. – Л. 1966. 4. Захарова К.Ф., Орлова В.Г. 5. Диалектное членение русского языка. М., 1970, стр. 71 – 162. 6. Русская диалектология/ Под редакциейВ.В. Колесова.,М., 1981. Լրացուցիչ 1. Баранникова Л.И. Некоторые особенности современного состояния диалектной лексики.-В книге : Вопросы русской диалектологии. Куйбышев, 1965 2. Гринкова Н.П. Этнография и диалектология, 3. Т.3,м., 1949. 4. Прохорова В.Н. Диалектизмы в языке художественной литературы. М., 1975.		

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-028 Ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	38	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	52		

	Ընդամենը	90
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուսաց լեզվի դասավանդման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում, ծանոթացնել ուսուցման նոր մեթոդների կիրառմանը:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիմանա ռուսաց լեզվի ուսուցման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում <i>Չմտություն</i> • կհասկանա տեսական նյութի մատուցման ձևերը <i>Կարողություն</i> • կկարողանա վարել ռուսաց լեզվի դաս՝ ըստ հանրակրթական դպրոցի ուսումնական ծրագրերի:	
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ռուսաց լեզվի մեթոդիկայի առարկան և խնդիրները: <i>Թեմա 2.</i> Ուսուցման նպատակը: <i>Թեմա 3.</i> Ռուսաց լեզվի մեթոդիկան որպես գիտություն: Մեթոդիկան և հարակից գիտությունները: <i>Թեմա 4.</i> Մեթոդիկայի դիդակտիկ և լեզվադիդակտիկ սկզբունքները: <i>Թեմա 5.</i> Մայրենի լեզվի դերն ու տեղը ռուսաց լեզվի ուսուցման ընթացքում: <i>Թեմա 6.</i> Մայրենի լեզվի հաշվառումը: <i>Թեմա 7.</i> Ռուսաց լեզվի ծրագրերը ազգային դպրոցներում: Ծրագրերի բովանդակությունը: <i>Թեմա 8.</i> Ռուսաց լեզվի դասագրքերը հայկական դպրոցներում, նրանց կազմության սկզբունքները: Տեքստ: <i>Թեմա 9.</i> Ռուսաց լեզվի ուսուցման մեթոդներն ու ձևերը հայկական դպրոցում: Մեթոդների պատմությունից: <i>Թեմա 10.</i> Ռուսաց լեզվի ուսուցման կազմակերպման ձևերը հայկական դպրոցում: <i>Թեմա 11.</i> Արտադասարանային աշխատանք, նրա նպատակները: <i>Թեմա 12.</i> Արտադասարանային աշխատանքների տեսակները:	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրաքանչյուր ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:	
Գրականություն	<i>Պարտադիր-</i> 1. Есаджаниян Б.М. Баласанян Л.Г. и др. «Методика преподавания языка как неродного», Ер. 2008 2. Баранов М.Т. и др. «Методика преподавания русского языка». М. 1990 3. Баятян Э.А. «Специфика речевой деятельности в системе обучения русскому языку билингвов-армян». М. 2006 4. Беляев Б.В. «Очерки по психологии обучения иностранному языку». М. 1965	

5. Верещагин Е.М. Костомаров В.Г. «Язык и культура». Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного 1990
6. Григорьев В.П. Зимняя И.А. и др. «Взаимосвязанное обучение видам речевой деятельности». М. 1985
7. Есаджанян Б.М. «Урок русского языка в армянской школе». Ер. 1984
8. Леонтьев А.А. «Некоторые проблемы обучения русскому языку как иностранному». М. 1979
9. Мелкумян Р.Л. «О сравнительном анализе грамматического строя русского и армянского языков». Ер. 1958
10. Митрофанова О.Д. Костомаров В. Г. «Методика преподавания русского языка как иностранного». М. 1990
11. Пассов Е.И. «Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению». М. 1989
12. Рожкова Г.И. «Вопросы практической грамматики в преподавании русского языка как иностранного». М. 1977
13. Урок русского языка и литературы в национальной школе. Под. ред. Смолковой З. С. Л. 1986
14. Успенский М.Б. «Совершенствование методов и приёмов обучения русскому языку в национальной школе». Под ред. Шанского Н. М. 1979
15. Методика / Под ред. А.А. Леонтьева. М. 1988
16. Азимов Э.Г. Щукин А.Н. Словарь методических терминов (теория и практика преподавания языков). СПб., 1999.
17. Борисова Е.Г. Латышева А.Н. Лингвистические основы РКИ (педагогическая грамматика русского языка): Учебное пособие. М. 2003.
18. Щукин А.Н. Методика преподавания русского языка как иностранного: Учебное пособие для вузов. М. 2003
19. Практическая методика обучения русскому языку как иностранному / Под ред. А.Н. Щукина. М. 2003
20. Акишина А.А. Каган О.Е. Учимся учить: Для преподавателей русского языка как иностранного. М. 2004.
21. Титов В.А. Методика преподавания русского языка. М. 2005
22. Лысакова И.П. Русский язык как иностранный: Методика обучения русскому языку. М. 2004
23. Капитонова Т.И. Московин Л.В. Методика обучения русскому языку как иностранному. М. 2006.
24. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. М. 2009
25. Трайнев В.А., Теплышев В. Ю., Трайнев И. В. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании. М. 2009
26. Ширшов Е.В. Информационно-педагогические технологии. Ключевые понятия. Словарь. М. 2006
27. Гальскова Н.Д. Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика. Учебное пособие для студентов лингвистических университетов и

	факультетов иностранных языков высших педагогических учебных заведений. М. 2009 28. Литневская Е.И. Багрянцева В.А. Методика преподавания русского языка в средней школе. М. 2006. 29. Пташкина В.Н. Амбушева Т.М., Виноградова К.Е. Игровые технологии на уроках русского языка. 5-9 классы. Игры со словами, разработки уроков. М. 2009. <i>Լրացուցիչ-</i> 1. Амонашвили Ш.А. Воспитательная и образовательная функция оценки учения школьников. – М. 1984 2. Амонашвили Ш.А. В школу – с шести лет. – М. 1986 3. Амонашвили Ш.А. Как живете, дети. М. 1986 4. Амонашвили Ш.А. Единство цели. – М. 1987 5. Амонашвили Ш.А. Здравствуй, дети. М. 1988 6. Богоявленский Д.Н. Психология усвоения орфографии. – М. 1966 7. Бондаренко Л.В. Звуковой строй современного русского языка. – М. 1977 8. Бондаренко А.А. Каленчук М.Л. Формирование навыков литературного произношения у младших школьников. М., 1990. 9. Васенков А.И. Развивающее обучение русскому языку. – М. 1983 10. Гвоздев А.Н. Вопросы изучения детской речи. – М. 1961 11. Граник Г.Г. Бондаренко С.М., Концевая Л.А. Когда книга учит. – М. 1988. 12. Жинкин Н.И. Механизмы речи. – М. 1958 13. Жинкин Н.И. Речь как проводник информации. – М. 1982 14. Зайцев В.Н. Резервы обучения чтению – М. 1991 15. Занков Л.В. Беседы с учителями (вопросы обучения в начальных классах). – М 1975 16. Золотова Г.А. Коммуникативные аспекты русского синтаксиса. – М. 1982 17. Капинос В.И. Сергеева Н.Н., Соловейчик М.С. Развитие речи: Теория и практика обучения. – М. 1991. 18. Преемственность и перспективность в обучении русскому языку / Сост. А.Н. Матвеева. – М. 1975 19. Речь. Речь. Речь. /Под ред. Т.А. Ладыженской. – М. 1982 20. Рождественский Н.С. Свойства русского правописания как основа методики его преподавания. – М. 1960 21. Цейтлин С.Н. Речевые ошибки и их предупреждение. - М. 1982 22. Эльконин Д.Б. Как учить детей читать. – М. 1976
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-096 Գրականագիտության հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	50	Դասախոսություն	28

			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	22
	Ինքնուրույն	70		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրականագիտական և գեղագիտական հիմնական խնդիրները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> կիմանա գրականության և գեղագիտության փոխադարձ առնչությունները. <i>Չմտություն</i> կիսականա գրական ուղղությունների գեղագիտական կատեգորիաները. <i>Կարողունակություն</i> կկարողանա կատարել գրականագիտական ուսումնասիրություններ, գանազանել գրական-գեղարվեստական ուղղությունները:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Գրականագիտություն և գեղագիտություն: <i>Թեմա 2.</i> Գեղագիտական միտքը անտիկ շրջանում, միջնադարում, վերածննդի շրջանում: <i>Թեմա 3.</i> Գեղագիտական կատեգորիաներ: <i>Թեմա 4.</i> Գրականությունը որպես արվեստի տեսակ, սեռեր և ժանրեր: <i>Թեմա 5.</i> Գրական-գեղարվեստական ուղղություններ:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեստ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:			
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Л.В.Щепилова. Введение в литературоведение М., 1956г 2. Г.Н.Поспелов. Теория литературы.1978г. 3. Г.Л.Абрамович. Введение в литературоведение. М., 1978г 4. Г.Н.Поспелов. Теория литературы 1975 г.М., 5. Г.Абрамович. Введение в литературоведение.1956г.М., 6. Максимов Поэзия и проза Блока М., 1975г. 7. Л.М. Крупчанов. Введение в литературоведение М., 2005г 8. В. М. Жирмунский Введение в литературоведение Спб, 1996г 9. В. Е. Хализев Теория литературы., М. 2002г. Լրացուցիչ –			

	10. Введение в литературоведение. Хрестоматия / Под ред. Николаева П.А. М., 1998. 11. Давыдов Т.Т., Пронин В.А. Теория литературы. М., 2003. 12. Есин А.Б. Принципы и приемы анализа литературного произведения. М., 2007. 13. Жирмунский В.М. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. СПб., 1999. 14. Литературно-энциклопедический словарь. М., 2000. 15. Лотман Ю.М. Анализ художественного текста / Любое издание. 16. Лотман Ю.М. Структура художественного текста / Любое издание. 17. Основы литературоведения / Под ред. В.П. Мещерякова. М., 2000. 18. Русова М.И. От аллегории до ямба: Терминологический словарь-тезаурус по литературе. М., 2004. 19. Успенский Б.А. Поэтика композиции // Успенский Б.А. Семиотика искусства. М., 1999. 20. Холшевников В.Е. Основы стиховедения. СПб., 1996. 21. Эйхенбаум Б.М. О литературе. Работы разных лет / Любое издание.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/բ-097 Գրականության տեսություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	54	Դասախոսություն	22
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	66		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրականագիտության ընդհանուր համակարգը, գրականության բնույթն ու ֆունկցիաները, գրականության ու հգեբանության, գրականության ու հասարակության, գրականության ու գաղափարախոսության, գրականության ու մյուս արվեստների հարաբերակցությունը, գրական-գեղարվեստական երկի կառուցվածքը, ռիթմի, չափի, ոճի ու ոճաբանության, պատկերի, մետաֆորի, խորհրդանիշի, միֆի, պատումի յուրահատկություններն և այլն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> Կիմանա գրականության և գրականագիտության փոխադարձ առնչությունները. <i>Չմտություն</i> Կիսականա գրական երկի յուրահատկությունները, բացահայտել գրական երկի բնույթն ու բնորոշ հատկանիշները.			

	<i>Կարողունակություն</i> կկարողանա կատարել գրականագիտական ուսումնասիրություններ, գնահատել գրական-գեղարվեստական ուղղությունները:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Գրականագիտություն և գրականությունություն: <i>Թեմա 2.</i> Գրականության բնույթը, ֆունկցիան, կառուցվածքը: <i>Թեմա 4.</i> Պատկեր, մետաֆոր, սիմվոլ, միֆ, ռիթմ և չափ: <i>Թեմա 5.</i> Գրական ժանրեր: <i>Թեմա 5.</i> Գրականության պատմություն:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ամփոփիչ քննության անցկացում: Իրականացվում է քննության անցկացման հետևյալ ձևը՝ հարցաշար, գրավոր / բանավոր տեսական հարցում՝ զուգակցելով թեսթի կամ այլ գործնական առաջադրանքի կատարմամբ:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Андреев, А. Н. Лекции по теории литературы : целостноантропологический анализ литературного произведения: учебное пособие для студентов вузов / А. Н. Андреев. – М. : Директ-Медиа, 2014. – 237 с. 5. Крупчанов, Л. М. Теория литературы : учебник / Л. М. Крупчанов. –М. : ФЛИНТА : Наука, 2017. – 360 с. 2. Мандель, Б. Р. Теория литературы : ответы на экзаменационные вопросы : учебное пособие / Б. Р. Мандель. – М. : Директ-Медиа, 2014. – 650 с. 3. Маслова, В. А. Филологический анализ художественного текста :учеб. пособие для академического бакалавриата / В. А. Маслова ; под ред. У. М. Бахтикиреевой. — М. : Издательство Юрайт, 2018. – 147 с. 4. Минералов, Ю. И. Основы теории литературы. Поэтика и индивидуальность : учебник для вузов / Ю. И. Минералов. – 2-е изд. перераб. И доп. – М. : Издательство Юрайт, 2017. – 364 с. 5. Плешкова, О. И. Теория литературы и практика читательской деятельности : учебное пособие / О. И. Плешкова. – 2-е изд. стереотип. – М. : Флинта, 2016. – 208 с. 6. Сухих, И. Структура и смысл : Теория литературы для всех / Игорь Сухих. – СПб. : Азбука, Азбука-Аттикус, 2018. – 544 с. 7. Эсалнек, А. Я. Теория литературы : учебное пособие / А. Я. Эсалнек. – М. : ФЛИНТА, 2016. – 209 с. Լրացուցիչ – 1. Андреев, А. Н. Лекции по теории литературы. Целостный анализ литературного произведения : Учебное пособие. / А. Н. Андреев ; Белорусский государственный университет. – Минск, 2012. – 144 с.

	– Дед. в БГУ 09.08.2012, 2. Андреев, А. Н. Теория литературы : личность, произведение, художественное творчество : учеб. пособие. В 2 ч. / А. Н. Андреев. – Минск : БГУ, 2004. – Ч. 1. Теория литературно-художественного произведения. – 187 с. 3. Андреев, А. Н. Теория литературы : личность, произведение, художественное творчество : учеб. пособие. В 2 ч. / А. Н. Андреев. – Минск : БГУ, 2004. – Ч. 2. Теория художественного творчества. – 183 с. 4. Бройтман, С. Н. Историческая поэтика : учеб. пособие / С. Н. Бройтман. – М. : РГГУ, 2001. – 320 с. 5. Валгина, Н. С. Теория текста : учеб. пособие / Н. С. Валгина. – М. : Логос, 2003. – 280 с. 6. Волков, И. Ф. Теория литературы : учеб. пособие для студентов и преподавателей / И. Ф. Волков. – М. : Просвещение, Владос, 1995. – 374 с. 7. Николаев, П. А. История русского литературоведения : учебное пособие / П. А. Николаев, А. С. Курилов, А. Л. Гришунин. – М. : Высшая школа, 1980. – 350 с. 8. Основы литературоведения : учебное пособие для студентов педагогических вузов / В. П. Мещеряков, А. С. Козлов и др. ; Под общ. ред. В. П. Мещерякова. — М. : Дрофа, 2003. – 416 с. 9. Погребная, Я. В. Актуальные проблемы современной мифопоэтики : учебно-методическое пособие / Я. В. Погребная. – М. : СКФУ, 2014. – 221 с. 10. Пospelов, Г. Н. Теория литературы : учебник для университетов / Г. Н. Пospelов. – М. : Высш. школа, 1978. – 351 с.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/բ-098 Ռուս ժողովրդի դիցաբանություն և բանահյուսություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	50	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	22
	Ինքնուրույն	70		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս ժողովրդի դիցաբանությունն ու բանահյուսությունը, բանահյուսական ստեղծագործությունների ժանրերը, նրանց առանձնահատկությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> Կիմանա բանահյուսության և գեղարվեստական գրականության ընդհանրություններն ու տարբերությունները. <i>Չմտություն</i>			

	կհասկանա բանահյուսական ստեղծագործությունների ժանրային առանձնահատկությունները. <i>Կարողունակություն</i> կկարողանա կատարել բանահյուսական նյութերի ուսումնասիրություններ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1©</i> Ռուս ժողովրդի բանահյուսությունը որպես նրա ինքնատիպ մշակույթի բաղկացուցիչ մաս, որպես ռուս գրականության հիմնական աղբյուրներից մեկը՝ Ռուս ժողովրդի բանահյուսության գեղագիտական, ճանաչողական և դաստիարակչական նշանակությունը՝ Ռուս ժողովրդի դիցաբանությունը: Դիցաբանությունը որպես բանահոսության հիմք: <i>Թեմա 2.</i> Ռուս ժողովրդական բանահյուսությունը մինչև 20-րդ դարը: <i>Թեմա 3.</i> Նախնադարյան ժողովրդական ստեղծագործության ծագումը, սինկրետիկ բնույթը և կապը աշխատանքային գործընթացների հետ՝ <i>Թեմա 4.</i> Հողագործական օրացուցային ծեսերի և պոեզիայի հիմնական ցիկլերը: Օրացուցային պոեզիայի թեմաները՝ բովանդակությունը Քնոր տարվա՝ բարեկենդանի, գարնանային՝ աշնանային՝ <i>Թեմա 5.</i> Ընտանեկան ծիսական պոեզիան Վճնդյան՝ հարսանեկան՝ թաղման՝ զինակոչային՝ <i>Թեմա 6 .</i> Առածներ և ասացվածքներ՝ ժողովրդական հանելուկներ՝ Հմայություններ՝ <i>Թեմա 7.</i> ժողովրդական հեքիաթների ժանրային առանձնահատկություններն ու դասակարգումը Քիրաշապատում՝ իրապատում՝ կենդանական: <i>Թեմա 8.</i> Բիլինաները որպես ռուս ժողովրդի էպոս, դրանց ծագման ու դասակարգման խնդիրները՝ <i>Թեմա 9.</i> Բիլինաների հիմնական սյուժեները և կերպարները՝ <i>Թեմա 7©</i> ժողովրդական ավանդական քնարական երգեր՝ դրանց թեմատիկան՝ <i>Թեմա 10.</i> ժողովրդական թատրոնի և դրամայի անցած ճանապարհը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Аникин В.П. Русское устное народное творчество. М., 2001. 2. Аникин В. П., Круглов Ю. Г. Русское народное поэтическое творчество. Л. 1987. 3. Зуева Т. В., . Кирдан Б. Г. . Русский фольклор: учебник для высших учебных заведений. М. 2001. 4. Костюхин Е.А. Лекции по русскому фольклору. М., 2004. . 5. Кравцов Н.И., Лазутин С.Г. Русское устное народное творчество. М., 1977

6. Круглов Ю.Г. Русский фольклор. М., 2000.
7. Русское народное поэтическое творчество/ Под ред. Проф. П.Г.Богатырева. М., 1956.
8. Русское народное поэтическое творчество/ под ред. А.М. Новиковой. М., 1978.
9. Русское народное поэтическое творчество. Под ред. Н. И. Кравцова. М. 1971.
10. Соколов Ю.М. Русский фольклор. М., 1941.
11. Чичеров В. И. Русское народное творчество. М. 1959.

Литература –

1. Астафьева Л. А. Сюжеты и стиль русских былин. М. 1993.
 1. Блок А. А. Поэзия заговоров и заклинаний. Собр. соч. в 8т. т.5. М., Л. 1962.
2. Зуева Т.В. Волшебная сказка./под ред. Б. П. Кирдана М. 1993
3. Зырянов И.В. Сюжетно-тематический указатель свадебной лирики Прикамья. Пермь. 1975.
4. Зырянов И.В. Поэтика русской частушки. Пермь. 1974.
5. Иевлева Л.М. Дотеатрально-игровой язык русского фольклора. СПб. 1998.
6. Капица Ф.С. Русский детский фольклор: Учебное пособие для студентов ВУЗов/ Ф.С.Капица, Т.М. Колядич. М. 2002.
7. Колпакова Н. П. Русская народная бытовая песня. М. 1962.
8. Колпакова Н.П. Типы народной частушки.// Русский фольклор. Вып. 10. М.-Л. 1966.
9. Кулагина А.В. Поэтический мир частушки.
10. Курганов Е. Я. Анекдот как жанр. СПб. 1997.
11. Мелетинский Е.М. Герои волшебной сказки. Происхождение образа. М. 1958.
12. Мельников М.Н. Русский детский фольклор. М. 1987.
13. Петров В. Н. Заговоры// Из истории русской советской фольклористики. Л.1981 с.77 -142.
14. Чичеров В.И.Зимний период русского земледельческого календаря 15-19вв. М. 1957.
15. Пропп В. Я.. Русские аграрные праздники. Л. 1963.
16. Померанцева Э. В. Мифологические персонажи в русском фольклоре. М. 1975.
17. Пропп В. Я.. Русский героический эпос. Л. 1958, М. 1999.
18. Пропп В. Я.. Морфология сказки. М. 1969. и др. издания.
19. Пропп В. Я.. Исторические корни волшебной сказки. Л. 1986.
20. Рыбаков Б. А. Древняя Русь. Сказания. Былины. Летописи. М. 1963.
21. Русские народные городские праздники, увеселения и зрелища. Конец 18 – начало 20 века. Л. 1984.
22. Савушкина Н. И. Русский народный театр. М. 1976.
23. Соколова В. К. Русские исторические песни 16-18 вв. М. 1960.
24. Юдин Ю. И. Героические былины. Поэтическое

	ИСКУССТВО. М. 1975.
--	---------------------

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/բ-101 Ռուս գրականության պատմություն (Հին և միջնադար)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս հին գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա ռուս հին գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ <i>Չմտություն</i> - կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ			
	Թեմա 1. Ռուս հին գրականությունը որպես ողջ ռուս գրականության զարգացման սկզբնական փուլ: Դրա դերը վելիկոռուսական, ուկրաինական և բելոռուսական գրականության պատմության մեջ: Թեմա 2. «Գրական հուշարձան ըմբռնումը ընդհանուր գրական հոսանքում, գեղարվեստական ստեղծագործության տարբերակման կապակցությամբ: Թեմա 3. Ռուս հին գրականության կրթա-դաստիարակչական նշանակությունը: Թեմա 4. Ժամանակի առաջադեմ գաղափարների հայրենասիրություն և համապետական շահեր արտացոլումը 11-17-րդ դարերի ռուս գրականության մեջ: Թեմա 5. Ռուս հին գրականության պատմական և սոցիալական բովանդակությունը, դրա գեղարվեստական արժեքը: Թեմա 6. Եկեղեցիները որպես հին ռուսական գրչության և կրթության կենտրոններ: Թեմա 7. Գրական հուշարձանների ձեռագիր բնույթը, տարբերությունը, պահպանումը: Թեմա 8. Յնագույն բանահյուսական արժեքների տեղը ռուս հին գրականության մեջ: Թեմա 9. Ռուս հին գրականության պարբերացումը՝ Կիևյան Ռուսիայի գրականություն (11-13-րդ դդ): Թեմա 10. Ֆեոդալական մասնատվածության և Յյուսիս-արևելյան Ռուսիայի միավորման շրջանի գրականություն (13-15-րդ դդ.): Թեմա 11. Ռուսական կենտրոնացված պետականության ստեղծման շրջանի գրականություն (15-17-րդ դդ): Թեմա 12. Ռուս			

	ինքնուրույն գրականության ծագումը Կիևյան պետության մեջ: <i>Թեմա 13.</i> Քրիստոնեության ընդունման քաղաքական և կուլտուրական նշանակությունը: Թարգմանական քրիստոնեական բազմաժանր գրականության տարածումը Ռուսաստանում: <i>Թեմա 14.</i> Տարեգրությունը որպես գրական հուշարձան: Սկզբնական ռուսական տարեգրություն՝ «Անցած տարիների պատմություն»: <i>Թեմա 15.</i> Գրական մյուս ժանրերի զարգացումը: <i>Թեմա 1.</i> «Ասք Իգորի գնդի (արշավանքի) մասին» հերոսապատումը: Նրա հայտնագործումն ու հրատարակումը: Յեղիսկի հարցը և ստեղծելու ժամանակաշրջանը: <i>Թեմա 17.</i> Կիևյան պետության անկումը, այդ շրջանի գրականության մարգային բնույթը: <i>Թեմա 18.</i> Գրական հուշարձաններ թաթարական արշավանքի մասին: <i>Թեմա 19.</i> «Ասք Ռուսական երկրի կործանման մասին» և «Ալեքսանդր Նասկու վարքը»: <i>Թեմա 20.</i> Գրական հուշարձաններ 1380թ. Կուլիկովյան ճակատամարտի մասին (Տարեգրային վիպակ, «Չադոնշչինաե, Դմիտրի Դոնսկոյի վարքը»): <i>Թեմա 21.</i> 15-րդ դարի 2-րդ կեսի գրական հուշարձանները: «Մոսկվան՝ երրորդ Ջոն» տեսությունը և դրա արտահայտությունը գրականության մեջ: <i>Թեմա 22.</i> 16-րդ դարի հրապարակախոսությունը: <i>Թեմա 23.</i> Տպագրության սկիզբը Մոսկվայում: «Դոմոստրոյը» և նրա գրական արժեքը: <i>Թեմա 24.</i> «Վիպակ Պյոտրի և Փեփրոնյայի մասին»: Վիպակներ Դոնի կազակների կողմից 1637թ. Ազովի գրավման մասին: <i>Թեմա 25.</i> Աշխարհիկ տարրերի ուժեղացումը 17րդ դարի գրականության մեջ: <i>Թեմա 26.</i> 17րդ դարի 2րդ կեսի երգիծական վիպակները: <i>Թեմա 27.</i> 17րդ դարի կենցաղային վիպակներ: <i>Թեմա 28.</i> Ուկրաինայի վերամիավորումը Ռուսաստանի հետ և ռուսական մշակույթի հետագա զարգացումը համալսվոնական հիմքի վրա: <i>Թեմա 29.</i> Թարգմանական գործեր, ժողովածուներ և Արևելքից ու Արևմուտքից եկած գրական սյուժեների յուրացումներ և «Մեծ հայելի» «Ջոմեական գործեր», վիպակներ Բովա Կորոլնիչի, Երուսլան Լազարևիչի մասին և այլն: <i>Թեմա 30.</i> 17րդ դարի հնածեսերի գրականություն: Ավագերեց Ավվակումը և նրա վարքը: <i>Թեմա 31.</i> 17րդ դարի վանկային «սիլլաբիկ» պոեզիան, դրամատուրգիան և թատրոնը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքների ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. История древней русской литературы : хрестоматия / Сост. Ю.О. Чернявская. - Томск : Изд-во ТГПУ, 2008. - 502 с.

	2. Гудзий, Н. К. История древней русской литературы : учебник / Н. К. Гудзий – М. : Аспект Пресс, 2003. – 592 с. 3. Данилевский, И. Н. Повесть временных лет. Герменевтические основы изучения летописных текстов / И. Н. Данилевский. - М. : Аспект Пресс. 2004, – 383 с. 4. Истрин, Василий Михайлович. Очерк истории древнерусской литературы домосковского периода (XI-XIII вв.): Учебное пособие для вузов/В. М. Истрин; [Под ред. О. В. Никитина].-М.:Академия,2003.-380, [1] с. 5. Кусков, В. В. История древнерусской литературы: Учебник для вузов/В. В. Кусков. – 7-е изд. – М.:Высшая школа,2003.-335, [1] с.:ил. (издания других лет) 6. Лихачев, Д. С. Великое наследие. Классические произведения литературы Древней Руси / Д. С. Лихачев. - М. : Современник, 1980. - 412 с. 7. Лурье, А. С. Истоки русской беллетристики: возникновение жанров сюжетного 8. Творогов, О. В. Переводные жития в русской книжности XI-XV веков. Каталог / О. В. Творогов. - М., СПб : Альянс – Архео, 2008. - 144 с. 9. Трофимова, Н. В. Древнерусская литература. Воинская повесть XI-XVII вв. Курс лекций. Развитие исторических жанров. Материалы к спецсеминару / Н. В. Трофимова. - М. : Флинта : Наука. 2000. – 208 с. 10. Шайкин, А. А. Поэтика и история: На материале памятников русской литературы XI – XVI веков : учеб.пособие / А. А. Шайкин. – М. : Флинта: Наука, 2005. – 456 с. 11. Шахматов, А. А. Разыскания о русских летописях / А. А. Шахматов. - М. : Академический проект. Жуковский Кучково поле, 2001. - 878 с. 12. Шахматов, А. А. История русского летописания. Т. 1. / А. А. Шахматов. - СПб. : Наука, 2003. - 1021 с.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-102 Ռուս գրականության պատմություն (18-րդ դար)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	52	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	68		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս միջնադարյան գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ			

վերջնարդյունքները	վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա ռուս միջնադարյան գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ <i>Չմտություն</i> - կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ		
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> 18-րդ դարի 1-ին կեսի ռուս գրականության ընդհանուր բնութագիրը: <i>Թեմա 2.</i> Ա.Դ.Կանտեմիր: <i>Թեմա 3.</i> Վ.Կ.Տրեդիակովսկի: <i>Թեմա 4.</i> Մ.Վ.Լոմոնոսով: <i>Թեմա 5.</i> Ա.Պ. Սումարոկով: <i>Թեմա 6.</i> 18-րդ դարի երկրորդ կեսի գրականությունը: <i>Թեմա 7.</i> Ի. Ֆոնվիզինը և 18-րդ դարի 2-րդ կեսի դրամատուրգիան: <i>Թեմա 8.</i> Գ.Ռ.Դերժավինը և 18-րդ դ. 2-րդ կեսի պոեզիան: <i>Թեմա 9.</i> 18-րդ դ. 2-րդ կեսի արձակը: <i>Թեմա 10.</i> Ա.Ն. Ռադիշև: <i>Թեմա 11.</i> Ն.Ս. Կարամազին:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:		
Գրականություն	Պարտադիր- - Гуськов Н.А. История русской литературы XVIII в. Учебная книга, СПб-М., 2009 - Лебедева О.Б. История русской литературы XVIII в., М., 2003 - Русская литература XVIII в. (1700-1775). Сост. В.А. Западов, Л., 1979 Русская литература XVIII в. Сост. Г.П. Макагоненко, Л., 1970 - Федоров В.И. История русской литературы XVIII в., М., 1982		

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-103 Ռուս գրականության պատմություն (19-րդ դար -1)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	38
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	110		

	Ընդամենը	180
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն	
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարի ռուս գրականությունը, գրական ուղղությունները, ռուս սոր գրականության ձևավորումը:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա 19-րդ դարի ռուս գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ <i>Յմտություն</i> - կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ	
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> 19-րդ դարի առաջադեմ ռուս գրականությանը: Առաջադեմ ռուս գրականության դեմոկրատիզմը և ժողովրդայնությունը, կապը բանահյուսության հետ, ազգային բնավորության լավագույն կողմերի արտացոլումը դրանում: <i>Թեմա 2.</i> Ռուս գրականությունը ազատագրական շարժման առաջին շրջանում (1800-1861): <i>Թեմա 3.</i> Գրական շարժումը դեկաբրիստական շարժման նախապատրաստման և վերելքի շրջանում (1800-1825): <i>Թեմա 4.</i> Վ.Ա. Ժուկովսկի: <i>Թեմա 5.</i> Կ.Լ. Բատյուշկով: <i>Թեմա 6.</i> Պոետ դեկաբրիստները: <i>Թեմա 7.</i> Ի.Ա. Կռիլով: <i>Թեմա 8.</i> Ա.Ս.Գրիբոեդով: <i>Թեմա 9.</i> Ա.Ս. Պուշկին: <i>Թեմա 10.</i> Գրական շարժումը դեկաբրիստական ապստամբության պատմությունից հետո: <i>Թեմա 11.</i> Մ.Յու. Լերմոնտով: <i>Թեմա 12.</i> Ն.Վ. Գոգոլ: <i>Թեմա 13.</i> Վ.Գ. Բելինսկի: <i>Թեմա 14.</i> Ա.Ի. Գերցեն:	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:	
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Измайлова Н. В. Н. А. Жуковский. Стихотворения. Сов. писатель, 1987 г. 2. Рылеев К. Ф. Стихотворения, статьи, очерки. Вступительная статья В. Г. Базанов. ГИХЛ. 1990 г. 3. Нейман Б. В. К. Ф. Рылеев. Гослит. 1985 г. 4. Орлов В. Н. А. С. Грибоедов. Ленинград, 1975 г. 5. Благой Д. Д. Творческий путь А. С. Пушкина. М.; 1983 г.	

	6. Благой Д. Д. Язык и стиль А. С. Пушкина. М.; 1983 г. 7. В. Мануйлов. М. Ю. Лермонтов. Учпедгиз. 1971 г.			
Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-104 Ռուս գրականության պատմություն (19-րդ դար -2)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	72	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ռուս գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա 19-րդ դարի 2-րդ կեսի ռուս գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ <i>Չմտություն</i> - կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ռուս գրականությունը ազատագրական շարժման 2-րդ շրջանում (1861-1895): <i>Թեմա 2.</i> Ն.Գ. Չերնիշևսկի: <i>Թեմա 3.</i> Ն.Ա. Դոբրոլյուբով: <i>Թեմա 4.</i> Ն.Ա. Նեկրասով: <i>Թեմա 5.</i> Ի.Ս. Տուրգենև: <i>Թեմա 6.</i> Ա.Ն. Օստրովսկի: <i>Թեմա 7.</i> Ի.Ա. Գոնչարով: <i>Թեմա 8.</i> Գրական շարժումը 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակում: <i>Թեմա 9.</i> Մ.Ե. Սալտիկով-Շչեդրին: <i>Թեմա 10.</i> Ֆ.Ա. Դոստոևսկի: <i>Թեմա 11.</i> Լ.Ն. Տոլստոյ: <i>Թեմա 12.</i> Ա.Դ. Չեխով:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:			

Գրականություն	Պարտադիր- 1. Измайлова Н. В. Н. А. Жуковский. Стихотворения. Сов. писатель, 1987 г. 2. Рылеев К. Ф. Стихотворения, статьи, очерки. Вступительная статья В. Г. Базанов. ГИХЛ. 1990 г. 3. Нейман Б. В. К. Ф. Рылеев. Гослит. 1985 г. 4. Орлов В. Н. А. С. Грибоедов. Ленинград, 1975 г. 5. Благой Д. Д. Творческий путь А. С. Пушкина. М.; 1983 г. 6. Благой Д. Д. Язык и стиль А. С. Пушкина. М.; 1983 г. 7. В. Мануйлов. М. Ю. Лермонтов. Учпедгиз. 1971 г.
----------------------	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-105 Ռուս գրականության պատմություն (20-րդ դարասկիզբ)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	36
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	34
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի ռուս գրականությունը, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիմանա 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի ռուս գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ <i>Չմտություն</i> • կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Անկումային գրականություն (դեկադանս): <i>Թեմա 2.</i> Վ.Յա. Բրյուսով: <i>Թեմա 3.</i> Ա. Բլոկ: <i>Թեմա 4.</i> Քննադատական ռեալիզմի ճակատագիրը: <i>Թեմա 5.</i> Վ.Վ. Վերեսան: <i>Թեմա 6.</i> Ա.Ի. Կուպրին: <i>Թեմա 7.</i> Ի.Ա. Բունին: <i>Թեմա 8.</i> Սոցիալական ռեալիզմի գրականության ծագումը և Էական առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 9.</i> Ա.Մ.Գորկի:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում,			

	գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման 2 ընթացիկ քննությունների անցկացում: Իրականացվում է ընթացիկ քննության անցկացման հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, վերջինս զուգակցում է նաև գրավոր տեսական հարցում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Бочаров С.Г. О художественных мирах. М., 1985. 2. Издательство Наука. Образное слово А. Блока 3. А.А. Волков. История русской литературы XX века. 4. Л. А. Смирнова. История русской литературы XX века. 5. В. Перцов. Поэты и прозаики великих лет. 6. А. Г. Соколов. История русской литературы конца XIX начала XX веков.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-107 Ռուս գրականության պատմություն (Նորագույն - 2)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4 տարի, 2 կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	68	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	82		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել Նորագույն շրջանի ռուս գրականությունը, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Կրթական արդյունքները.</i> Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը. 1. կիմանա Նորագույն շրջանի ռուս գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները. 2. կհասկանա գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը. 3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. 20-րդ դարի 2-րդ կեսի ռուս գրականության դասակարգում: Թեմա 2. Ձևիալի շրջանի ռուս գրականությունը. Պոեզիան Արձակը, Թատերագրությունը. Թեմա 3. Հետծննդյան քաղաքական գրականությունը. Թեմա 4 Պատմական արձակ. Պատերազմական արձակ. Թեմա 5. Գյուղական արձակը, քաղաքային արձակը Թեմա 6. Այլախոհների արձակը Թեմա 7.Հակաբռնատիրական արձակը. Ա. Սոլժենիցին Թեմա 8. Երգիծական արձակ.			

	Անդեգրաունդի արձակը: Մոդերնիստներ. Պոստմոդերնիստներ: Թեմա 8. Հետձևիական քսանամյակի պոեզիա Tema 10 Փիլիսոփայական լիրիկա: Ի. Բրոդսկի Նեոավանգարդիզմի շրջամի պոեզիա Թեմա 11. Հետձևիական քսանամյակի թատերագրություն. Ռեալիստական դրամա Թեմա 12. Ա. Վամպիլովի ստեղծագործությունները: Թեմա 13. Հետվամպիլովյան ալիքը: Հետմոդերնիստական դրամա
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում Գնահատման չափանիշը՝ - Ներկայություն 2. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում 3. Ինքնուրույն աշխատանքներ Գնահատման մեթոդը՝ - Առցանց թեստային աշխատանքներ - PowerPoint պրեզենտացիաներ - Դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ, 4. Գործնական հմտություններ Գնահատման մեթոդը՝ - Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում: 5. Հանրագումարային քննություն (20միավոր)
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Зайцев В.А., Герасименко А.П. История русской литературы второй половины XX века. – М.,2004. 2. Иванова Н.И. Точка зрения. О прозе последних лет.- М.,1988. 3. История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена. – М.,1998. 4. Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н. Современная русская литература. В 3 кн. М.,2001. 5. Минералов Ю.И. История русской литературы XX века: 90-е годы. – М.,2002. 6. Русская литература XX века. Под редакцией Л.П.Кременцова.- М., 2002. 7. Свирский Г.Ц.На лобном месте. Литература нравственного сопротивления. – М.,1998. Լրացուցիչ- 1. Аннинский Л. Локти и крылья: Литература 80-х –

	надежды, реальности, парадоксы. – М.,1989. 2. Дедков И. Обыкновенное зрение. – М.,1988. 3. Апухтина В.А. Современная советская проза. 60-70-е годы.- М.,1984. 4. Баевский В.С. История русской литературы XX века: Компендиум. – М.,1999. 5. Белая Г. Художественный мир современной прозы. – М.,1983. 6. Бугров Б. Герой принимает решение. Движение драмы от 50-х годов. – М.,1987. 7. Герасименко А.П. Русский советский роман 60-80-х годов. М.,1989 8. Голубков М.М. Русская литература XX века: После раскола. – М.,2001.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-106 Ռուս գրականության պատմություն (Նորագույն -1)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4 տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	52	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	94		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել Նորագույն շրջանի ռուս գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.</i> 1. կիմանա Նորագույն շրջանի ռուս գրականության ժանրերը, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ. 2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները. 3.կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. 1917 – 1921 թթ. Գրականությունը: Թեմա 2. Նոր դարաշրջանի անտրուտոպիա: Ե. Չամյատինի «Մենք» վեպը Թեմա 3. 1920-ական թթ. արձակը: Բ. Պիլնյակ, Ի. Բաբել: Թեմա 4. Վեպի ժանրի տարատեսակները: Մ. Բուլգակով «Սպիտակ գվարդիա». Թեմա 5. 20-ական թթ. պատմավեպը: Թեմա 6. 20-ական թթ. դիտաֆանտաստիկա. Ա.Ա. Գրին.			

	Թեմա 7. 20-ական թթ. երգիծական գրականություն. Մ. Չոչենկո: Թեմա 8. Երգիծական վեպի վերապոխումը. Յու. Օլեշա, Ի. Իլֆ, Ե. Պետրով: Թեմա 9. 20-ական թթ. հետավանգարդի արձակը: Թեմա 10. 20-ական թթ. պոեզիան: Թեմա 11. Ս. Եսենինի պոեզիան: Թեմա 12. Վ. Մայակովսկու ստեղծագործությունները: Թեմա 13. Մ. Ցվետայեվայի պոեզիան Թեմա 14. 1920-ական թթ թատերագրությունը: Թեմա 15. 1930-ական թթ. արձակը Մ. Գորկու հետիոյկտեմբերյան ստեղծագործությունները: Մ. Շոլոխովի ստեղծագործությունները: Ա. Տոլստոյի ստեղծագործությունները: Թեմա 16. 1930-ական թթ. պոեզիան: Ն. Չաբուլդեկի, Օ. Մանդելշտամ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Հաճախումների հաշվառում</li> <li>Գնահատման չափանիշը<sup>a</sup></li> <li>- Ներկայություն</li> </ul> <p>2. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը` - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում 3. Ինքնուրույն աշխատանքներ Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Առցանց թեստային աշխատանքներ</li> <li>- PowerPoint պրեզենտացիաներ</li> <li>- Դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ,</li> </ul> <p>4. Գործնական հմտություններ</p> <p>Գնահատման մեթոդը` - Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում: 5. Հանրագումարային քննություն (20միավոր)
Գրականություն	Պարտադիր 1. Зайцев В.А., Герасименко А.П. История русской литературы второй половины XX века. – М.,2004. 2. Иванова Н.И. Точка зрения. О прозе последних лет.- М.,1988. 3. История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена. – М.,1998. 4. Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н. Современная русская литература. В 3 кн. М.,2001.

	5. Свирский Г.Ц. На лобном месте. Литература нравственного сопротивления. – М., 1998. 6. Русская литература XX века. Под редакцией Л.П.Кременцова.- М., 2002. Լրացուցիչ 1. Аннинский Л. Локти и крылья: Литература 80-х – надежды, реальности, парадоксы. – М., 1989. 2. Дедков И. Обыкновенное зрение. – М., 1988. 3. Апухтина В.А. Современная советская проза. 60-70-е годы.- М., 1984. 4. Баевский В.С. История русской литературы XX века: Компендиум. – М., 1999. 5. Белая Г. Художественный мир современной прозы. – М., 1983. 6. Бугров Б. Герой принимает решение. Движение драмы от 50-х годов. – М., 1987. 7. Герасименко А.П. Русский советский роман 60-80-х годов. М., 1989
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-108 Արդի ռուս գրականություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4 տարի, 2 կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	50	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	36
	Ինքնուրույն	70		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել արդի ռուս գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. կիմանա արդի ռուս գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ. 2. կիսականա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը. 3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Սոցիալ-մշակութային և գրական իրավիճակը XX դ. Վերջից – XXIդ. սկիզբ Ռուսական արձակը իրավիճակը XX դ. Վերջից – XXIդ. սկիզբում. Չարգացման հիմնական տեղեկությունները:			

	Թեմա 2. Ժամանակակից ռուսական արձակի պրոբլեմային-թեմատիկ և կոնցեպտուալ նորացումը Թեմա 3. Կյանքի նոր իրողությունները XX դ. վերջի- XXI դ. սկզբի ռուսական արձակում (Լ. Պետրուշևսկայա, Վ. Ռասպուտին և այլք) Թեմա 4. Դարասկզբի արձակի ֆուտուրոլոգիական մոդելավորումը (Տ. Տոլստայա, Վ. Սորոկին և այլք) Թեմա 5. XX դ. վերջի- XXI դ. սկզբի ռուսական պոեզիա (Ա.Կուլշներ, Բ. Կենժեեվ և այլք) Թեմա 6. Ժամանակակից ռուսական պոեզիայի մեծածավալ ժանրեր (Յու. Կուզնեցով, Ռ. Սոսնորա) Թեմա 7. XX դ. վերջի- XXI դ. սկզբի ռուսական դրամա. Ավանդույթ և նորարարություն (Ն. Կոլյադա, Ե. Գրիշկովեց) Թեմա 8. Յամանակակից նոր դրամա (Մ. Արբատովա, Մ. Կուրոչկին).
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում, հաճախելիության ցուցանիշների հաշվառում, գործնական աշխատանքների գնահատում, ընթացիկ ստուգումների գնահատում
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Зайцев В.А., Герасименко А.П. История русской литературы второй половины XX века. – М.,2004. 2. Иванова Н.И. Точка зрения. О прозе последних лет.- М.,1988. 3. История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена. – М.,1998. 4. Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н. Современная русская литература. В 3 кн. М.,2001. 5. Свирский Г.Ц.На лобном месте. Литература нравственного сопротивления. – М.,1998. 6. Русская литература XX века. Под редакцией Л.П.Кременцова.- М,, 2002. Լրացուցիչ- 1. Дедков И. Обыкновенное зрение. – М.,1988. 2. Голубков М.М. Русская литература XX века: После раскола. – М.,2001. 3. Баевский В.С. История русской литературы XX века: Компендиум. – М.,1999. 4. Белая Г. Художественный мир современной прозы. – М.,1983.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-030 ՀՄԱ - 1. Բնագրի լեզվաբանական վերլուծություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	50		

	Ընդամենը	90
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել բնագրի լեզվաբանական վերլուծության առանձնահատկությունները, ծանոթացնել տեքստի աստիճանակարգային վերլուծության սկզբունքներին, տալ ճշգրիտ գիտելիքներ տարբեր տիպի տեքստերի կառուցվածքային, իմաստային, ոճական և այլ առանձնահատկությունների մասին:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիմանա բնագրի լեզվաբանական վերլուծության առանձնահատկությունները <i>Չմտություն</i> • կհասկանա տեսական նյութի գործնական կիրառման ձևերը <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա վերլուծել բնագիրը լեզվաբանական հիմնական սկզբունքներով և բուհական ակադեմիական ծրագրերին համապատասխան:	
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Տեքստագիտության առարկան, խնդիրները, կապը լեզվաբանական մյուս գիտաճյուղերի հետ: <i>Թեմա 2.</i> Տեքստը որպես շարահյուսական նվազագույն միավոր: Տեքստի կառուցվածքը, տեսակները: Պարբերություն, հատկանիշները, կառուցվածքը: <i>Թեմա 3.</i> Տեքստի լեզվաբանական վերլուծությունը՝ կախված ժանրային պատկանելիությունից: <i>Թեմա 4.</i> Գիտական տեքստի ձևաբանական վերլուծություն: <i>Թեմա 5.</i> Գիտական տեքստի բառակազմական վերլուծություն: <i>Թեմա 6.</i> Գիտական տեքստի շարահյուսական վերլուծություն: <i>Թեմա 7.</i> Հրապարակախոսական տեքստի լեզվաբանական վերլուծություն: <i>Թեմա 8.</i> Գեղարվեստական տեքստի լեզվաբանական վերլուծություն:	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:	
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Бабенко Л. Г. Казарин Ю. В. Лингвистический анализ художественного текста. М.: Наука 2009 2. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М.: КомКнига 2007 3. Тюпа В.И. Анализ художественного текста : учеб. пособие для вузов по направлению 031000 - Филология рек. УМО. - М.: Академия 2006 4. Попова З. Д. Стернин И. А. Очерки по когнитивной	

	лингвистике. - Воронеж 2003 5. Поповская (Лисоченко) Л.В. Лингвистический анализ художественного текста в вузе. Ростов-на-Дону: Феникс 2006 6. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. Волгоград, 2000 7. Лаптева О. А. Речевые возможности текстовых омонимов. – М., 1999 8. Кукушкина О. И. Основные типы речевых неудач в русских письменных текстах. М. 1998 9. Мучник Б. С. Культура письменной речи. – М. 1996 10. Желтухина М. Р. Тропологическая суггестивность массмедиального дискурса – М. 2003 11. Массовая культура на рубеже XX-XXI вв.: Человек и его дискурс – М. 2003 12. Мир русского слова М. 2003 13. Сиротинина О. Б. Язык СМИ: языковой эталон и речевая реальность // Мир русского слова. 2004 Լրացուցիչ- 1. Арутюнова Н.Д. Язык и мир человека. – М.: Языки русской культуры– 896 с. 1999. 2. Бабурина М.А. Концепт «муза» и его ассоциативное поле в русской поэзии Серебряного века. Автореферат дисс. канд. филол. наук. – СПб.,– 20 с. 1998. 3. Болотнова Н.С. Коммуникативные универсалии и их лексическое воплощение в художественном тексте // Филологические науки. – №4. – С. 75–87. 1992. 4. Караулов Ю.Н. Активная грамматика и ассоциативно-вербальная сеть. – М.: ИРЯ РАН, – 180 с. 1999. 5. Лаврова С.Ю. Трехаспектный концептуальный анализ идиостиля художника слова как способ интерпретации текста // Принципы и методы исследования в филологии. Конец XX века: Сборник статей научно-методического семинара TEXTUS. Вып. 6. – СПб.; Ставрополь: Изд-во Ставропольского гос. ун-та,. – С. 355–362. 2001 6. Лихачев Д.С. Очерки по философии художественного творчества. – СПб.: БЛИЦ, – 160 с. 1996. 7. Мельников-Давыдов П. И. Лингвостилистический анализ художественного текста. Борисоглебск 2004.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ 035 ՀՄԱ - 2 (Ռուսաց լեզուն որպես օտար լեզու)			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաթղթ			

Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի համակարգի այն հատվածներին, որոնք դժվարություններ են առաջացնում ռուսերենը յուրացնելիս:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիմանա ժամանակակից ռուսերենի դասավանդման գործընթացում առաջացող ամենակարևոր խնդիրների ցանկը, <i>Չմտություն</i> • Կտիրապետի դասավանդման գործընթացում առաջացող խնդիրների հաղթահարման եղանակներին, <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա կիրառել դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները դպրոցական պրակտիկայի և աշխատանքային գործունեության մեջ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1՝</i> Ռուսաց լեզվի հնչյունաբանության դժվարությունները արտասահմանյան լսարանում և նրանց հաղթահարելու ուղիները: <i>Թեմա 2՝</i> Ռուսերենի բառագիտական առանձնահատկությունները, բառապաշարի ընտրության հետ կապված խնդիրները: <i>Թեմա 3՝</i> Բառակազմությունը և ձևաբանությունը արտասահմանցիների աչքերով: <i>Թեմա 4՝</i> Շարահյուսության հետ կապված խնդրացանկը, ռուսաց լեզվի տեսական շարահյուսության ժամանակակից գաղափարների կիրառումը ռուսերենը արտասահմանցիներին դասավանդելու գործընթացում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Русская грамматика. Часть 1.2. : Наука, Москва, 783с. 1982 2. Современный русский язык, часть 1,2. Москва, Высшая школа, 354с. 1976 3. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. – СПб.: «Златоуст», 440с.2000 4. Максимов В.И. Грамматический справочник. СПб. 2010 5. Колосницына Г.В. и др. Грамматические этюды. Трудные разделы грамматики. М.2010 6. Лебедева М.Н. Словарь-справочник синтаксической сочетаемости глаголов. М. 2006 7. Скворцова Г.Л. Употребление видов глагола в русском языке. М. 2008

	8. Кайдалова Л. Л., Калинина И. К. Современная русская орфография. М., 1983. Розенталь Д. Э. Современный русский язык М.2000 9. Справочник- практикум. Культура устной и письменной речи делового человека. М. 1999 10. Каленчук М.Л., Касаткина Л.Л. Сборник упражнений по русскому языку. М. 2005 11. Лекант П.А., Леденева В.В., Маркелова Т.В. Сборник упражнений по современному русскому языку. М.2002 12. Колосницына Г.В. Слушайте, повторяйте, пойте, говорите, пишите, читайте. Интерактивный фонетико-разговорный курс. Учебное пособие для изучающих русский язык как иностранный. – М.: Рус. яз. Курсы, – 96 с.2007 13. Одинцова И.В. Звуки. Ритмика. Интонация: учеб. пособие. – М.: Флинта: Наука, – 368 с., 2008 14. Розанова С.П., Шустикова Т.В. Человек среди людей: книга для чтения. – М.: Флинта: Наука,– 208 с., 2006 15. Уроки русской речи. Часть 2. Альбом – О.Н.Каленкова, И.Е.Шатилова,Т.А.Ляхович (иллюстрации), М., Этносфера., 2007 16. Царева Н.Ю. Продолжаем изучать русский язык. – М.: Рус. Яз.,– 234с.,2000 Լրացուցիչ- 1. Лобанова Н. А., Слесарева И. П. Учебник русского языка для иностран-ных студентов-филологов. М.,1983 2. Ткаченко Н. Г. Тесты по грамматике русского языка. Части 1, 2. М., 1999. Ткаченко Н. Г. 300 диктантов. М. ,1999 3. Быкова О.П., Глушкова М.М. Мы смотрим фильмы: Учебное пособие по русскому языку для развития навыков устной речи учащихся-иностранцев. – М.: МАКС Пресс,– 80 с.,2001. 4. Глазунова О.И. Давайте говорить по-русски. – М.,– 336 с., 1999 5. Кривоносова А.Д., Редькина Т.Ю. Знаю и люблю русские глаголы: Пособие для курсов русского языка. СПб: «Златоуст». ,2002 6. Куприянова Т.Ф. Знакомьтесь: причастие. Учебное пособие для изучающих русский язык (продвинутый этап). СПб: «Златоуст». 2002 7. Муравьева Л.С. Русский язык. Глаголы движения. – М.,– 238 с.2000		
--	--	--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-116 ՀՄԱ - 3 (Գեղարվեստական երկի վերլուծություն)		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն
			Սեմինար

			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների գրականագիտական գիտելիքների խորացում, վերլուծական կարողությունների զարգացում, գեղարվեստական պատկերի, երկերի պատումի, գեղարվեստական մոդել-հերոս-կերպար-անհատականություն զարգացման օրինաչափությունների ճանաչում, երկերի կառուցվածքային վերլուծություն, պոետիկայի խնդիրների, առանձնահատկությունների քննում (տարբեր դարաշրջանների գեղարվեստական նյութի վրա):			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կարող է բազմակողմանի վերլուծել գեղարվեստական երկը, ճանաչել երկերի ժանրային առանձնահատկությունները <i>Չմտություն</i> - երկի ստեղծման և ընկալման հոգեբանության, երկի՝ որպես իրականության արտացոլման, գաղափար-մարմնավորման հարցերը կըմբռնի խորությամբ. <i>Կարողունակություն</i> - Քննել բնագրի գրականագիտական վերլուծության հիմնական սկզբունքների առանձնահատկությունները:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Գեղարվեստական տեքստ: Դրա կառուցվածքը: Տեքստի վերլուծական մակարդակներ: <i>Թեմա 2.</i> Գեղարվեստական երկը որպես արտացոլում: Ստեղծման և ընկալման հոգեբանություն: <i>Թեմա 3.</i> Գեղարվեստական պատկեր: Կերպար: Գեղարվեստական մոդել-հերոս-կերպար-անհատականություն: <i>Թեմա 4.</i> Պատում: Չեղինակային խոսք: Խոսքային կենտրոններ: Երկխոսություն և մենախոսություն: <i>Թեմա 5.</i> Կոնֆլիկտ: <i>Թեմա 6.</i> Ժանրային և սյուժետային-կոմպոզիցիոն առանձնահատկություններ: <i>Թեմա 7.</i> Պատկերավորման միջոցներ:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցոցով:			
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Бройтман С.Н., Тюпа В.И., Тамарченко Н.Д. Теория литературы: Учеб. пособие: В 2 т. М.,2004 2. Валгина Н.С. Теория текста. М.: Логос, 2004. 3. Введение в литературоведение. Основные понятия, термины // Л. В. Чернец, В. Е.			

	4. Хализев // Под ред. Л. В. Чернеца. М., 1999, 2000, 2002. 5. Дедова М.Е. Литературоведение: Конспект лекций. М.: Приор-издат, 2006 6. Есин А.Б. Принципы и приемы анализа литературного произведения: Учеб. пособие. 4-е изд., исп. М.: Флинта, Наука, 2002. 2002 8. Жирмунский В.М. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. Л., 1977. 9. Хализев В. Е. Теория литературы. М.: Высшая школа, 2007. Լրացուցիչ- 1. Эсалнек А.Я. Основы литературоведения. Анализ художественного произведения: 2. Учеб. пособие. М.: Флинта, Наука, 2001 3. Хализев В. Е. Теория литературы. М.: Высшая школа, 2007 4. Жирмунский В.М. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. Л., 1977
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/Բ-026 Ակադեմիական գրագիտության հմտություններ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	16	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	44		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	«Ակադեմիական գրագիտության հմտություններ» առարկայի յուրացման նպատակներն են ակադեմիական բնույթի գրավոր տեքստերի ստեղծման հիմնական սկզբունքների յուրացումն, ուսումնական և հետազոտական գործնական հմտությունների ձեռքբերումը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - Կիմանա ակադեմիական գր առանձնահատկությունները և դրա տարբերությունը այլ գրավոր տեքստերից: <i>Չմտություն</i> - Կտիրապետի ակադեմիական գրի բոլոր ժանրերի առանձնահատկություններին: <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կազմել գրականության ցանկ այս կամ այն գիտական խնդրի համար			

		- կկարողանա վերլուծել գիտական գրականությունը նշված հարցի վերաբերյալ - կկարողանա կազմել գիտական աշխատանքի պլան, համառոտագիր, բովանդակությունը ձևակերպել թեզիսների տեսքով
Դասընթացի բովանդակությունը		<i>Թեմա 1.</i> Ժամանակակից ռուսաց լեզվի գիտական ոճը՝ գիտական ոճի ձևավորման պատմությունը, հիմնական առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 2.</i> Գիտական ոճի ենթաոճերը և ենթալեզուները: <i>Թեմա 3.</i> Գիտական տեքստի պարբերության կառուցվածքի վերլուծությունը: Պարբերությունում նախադասությունների կապը, դրանց տիպերը: Թեզիսների կազմում պարբերությունների հիման վրա: <i>Թեմա 4.</i> Գիտական տեքստի հորինվածքը՝ նախաբան, պարագրաֆներ, վերջաբան: Գիտահանրամատչելի տեքստի վերնագրի ընտրության առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 5.</i> Ամփոփման, գիտական ռեֆերատի կազմում: <i>Թեմա 6.</i> Բանալի բառերի առանձնացումը: Մեջբերումների ձևակերպում: <i>Թեմա 6.</i> Գիտական ռեցենզիա և գիտական բանավեճ: <i>Թեմա 7.</i> Գիտական աշխատանքների տեխնիկական պարամետրեր:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	և	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն		Պարտադիր- 1. Н.М.Колесникова. От конспекта к диссертации. М., "Наука" 2011 2. А.И Горшков. Русская стилистика. Стилистика текста и функциональная стилистика. М., 2006 3. Ф.А.Кузин. Магистерская диссертация. Методика написания, правила оформления и процедура защиты: Практическое пособие для студентов-магистрантов. М. 1998 4. М.А.Казакевич, Л.П.Клобукова, О.И.Сузиловская. Обучение профессиональному общению. М., МГУ 1994 5. В.П.Леонов. Реферирование и аннотирование научно-технической литературы. Новосибирск, "Наука" 1986 6. Научные статьи, диссертации, авторефераты и пр. 7. Интернет - ресурсы 8. А.К.Демидова. Пособие по русскому языку. Научный стиль речи. Оформление научной работы: Учебное пособие. М., 2006 9. Р.К. Боженкова, Н.А. Боженкова, В.М. Шаклеин Русский язык и культура речи: Учебник. М., 2011 10. М.П. Котюрова, Е.А. Баженова Культура научной речи: текст и его редактирование: Учебное пособие. М., 2008

	Լրացուցիչ- 1. И.Б. Голуб. Русский язык и культура речи: Учебное пособие, М., 2012
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ 021 Գործնական ուսուց լեզու			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել և զարգացնել ուսանողների՝ ուղղագրությունից և կետադրությունից ունեցած գիտելիքները, ուշադրություն դարձնել ուղղախոսական խնդիրներին, ուսանողների մոտ ձևավորել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք կազմելու հմտություններ, խթանել ուսանողների ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը, ապահովել գործնական գրություններ գրելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիմանա գրագետ տեքստ կազմելու մեխանիզմները • կիմանա բանավոր և գրավոր հաղորդակցության տեսության հիմունքները <i>Չմտություն</i> • կկարողանա ուղղագրությունից և կետադրությունից ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ տալով համապատասխան լեզվաբանական հիմնավորումներ <i>Կարողունակություն</i> • կտիրապետի գործնական գրություններին և բանավոր խոսքին • կտիրապետի ուսումնասիրվող լեզվի գրական ձևին:			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Խոսքի մշակույթ և խոսքային վարքի սկզբունքները: <i>Թեմա 2.</i> Ուսումնագիտական տեքստերի կառուցողական բաղադրիչները և նրանց լեզվային ձևակերպումը. անոտացիաներ, թեզիսներ, ամփոփումներ, կարծիքներ: <i>Թեմա 3.</i> Ուսումնագիտական տեքստերի կառուցողական բաղադրիչները և նրանց լեզվային ձևակերպումը. ռեֆերատ, կուրսային աշխատանք: <i>Թեմա 4.</i> Խոսք համապատասխան: <i>Թեմա 5.</i> Պատրաստված ելույթ: Տեղեկատվական և փաստարկային խոսք. կառուցվածքը և բովանդակությունը: <i>Թեմա 6.</i> Բանավեճ, հրապարակային գիտական վեճ: Տրամաբանական գործելաձև և բանավեճի հնարքները: <i>Թեմա 7.</i> Բանավեճի անցկացում: Բանավեճերի հոգեբանասոցիալական տեսանկյունները և հնարքները: <i>Թեմա 8.</i> Հաղորդակցություն: Հաջող հաղորդակցության պայմանները: <i>Թեմա 9.</i> Գործնական հաղորդակցություն. հիմնական բնութագիրը և հոգեբանական հիմքերը: <i>Թեմա 10.</i>			

	Գործնական հաղորդակցության ազգային առանձնահատկությունները: <i>Թեմա 11.</i> Գրավոր գործնական խոսք: Փաստաթղթերի լեզուն:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 2. Заика В.И., Гиржева Г.Н. Орфография и пунктуация. Правила и практикум. М. 2011 3. Бакланова И.И. Тематические тесты по русской орфографии и пунктуации. М. 2010 4. Максимов В.И. Грамматический справочник. СПб. 2010 5. Колосницына Г.В. и др. Грамматические этюды. Трудные разделы грамматики. М. 2010 6. Лебедева М.Н. Словарь-справочник синтаксической сочетаемости глаголов. М. 2006 7. Скворцова Г.Л. Употребление видов глагола в русском языке. М. 2008 8. Кайдалова Л. Л., Калинина И. К. Современная русская орфография. М., 1983. Розенталь Д. Э. Современный русский язык М. 2000. 9. Розенталь Д. Э., Голуб И. Б. Русский язык. Орфография и пунктуация. М. 2000 10. Справочник- практикум. Культура устной и письменной речи делового человека. М1999 11. Каленчук М.Л., Касаткина Л.Л. Сборник упражнений по русскому языку. М. 2005 12. Лекант П.А., Леденева В.В., Маркелова Т.В. Сборник упражнений по современному русскому языку. М. 2002 13. Розенталь Д.Э. 750 упражнений по русскому языку с ответами для поступающих в вузы. М.2007 Լրացուցիչ- 1. Лобанова Н. А., Слесарева И. П. Учебник русского языка для иностран-ных студентов-филологов. М. 1983 2. Ткаченко Н. Г. Тесты по грамматике русского языка. Части 1, 2. М., 1999. Ткаченко Н. Г. 300 диктантов. М. 1999 3. Ожегов С. И. Словарь русского языка- М.1991 4. Словарь иностранных слов. Под ред. А. Г. Спиркина. М.1989 5. Орфографический словарь русского языка. М.1991 6. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад. Р. И. Аванесова. М. 1985

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/Բ-020 Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ուղղագրություն և կետադրություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել և զարգացնել ուսանողների՝ ուղղագրությունից և կետադրությունից ունեցած գիտելիքները, ուշադրություն դարձնել ուղղախոսական խնդիրներին, ուսանողների մոտ ձևավորել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք կազմելու հմտություններ, խթանել ուսանողների ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը, ապահովել գործնական գրություններ գրելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • կիմանա գրագետ տեքստ կազմելու մեխանիզմները • կիմանա բանավոր և գրավոր հաղորդակցության տեսության հիմունքները <i>Չմտություն</i> • կտիրապետի գործնական գրություններին և բանավոր խոսքին • կտիրապետի ուսումնասիրվող լեզվի գրական ձևին <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա ուղղագրությունից և կետադրությունից ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ տալով համապատասխան լեզվաբանական հիմնավորումներ			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Բառարմատներում շեշտից զուրկ ձայնավորների ուղղագրության երեք հայեցակարգերը: <i>Թեմա 2.</i> Ձայնավորների ուղղագրությունը շփական բաղաձայներից հետո (բառարմատում, վերջածանցներում): <i>Թեմա 3.</i> Գոյականների վերջածանցների ուղղագրության բարդ խնդիրները: <i>Թեմա 4.</i> Ածականների և դերբայների տարանջատումը, դրանց ածանցների ուղղագրության բարդ խնդիրները: <i>Թեմա 5.</i> Նախդիրների, շաղկապների և մասնիկների ուղղագրությունը: <i>Թեմա 6.</i> Բայերի ուղղագրության բարդ խնդիրները: <i>Թեմա 7.</i> Մակբայների ուղղագրության տարբեր ձևերը: <i>Թեմա 8.</i> Բարդ գոյականների և ածականների ուղղագրությունը: <i>Թեմա 9.</i> Կետադրության բարդ խնդիրները. պարզ նախադասությունը բարդեցնող կառույցների կետադրումը. ա. տրոհում; բ. նախադասության բազմակի անդամներ, դրանց կից գործածվող ընդհանրացնող բառեր: <i>Թեմա 10.</i> Բարդ նախադասության կետադրումը. բարդ համադասական նախադասություններ: <i>Թեմա 11.</i> Բարդ նախադասության կետադրումը. բարդ ստորադասական նախադասություններ: <i>Թեմա 12.</i> Բարդ նախադասության կետադրումը. անշաղկապ			

	նախադասություններ: <i>Թեմա 13</i>. Կետադրական նշանների փոխարինելիության բարդ դեպքերը ժամանակակից ռուսաց լեզվում (հեղինակային կետադրումը որպես մասնավոր օրինակ):
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Заика В.И., Гиржева Г.Н. Орфография и пунктуация. Правила и практикум. М. 2011 2. Бакланова И.И. Тематические тесты по русской орфографии и пунктуации. М. 2010 3. Максимов В.И. Грамматический справочник. СПб. 2010 4. Колосницына Г.В. и др. Грамматические этюды. Трудные разделы грамматики. М. 2010 5. Лебедева М.Н. Словарь-справочник синтаксической сочетаемости глаголов. М. 2006 6. Скворцова Г.Л. Употребление видов глагола в русском языке. М. 2008 7. Кайдалова Л. Л., Калинина И. К. Современная русская орфография. М., 1983. Розенталь Д. Э. Современный русский язык М. 2000. 8. Розенталь Д. Э., Голуб И. Б. Русский язык. Орфография и пунктуация. М. 2000 9. Справочник- практикум. Культура устной и письменной речи делового человека. М1999 10. Каленчук М.Л., Касаткина Л.Л. Сборник упражнений по рускому языку. М. 2005 11. Лекант П.А., Леденева В.В., Маркелова Т.В. Сборник упражнений по современному русскому языку. М. 2002 12. Розенталь Д.Э. 750 упражнений по русскому языку с ответами для поступающих в вузы. М.2007 Լրացուցիչ- 1. Лобанова Н. А., Слесарева И. П. Учебник русского языка для иностран–ных студентов-филологов. М. 1983 2. Ткаченко Н. Г. Тесты по грамматике русского языка. Части 1, 2. М., 1999. Ткаченко Н. Г. 300 диктантов. М. 1999 3. Ожегов С. И. Словарь русского языка- М.1991 4. Словарь иностранных слов. Под ред. А. Г. Спиркина. М.1989 5. Орфографический словарь русского языка. М.1991 6. Орфоэпический словарь русского языка. Под

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/Բ-031 Միջմշակութային հաղորդակցություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	36	Դասախոսություն	20
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	54		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ծանոթացնել ուսանողներին միջմշակութային հաղորդակցության հիմնական հիմնախնդիրների հետ, նկարագրել տարբեր մշակույթների ներկայացուցիչների փոխգործոնետության արդյունքները, դաստիարակել հանդուրժողականություն այլ մշակույթի կրողների հանդեպ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - միջմշակութային հաղորդակցության բնույթի, վերլուծության միավորների և միջմշակութային հաղորդակցության ալգորիթմների նկարագրման մասին: <i>Յմտություն</i> - այլ մշակույթի փաստերը համարժեք գնահատել, վերլուծել միջմշակութային հաղորդակցության կարծրատիպերը: <i>Կարողունակություն</i> - լիարժեք ներկայացնել սեփական մշակույթը, ձևավորել այլ մշակույթներ կրողների միջև կառուցողական երկխոսություն: - արդյունավետ կազմակերպել երկխոսություն և հաղորդակցություն այլ մշակույթի ներկայացուցիչների հետ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Դասընթացի տեսական հիմքերը: Թեմա 2. Մշակույթների տիպաբանությունը և դասակարգումը: Թեմա 3. Աշխարհի լեզվական նկարագիրը: Թեմա 4. Յուրայինը/այլը ընդդիմությունը և մշակութային նույնացումը: Թեմա 5. Լեզվի և մշակույթի հարաբերակցությունը: Թեմա 6. Սեպիր-Ուորֆի տեսությունը: Թեմա 7. Բանականության կարծրատիպերը: Թեմա 8. Լեզվական անձը: Թեմա 9. Վերբալ և ոչ վերբալ վարվելաձևը: Թեմա 10. Լեզվի դերն ազգային խառնվածքի ձևավորման գործում:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ			

	2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Гумбольдт В. фон Язык и философия культуры / Под ред. А.В. Гулыги и Г.В. Рамишвили. - М.: Прогресс1985. 2. Халеева И.И. Интеркультура - третье изменение межкультурного взаимодействия? (из опыта подготовки переводчиков) // Актуальные проблемы межкультурной коммуникации: Сб. науч. тр. МГЛУ. - Вып.444. - М.1999. 3. Халеева И.И. Нарративный текст как форма национального социокультурного сознания (в подготовке переводчиков и преподавателей иностранного языка) // Актуальные проблемы преподавания перевода и иностранных языков в лингвистическом вузе: Сб. науч. тр. МГЛУ. - Вып.423. 1996. 4. Халеева И.И. Основы теории обучения пониманию иноязычной речи. -М.: Высшая школа,1989. 5. Социокультурное пространство диалога / Под ред. Э.В.Сайко. - М.:Наука, 1999. 6. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация. М.: Слово/Slovo , 2000 7. Языковое сознание: формирование и функционирование. Сборник статей / Отв. ред. Н.В.Уфимцева. - М., Изд. 2-е. ,2000. 8. Ван Дейк Т.А. Язык. Познание. Коммуникация: Пер. с англ. /Сост. В.В.Петров / Под ред. В.И.Герасимова. - М.: Прогресс, 1989. 9. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация. Учебное пособие. М.: Альфа-М. ИНФРА-М. , 2004. 10. Гак В.Г. Язык как форма самовыражения народа // Язык как средство трансляции культуры. М.: Наука., 2000. Լրացուցիչ- 1. Халеева И. И. О тендерных подходах к теории обучения языкам и культурам // Известия Российской Академии Образования. - № 1. 2000. 2. Степанов Ю.С. Язык и Метод. К современной философии языка. - М.: Языки русской культуры. 1998. 3. Квадратура смысла: Французская школа анализа дискурса: Пер. с фр. и португ. / Общ. ред. и вступ. ст. П.Серио. - М.: ОАО ИГ «Прогресс». 1999. 4. Язык и моделирование социального взаимодействия. М. 1987.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ -032 Լեզվաբանության ուսմունքների պատմություն
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ
Ուսումնառության	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ

տարի / կիսամյակ				
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	36	Դասախոսություն	20
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	54		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	- Լեզվաբանական տեսական խնդիրների մշակումը, հիմնվելով անցյալ դարաշրջանի լեզվաբանության հայացքների օբյեկտիվ և համապարփակ ուսումնասիրության վրա: - Լեզվաբանության տեսությունների և դրանց վերլուծության մեթոդների, մի կողմից, և մյուս կողմից փիլիսոփայական ուսմունքների միջև սերտ կապի գիտակցում: - Լեզվաբանության մտքի զարգացման ընդհանուր օրինաչափություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • Իմանա հիմնական լեզբանական դպրոցներն ու ուղղությունները, որոնք կանխորոշել են լեզվաբանության՝ որպես գիտության կայացումը: <i>Յմտություն</i> • Լեզվաբանության եզրույթների համակարգի տիրապետում: <i>Կարողունակություն</i> • Գիտակցի լեզվաբանական վերլուծության մեթոդների և փիլիսոփայական ուսմունքների միջև փոխկապակցված կապը:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Դասընթացի առարկան և խնդիրները: Թեմա 2. Լեզվի մասին գիտելիքների ծնունդը, լեզվաբանության ավանդույթների կայացումը. ա. Լեզվաբանությունը Հին Հունկաստանում. Ռեդաները և Պանինիի քերականությունը. բ. Հին Հունական փիլիսոփայությունը և լեզվաբանության հարցերը. գ. Ալեքսանդրիայի քերականական դպրոցը: Թեմա 3. Լեզվաբանությունը Միջնադարում. ա. Արաբական լեզվաբանությունը: բ. Լեզվաբանության հարցերի ուսումնասիրությունը Վերածննդի շրջանում: գ. Լեզվաբանությունը 17-18 դ. (Պոռ-Ռոյալի քերականությունը): Թեմա 5. Պատմահամեմատական լեզվաբանության ծագումը. Վ. Ֆոն Գումբոլդտի լեզվաբանության հայեցակարգը. ա. պատմահամեմատական մեթոդի ծագումը (Ռ. Ռասկի, Յ. Գրիմմի և այլ լեզվաբանների հայացքները): բ. Վ. Ֆոն Գումբոլդտի լեզվաբանական հայեցակարգերը (ուսմունք լեզվի և «ոգու և մասին, լեզուն որպես համակարգ և այլն): Թեմա 6. Նատուրալիստական ուղղությունը լեզվաբանությունում (Ա.Վ. Շլեյխերի ուսունքը լեզվի զարգացման մասին): Թեմա 7. Հոգեբանական ուղղությունը 19-րդ դարի լեզվաբանությունում Ա. Պոտեբնյայի, Վ. Վուդտի լեզվաբանական հայացքները և երիտքերականագետների լեզվաբանական դպրոցը: Թեմա 8. Կառուցվածքային լեզվաբանություն: Կառուցվածքային լեզվաբանության եվրոպական դպրոցները. Պրահայի լեզվաբանական			

	խմբակը, Դանիական կառուցվածքային լեզվաբանության դպրոցը: Թեմա 9. 20-րդ դարի լեզվաբանական ուղղությունները: Լեզվաբանության Պետերբուրգյան դպրոցը: Լեզվաբանական Մոսկովյան դպրոցը: Ն. Մառի ուսումնառող լեզվի մասին: Թեմա 10. Ժամանակակից լեզվաբանության ուղղությունները. ա. կառուցվածքային, բ. համեմատական, գ. իմացաբանական, դ. գործառնության:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Амирова Т.А., Ольховиков Б.А., Рождественский Ю.В. История языкознания. М. 2006 2. Сусов И.П. История языкознания. М. 2006 3. Алпатов В.М. История лингвистических учений. М.: Языки славянской культуры 2005 4. Березин Ф.М. История лингвистических учений. М.1984 5. Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М.2003 6. Звегинцев В.А. О научном наследии В. фон Гумбольдта//Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию. М.1984 7. Кондрашов Н.А. История лингвистических учений. М.1979 8. Звегинцев В.А. Вводная статья к разделу «В.Гумбольдт»//Звегинцев В.А. История языкознания 19 и 20 веков в очерках и извлечениях. ч.1. М., 1964 9. Булыгина Т.В. Пражская школа// Основные направления структурализма. М., 1964 10. Звегинцев В.А. Женевская школа//Звегинцев В.А. История языкознания 19 и 20 веков в очерках и извлечениях. ч.2. М., 1965.2009 11. Звегинцев В.А. Глоссемантика и лингвистика.//Новое в лингвистике. Вып.1. М., 1960. 12. Иванов Вяч.Вс. Лингвистический путь Романа Якобсона//Якобсон Р. Избранные работы. М. 1985 13. Современные теории и методы обучения иностранным языкам. – М. 2006 14. Иванов В.В. Очерки по истории семиотики в СССР М.1976 15. С.Г.Шулежкова История лингвистических учений М.2008 Լրացուցիչ-

	1. Арутюнова Н.Д., Климов Г.А., Кубрякова Е.С. Дескриптивизм //Основные направления структурализма. М., 1964 2. Венцкович Р.М., Шайкевич А.Я. История яз-я. Вып. 6. М.,1974 3. Сэпир. Теория лингвистической относительности.Уорфа.2009
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ- 033 Թարգմանության տեսություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է խորացնել ստացած գիտելիքները, ուսանողին ծանոթացնել թարգմանության տեսության հիմնարար հասկացություններին, ներկայացնել և պարզաբանել թարգմանաբանության նպատակներն ու խնդիրները, ուսանողի մոտ զարգացնել այդ խնդիրները հաղթահարելու հմտություններ, հիմք ստեղծել թարգմանաբանության ոլորտում ավելի խորացված ուսումնասիրություններ կատարելու համար:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կտիրապետի թարգմանության հնարքներին և եղանակներին. - կտիրապետի բանավոր և գրավոր թարգմանության հմտություններին <i>Հմտություն</i> - վերլուծական մոտեցում կցուցաբերի այս կամ այն թարգմանված աշխատանքի նկատմամբ <i>Կարողունակություն</i> - թարգմանության ընթացքում իր տված թարգմանական լուծումները կհիմնավորի տեսական դասընթացից ստացած գիտելիքով			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Թարգմանության ընդհանուր տեսությունը: Թարգմանիչի մասնագիտական կոմպետենցիան և ինչ սովորել: <i>Թեմա 2.</i> Թարգմանչությունը որպես գիտություն, նրա կապը այլ գիտությունների հետ: <i>Թեմա 3.</i> Թարգմանության հասկացությունը և միջլեզվային միջնորդության այլ տեսակները: <i>Թեմա 4.</i> Թարգմանիչի աշխատանքում հակասականությունների առաջացման պատճառները և հիմնական տեքստի ձևափոխման սահմանները: <i>Թեմա 5.</i> Թարգմանության միավորը: <i>Թեմա 6.</i> Ձևափոխումը որպես թարգմանության միջոց: <i>Թեմա 7.</i> Համարժեքության տեսությունը: <i>Թեմա 8.</i> Թարգմանության			

	նորմերը և թարգմանչական սխալների տեսակները: <i>Թեմա 9.</i> Թարգմանության պատմությունը: Ժամանակակից թարգմանչական տեսությունները լեզվաբանությունում: <i>Թեմա 10.</i> Թարգմանության ոճական, բառագիտական, քերականական տեսանկյունները: <i>Թեմա 11.</i> Բանավոր թարգմանությունը որպես թարգմանչական գործունեության տեսակ: <i>Թեմա 12.</i> Գեղարվեստական թարգմանության ընդհանուր բնութագիրը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Алексеева И.С. Введение в переводоведение : учеб. пособие для студентов филол. и лингв. фак. вузов / И.С. Алексеева. – М. : Academia; Спб. : Филол. фак. СПбГУ, 2004. – 347 с. 2. Беляева Л.Н. Автоматический (машинный) перевод / Л.Н. Беляева, М.И. Откупщикова // Прикладное языкознание. – СПб., 1996. – С. 360-388. 3. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: Общие и лексические вопросы / В.С. Виноградов. – М. : Изд-во ИОСО РАО, 2001. – 224 с. 4. Гак В.Г. Теория и практика перевода. Французский язык / В.Г. Гак, Б.Б. Григорьев. - М. : Интердиалект, 1997. - 455 с.; 2-е изд., исправл. и доп. - М. : Интердиалект, 1999. - 455 с.; 3-е изд. - М. : Интердиалект, 2000. - 455 с.; 4-е изд. - М. : Интердиалект, 2001. - 456 с.; 5-е изд. - М. : Интердиалект, 2003. - 455 с. 5. Гурычева М.С. Трудности перевода с французского языка на русский / М.С. Гурычева. – М. : Наука, 1986. 6. Комиссаров В.Н. Общая теория перевода: Проблемы переводоведения в освещении зарубежных ученых: Учебное пособие / В.Н. Комиссаров. – М. : ЧеРо, 1999. – 134 с. 7. Латышев Л.К. Перевод: Теория, практика и методика преподавания: Учебник для студентов перев. фак. высш. учеб. заведений / Л.К. Латышев, А.Л. Семенов. – М. : Издат. центр «Академия», 2005. – 192 с. 8. Муравьева В.Л. «Ложные друзья» переводчика: Пособие для учителя франц. яз. / В.Л. Муравьева. – М. : Просвещение, 1985. – 48 с. 9. Соколова Г.Г. Пособие по переводу с французского языка на русский / Г.Г. Соколова. – М. : Просвещение, 1987.

	10. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: Учебное пособие / С.Г. Тер-Минасова. – М. : Слово, 2000. – 624 с. 11. Федоров А.В. Основы общей теории перевода: лингвистические проблемы: Учеб. пособие. - 5-е изд. / А.В. Федоров. - М. : Высш. шк., 2002. – 300 с. 12. Щетинкин В.Е. Пособие по переводу с французского языка на русский / В.Е. Щетинкин. – М. : Просвещение, 1987. – 160 с. Լրացուցիչ- 1. Гак В.Г. Беседы о французском слове (из сравнительной французско-русской лексикологии) / В.Г. Гак. - М. : Международные отношения, 1966. - 335 с. 2. Гак В.Г. Сравнительная типология французского и русского языков: Учеб. для студентов пед. ин-тов. по спец. «Иностр.яз.». - 3-е изд. / В.Г. Гак. - М. : Просвещение, 1989. - 288 с. 3. Комиссаров В.Н. Лингвистическое переводоведение в России / В.Н. Комиссаров. – М. : ЭТС, 2002. – 184 с. 4. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение: Учебное пособие / В.Н. Комиссаров. - М. : ЭТС, 2001. – 424 с. 5. Нелюбин Л.Л. История и теория перевода в России: Учебник / Л.Л. Нелюбин, Г.Т. Хухуни. – М. : Народный учитель, 1999. – 138 с. 6. Нелюбин Л.Л. Компьютерная лингвистика и машинный перевод: Метод. пособие / Л.Л. Нелюбин. – М., 1991. – 151 с. 7. Тучкова Т.А. Пособие по переводу с французского языка на русский (для студентов педагогических институтов) / Т.А. Тучкова, О.В. Крутская. – М. : Просвещение, 1964. – 240 с. 8. Тюленев С.В. Теория перевода: Учеб. пособие / С.В. Тюленев. – М. : Гардарики, 2004. – 336 с.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-118 20-րդ դարի 60-70-ական թթ. ռուսական արձակի տիպաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգաբք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 20-րդ դարի 60-70 ռուս գրականության արձակի հեղինակների ստեղծագործությունների ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ			

վերջնարդյունքները	վերջնարդյունք(ներ)ը. 1.կիսականա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը. 2.կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Արձակ տերմինի ձևավորումն ու նշանակությունը. Թեմա 2. Ա. Ի. Սոլժենիցին "Մատրյոնայի բակը" Թեմա3, Վ'. Գ. Ռասպուտին "Փող Մարիայի համար", "Վերջին ժամկետը", "Հրաժեշտ Մատյորային"վիպակները. Թեմա 4. Վ. Պ. Աստաֆյեվ "Գողություն", "Հովիվն ու հովվուհին", "Աստղաթափ" պատմվածքները: Թեմա 5. Ո. Մ. Շուկչին "Մակար ժերեբցով", "Կարմիռ կալինա" պատմվածքները: Թեմա 6. Վ. Ի. Բելով "Սովորական գործ"
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում, հաճախելիության ցուցանիշների հաշվառում, գործնական աշխատանքների գնահատում, ընթացիկ ստուգումների գնահատում
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Зайцев В.А., Герасименко А.П. История русской литературы второй половины XX века. – М.,2004. 2. Иванова Н.И. Точка зрения. О прозе последних лет.- М.,1988. 3. История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена. – М.,1998. 4. Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н. Современная русская литература. В 3 кн. М.,2001. 5. Герасименко А.П. Русский советский роман 60-80-х годов. М.,1989 6. Русская литература XX века. Под редакцией Л.П.Кременцова.- М,, 2002. 7. Свирский Г.Ц.На лобном месте. Литература нравственного сопротивления. – М.,1998. 8. Апухтина В.А. Современная советская проза. 60-70-е годы.- М.,1984. Լրացուցիչ- 1. Аннинский Л. Локти и крылья: Литература 80-х – надежды, реальности, парадоксы. – М.,1989. 2. Дедков И. Обыкновенное зрение. – М.,1988. 3. Голубков М.М. Русская литература XX века: После раскола. – М.,2001. 4. Баевский В.С. История русской литературы XX века: Компендиум. – М.,1999. 5. Белая Г. Художественный мир современной прозы. – М.,1983. 6. Бугров Б. Герой принимает решение. Движение драмы от 50-х годов. – М.,1987.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ- 034 Գեղարվեստական թարգմանության հիմունքներ
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ

Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ծանոթացնել գեղարվեստական թարգմանության հիմունքներին, դիտարկել գեղարվեստական տեքստերի թարգմանության հատուկ մեթոդները և հնարքները: Սովորեցնել այն լեզվական միջոցների ընտրությանը, որոնք բնորոշում են թարգմանվող լեզվի նույնանման գործառնությանը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա գեղարվեստական տեքստերի և հիմնական ժանրերի առանձնահատկությունները գեղարվեստական տեքստերի թարգմանության ժամանակ: <i>Չմտություն</i> - կտիրապետի մտածողական մշակույթի նյութի մշակման և վերամշակման ունակություններին, - կտիրապետի ընկալման, վերլուծման, տեղեկատվության ընդհանրացման, նպատակադրման և դրանց հասնելու ուղիներ ընտրելու կարողություններին: <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կիրառել տեսական գիտելիքները գեղարվեստական թարգմանության պրակտիկ գործունեության ժամանակ, օգտագործելով թարգմանչական տարբեր տեխնիկաներ և հնարքներ (այդ թվում հատուկ անունների, դարձվածքների, բառախաղի և այլի թարգմանությունը), - կկարողանա խմբագրել թարգմանված տեքստը և վերացնել թարգմանությունում առկա սխալները:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Թարգմանության և գեղարվեստական ստեղծագործության բնագրի փոխհարաբերակցությունը: Թեմա 2. Թարգմանության սկզբունքների պատմական փոփոխությունները: գեղարվեստական թարգմանության սկզբունքների էվոլյուցիան 20-րդ դարում: Գեղարվեստական թարգմանության սկզբունքների մշակում: Թեմա 3. Թարգմանչական աշխատանքի փուլերը՝ բնագրի ընկալումը, բնագրի վերծանումը, բնագրի վերաարտադրումը: Թեմա 4. Գեղարվեստական ստեղծագործության հեղինակային հայեցակարգի վերաարտադրումը թարգմանչի կողմից: Հեղինակային թարգմանության յուրահատկությունները: Թեմա 5. Առանձնահատուկ տեղ զբաղեցնող ստեղծագործությունները գրական թարգմանության պատմությունում և պրակտիկայում: Թեմա 6. Գեղարվեստական թարգմանությունը որպես արվեստ: Գեղարվեստական և «թարգմանչական» ոճը: Թարգմանչին անհրաժեշտ արտահայտչական միջոցների համալիր ամբողջականությունը: Թեմա 7. Ազգային և պատմական արտահայտություններ. ստեղծագործությունների կոլորիտը: Թեմա 8. Գեղարվեստական թարգմանության որոշ ժանրային հարցեր: Արձակի և դրամատիկ ստեղծագործությունների			

	թարգմանության առանձնահատկությունները: Բանաստեղծական թարգմանություն:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:		
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Владимирова Ю. В. Практический курс перевода первого иностранного языка. Перевод художественного перевода: учеб.-метод. пособие / Ю.В. Владимирова. – СПб.: ИВЭСЭП: Знание, 2009. – 67 с. 2. Малаховская М. Л. Основы художественного перевода: теория и практика интертекстуального анализа: учеб.-метод. пособие / М.Л. Малаховская. – СПб.: ИВЭСЭП: Знание, 2009. – 60 с. 3. Седых Э.В. Основы художественного перевода: учеб. пособие / Э.В. Седых. – СПб.: ИВЭСЭП: Знание, 2010. – 117 с. Լրացուցիչ- 1. Авксентьевская М. В. Введение в теорию перевода: учеб.-метод. пособие / М. В. Авксентьевская. – СПб.: ИВЭСЭП: Знание, 2009. – 63 с. 2. Минералова И. Г. Анализ художественного произведения: стиль и внутренняя форма: учеб. пособие / И. Г. Минералова. – М.: Флинта: Наука, 2011. – 254 с. 3. Брандес М. П. Предпереводческий анализ текста: учебное пособие / М.П. Брандес, В.И. Провоторов; 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Книжный дом университет, 2006. – 240 с. 4. Казакова Т. А. Художественный перевод. Теория и практика / Т. А. Казакова. – СПб: ИВЭСЭП, Знание, 2006. – 160 с.		

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	OLԳ/Բ-120 Բարդերի պոեզիա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	36	Դասախոսություն	20
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	54		

	Ընդամենը	90
Ստուգման ձևը	ստուգարք	
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:	
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Չարգացման հիմնական տեսնդենցները: Թեմա3. XXդ. վերջի- XXIդ. Սկզբի ռուսական պոեզիա Թեմա 4. Ժամանակակից ռուսական պոեզիայի մեծածավալ ժանրեր Թեմա 5. XXդ. վերջի- XXIդ. Սկզբի ռուսական դրամա Թեմա6. Ժամանակակից Նոր դրամա	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում, հաճախելիության ցուցանիշների հաշվառում, գործնական աշխատանքներ իգնահատում, ընթացիկ ստուգումների գնահատում	
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Зайцев В.А., Герасименко А.П. История русской литературы второй половины XX века. – М.,2004. 2. Иванова Н.И. Точка зрения. О прозе последних лет.- М.,1988. 3. История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена. – М.,1998. 4. Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н. Современная русская литература. В 3 кн. М.,2001. 5. Свирский Г.Ц.На лобном месте. Литература нравственного сопротивления. – М.,1998. 6. Русская литература XX века. Под редакцией Л.П.Кременцова.- М,, 2002.	

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-118 Ռուս քննադատական մտքի պատմություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս գրաքննադատական մտքի պատմությունը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> կիմանա ռուս գրաքննադատության պատմությունը, զարգացման հիմնական ուղղությունները			

	<i>Հմտություն</i> - կհասկանա գրաքննադատության առանձնահատկությունները, դերը և նպատակը <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կատարել գրաքննադատական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Քննադատական մտքի ձևավորումը: Անջատումը փիլիսոփայությունից, գրականագիտությունից, մյուս գիտություններից: Գրական քննադատության մեթոդը, ժանրերը, պարբերացումը: <i>Թեմա 2.</i> Ռուս գրական քննադատության զարգացման շրջանները: <i>Թեմա 3.</i> Գրաքննադատությունը 20-րդ դարի 30-40-ական թվականներին: <i>Թեմա 4.</i> Գրաքննադատությունը 50-60-ական թվականներին: <i>Թեմա 5.</i> Գրաքննադատությունը 70-80-ական թվականներին: <i>Թեմա 6.</i> Ռուս գրաքննադատությունը 90-ական թվականներին:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1.Егосов Б. Ф. Очерки по истории русской литературной критики середины XIX века. Л., 1973. 2.История русской критики. В 2-х т. М. –Л., 1958. 3.История русской литературной критики в 2-х томах. – СПб., 2003. 4.Кулешов В. И. История русской критики XVIII-XIX вв. М., 1972. 5.Прозоров В.В. История русской критики. – М.: Высшая школа, 2003. 6.Русская критика XVIII- XIX вв. Хрестоматия. Сост. В. И. Кулешов. М. 1978. 7.Русская советская литературная критика (1917-1934). Хрестоматия. Сост. Проф. П.Ф.Юшин. М., 1981. 8.Русская литературная XX века. Дооктябрьский период: Хрестоматия / Сост. И.Т. Крук. – Л., 1991. Լրացուցիչ- 1.Айхенвальд Ю. Силуэты русских писателей. В 2 т. – М., 1998. 2.Березина В.Г. Этюды о Белинском – журналисте критике. – СПб., 1991. 3.Бочаров А.Г. Жанры литературно-художественной критики. – М., 1982. 4.Горбанев Н.А. Плеханов в литературной борьбе начала XX века. – Махачкала, 1972.

	5.Егоров Б.Ф. Борьба эстетических идей в России 1860-х годов. – Л., 1991. 6.Егоров Б.Ф. О мастерстве литературной критики: Жанры, композиция, стиль. – Л., 1980. 7.Коновалов В.Н. Литературная критика народничества. – Казань, 1978. 8.Лосский Н.О. История русской философии. – М., 1991. – С. 111-438. 9.Недзвецкий. Русская литературная критика XVIII – XIX веков. – МГУ, 1994. 10.Проблемы теории литературной критики: Сб. статей / Под ред. П. Николаева, Л. Чернец. – МГУ, 1980. 11.Прозоров В.В. Д.И. Писарев. – М., 1984. 12.Русская наука о литературе в конце XIX – начале XX в. – М., 1982. 13.Соколов Н.И. Критики и литература. Из истории русской литературы и критики второй половины XIX в. – Л., 1977.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-122 Արտերկրի ռուս գրականություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել արտերկրի ռուս գրականության սեռային և ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա արտերկրի ռուս գրականության ձևավորման նախադրյալները, ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ <i>Յմտություն</i> - կյուրացնի քննադատական մտքի տարբեր դրսևորումները, գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը <i>Կարողունակություն</i> - կկարողանա կատարել ինքնուրույն գրականագիտական վերլուծություններ և եզրահանգումներ			
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Արտերկրի ռուս գրականության ձևավորումը: <i>Թեմա 2.</i> Ի. Բունին: <i>Թեմա 3.</i> Ա. Կուպրին: <i>Թեմա 4.</i> Կ. Բալմոնտ: <i>Թեմա 5.</i> Վ. Նաբոկով: <i>Թեմա 6.</i> 2. Գիպպիուս: <i>Թեմա 7.</i> Ի. Սևերյանին: <i>Թեմա 8.</i> Վ. Խոդոսևիչ: <i>Թեմա 9.</i> Մ. Ցվետաևա: <i>Թեմա 10.</i> Սաշա -Չյոռնիյ: <i>Թեմա 11.</i> Դովլատով:			

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. «Мы жили тогда на планете другой...»: Антология поэзии русского зарубежья. 1920-1990. В 4 книгах. 2. - М.: 1995-1997. 3. А.Чагин. Расколота лира. Россия и зарубежье: Судьбы русской поэзии в 1920-30-е годы. - М.: 1999. 4. Е.Эткинд. Русская поэзия XX века как единый процесс. // Вопросы литературы, 1988, № 10. 5. В.В.Агеносов. Литература русского зарубежья (1918-1996). - М., 1998. 6. О.Н.Михайлов. От Мережковского до Бродского. Литература русского зарубежья. - М., 2001.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-123 Ռուս արտագաղթի գրականության շրջափուլերը			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	60	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս արտագաղթի գրականության զարգացման շրջափուլերը, սեռային և ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները, ինչպես նաև պատկերացում տալ նշանավոր ներկայացուցիչների գործի մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> - կիմանա արտերկրի ռուս գրականության ձևավորման նախադրյալները, շրջափուլերը, ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ, նշանավոր ներկայացուցիչների ստեղծագործությունները <i>Չմտություն</i> - կյուրացնի գրականագիտական մտքի տարբեր դրսևորումները, գրական ստեղծագործությունների			

	գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա կատարել ինքնուրույն գրականագիտական վերլուծություններ և եզրահանգումներ
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Ռուս արտագաղթի գրականության ձևավորումը: Արտագաղթի գրականության առաջին ալիքը: <i>Թեմա 2.</i> Ի. Բունին: <i>Թեմա 3.</i> Ա. Կուպրին: <i>Թեմա 4.</i> Կ. Բալմոնտ: <i>Թեմա 5.</i> Վ. Նաբոկով: <i>Թեմա 6.</i> 2. Գիպպիուս: <i>Թեմա 7.</i> Ի. Սևերյանին: <i>Թեմա 8.</i> Վ. Խոդոսևիչ: <i>Թեմա 9.</i> Մ. Ցվետաևա: <i>Թեմա 10.</i> Սաշա-Չյոռնի: <i>Թեմա 11.</i> Ռուս արտագաղթի գրականության երկրորդ ալիքը: <i>Թեմա 11.</i> Ռուս արտագաղթի գրականության երկրորդ ալիքը: <i>Թեմա 12.</i> Ռուս արտագաղթի գրականության երրորդ ալիքը: Ս. Դովլաթով, Ի. Բրոդսկի:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կիրառվում է գնահատման բազմագործոնային համակարգ. ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով, բ) գործնական աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության հաշվառում և գնահատում, գ) ինքնուրույն աշխատանքների (2 անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում, դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների յուրացման ընթացիկ 2 ստուգում և գնահատում: Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, թեստերի կատարման միջոցով:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. «Мы жили тогда на планете другой...»: Антология поэзии русского зарубежья. 1920-1990. В 4 книгах. 2. - М.: 1995-1997. 3. А.Чагин. Расколота лира. Россия и зарубежье: Судьбы русской поэзии в 1920-30-е годы. - М.: 1999. 4. Е.Эткинд. Русская поэзия XX века как единый процесс. // Вопросы литературы, 1988, № 10. 5. В.В.Агеносов. Литература русского зарубежья (1918-1996). - М., 1998. 6. О.Н.Михайлов. От Мережковского до Бродского. Литература русского зарубежья. - М., 2001.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-121 Հեղինակային խոսք և հեղինակային մեղեդի			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	36	Դասախոսություն	20
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	54		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			

Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս գրականության բարդերի պոեզիայի առանձնահատկությունները, ժանրային հարստությունը:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. 1. կիմանա բարդերի պոեզիայի զարգացման հիմնական ուղղությունները և կատարողների առանձնահատկությունները. 2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը. 3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսում-նասիրություններ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<i>Թեմա 1.</i> Բուլաթ Օկուլչավայի պոետական աշխարհն ու ժամանակի գեղարվեստական իմաստավորումը: <i>Թեմա 2</i> Հեղինակային խոսքի և հեղինակային մեղեդու դրսևորման յուրահատկությունները Վ.Վիսոցկու ստեղծագործության մեջ: <i>Թեմա 3.</i> Ալեքսանդր Գալիչ պոետն ու կատարողը: <i>Թեմա 4.</i> Ալեքսանդր Ռոգենբաում ժամանակակից հեղինակ-կատարողը: <i>Թեմա 5.</i> Իգոր Տոկովի քաղաքացիական-հայրենասիրական երգերը: <i>Թեմա 6</i> Վ. Ցոյը՝ 80ականների երիտասարդության կուռք: <i>Թեմա 7.</i> Ա. Նովիկով բանտային երգերի ժանրը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում, հաճախելիության ցուցանիշների հաշվառում, գործնական աշխատանքների գնահատում, ընթացիկ ստուգումների գնահատում
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Авторская песня: сборник/ сост., авт. предисл., ст. и ввод. заметок В.И. Новиков. – М.: АСТ: Олимп, 2002. – 511 с. – (Школа классики: ШК: Книга для ученика и учителя). 2. Андреев Ю.А. Наша авторская...: история, теория и современное состояние. – М.: Молодая гвардия, 1991. – 271 с. 3. Аннинский Л. Барды. – М.: Согласие, 1999. – 162 с. 4. Бирюкова С.Е. Спасите наши души (Окуджава – Высоцкий – бард-рок). – Тамбов, 1990. 5. Распутина С.П. Социально-ценностное и мотивационное своеобразие советского бардовского движения 1960 – 1980-х годов: Автореф. дис. канд. фил. наук. – М., 1997. 6. Фризман Л.Г. С чем рифмуется слово “истина”: О поэзии А. Галича. – СПб., 1992. 7. Виктор Цой: Литературно-художественный сборник / Авторы-составители Марианна Цой, Алексей Рыбин. – СПб., 1997. 316 с. 8. Слово рока. [СПб., 1992]. 96с. Избранные стихотворения В.Рекшана, А.Макаревича, Б.Гребенщикова, А.Соловьева, А.Башлачева, В.Цоя, М.Науменко, К.Кинчева. Լրացուցիչ- 1. Истомин С. Самые знаменитые барды России / С.

	Истомин, Д. Денисенко. – М.: Вече, 2002. – 412 с. 2. Каманкина М.В. Самодетельная авторская песня 1950 – 70-х годов (к проблеме типологии и эволюции жанра). Автореф. дис... канд. искусствоведения. – М., 1989. 3. Качалкин А.П. Авторская песня как средство эстетического воспитания молодёжи в современной теории образования // Научные труды МГПУ. Серия: Психолого-педагогические науки. – М., Прометей, 1998. – С. 416–422. 4. Музыкальная эстетика западноевропейского Средневековья и Возрождения / сост. В.П. Шестаков. – М.: Музыка, 1966. 5. Ничипоров И.Б. Авторская песня как предмет литературоведческого, лингвистического и междисциплинарного изучения / http://www.portal-slovo.ru/philology/37237.php 6. От костра к микрофону: Из истории самодетельной песни в Ленинграде / Сост. А. и М. Левитины. – СПб., 1996 7. Якименко Р.В. "Слова и ноты": художественный синтез в бардовской и рок-лирике на уроках литературы в 11 классе // Русская словесность. – 2005. – № 2. – С. 26–30.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-109 Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 Կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի/կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	«Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 1» դասընթացի տվյալ բաժինը նախատեսված է բակալավրիատի «Օտար լեզու և գրականություն» մասնագիտության 1-ին տարվա 2-րդ կիսամյակի համար: Դասընթացն իրագործվում է ինչպես դասախոսությունների (18 ժամ), այնպես էլ քննարկումների և գործնական աշխատանքների (14 ժամ) ձևով: Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին ներկայացնել Անտիկ դարաշրջանի գրականության զարգացման հիմնական փուլերի առանձնահատկությունները մշակույթի սինթետիկ պատմության համատեքստում, • համեմատական ուսումնասիրության ասպեկտում ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր երկրներում զարգացող ընդհանուր գրական ուղղությունների արտահայտության,			

	տեսական հիմնական մոտեցումների, հասկացությունների և տերմինների հետ, որոնք ահնհրաժեշտ են գրական ավանդույթի համատեքստում ստեղծագործությունների լիարժեք վերլուծության համար, • լայնացնել ուսանողների պատկերացումները արևմտյան մշակույթի ստեղծման և պատմական զարգացման մասին, տալ գրականության ասպարեզում մասնագիտական գիտելիքներ և, վերջապես, հարստացնել ապագա բանասերների բազմագիտությունը:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք/ներ/ը. Գիտելիք՝ • մասնագիտական գիտելիք և իմացություն • արտասահմանյան գրականության մեջ ամենանշանավոր ստեղծագործությունների բովանդակությունը, • գրականության մեջ և մշակույթում գեղարվեստական ոճերի, ուղղությունների և մեթոդների զարգացման պատմությունը: Հմտություն՝ • հասկանալ և բացատրել տարբեր դարաշրջաններում և պատմական և սոցիալական համատեքստում գրված ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները, • արտահայտության անձնական միջոցները կապել տվյալ ժամանակաշրջանի համատեքստի հետ, Կարողունակություն՝ • բացատրել տարբեր գրական երևույթները՝ համապատասխանեցնելով դրանց առանձնահատկությունները դարաշրջանի կարևորագույն երևույթներին և միտումներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1- Անտիկ մշակույթի տիպը • Միթոսը և դիցաբանությունը: Դիցաբանական գիտակցության բիևար հակադրությունը, դիցաբանական ժամանակը, միթոսի Ետիլոգիական բնույթը, կոսմոգոնիկ միթոսները, անտրոպոմորֆիզմը: Թեմա 2 - Հին հունական Էպոսը: • Էպոսի դիցաբանական և պատմական հիմքը: Աեդներ և ռապսոդներ: Տրոյական շարքի պոեմները: Հոմերոսյան հարցը: Իլիականը և Օդիսականը: • Հին հունական դիդակտիկ Էպոսը: Հեսիոդոսի Թեոգոնիա և Աշխատանքներ ու օրեր պոեմները: Թեմա 3 - Հին հունական քնարերգություն: • VI դարի անտիկ քնարերգություն: Էլեգիան և յամբը: Մոնոդիկ քնարերգության ժանրերը: Ալքաոսի և Սապֆոյի պոեզիան: Խմբային քնարերգության ժանրերը /Էպինիկե, Էսկոմիե, դիֆիրամբ/: • Գրական արձակի ստեղծումը: Եզովպոսի առակը: Թեմա 4 - Հին հունական թատրոն: • Դրամայի ծագումը: Դիոնիսոսի պաշտամունքը: Դերիկլեսի դարը: Անտիկ թատրոնի մասերը: • Արիստոտելի ուսմունքը և անտիկ ողբերգությունը: • Ողբերգության կանոնների ստեղծումը: • Ճակատագրի խնդիրը, «հավերժ կերպարը»,

	կոնֆլիկտը: • Եսթիլոսի, Սոֆոկլեսի և Եվրիպիդեսի ողբերգության առանձնահատկությունները: • Հին ատտիկական կատակերգությունը: Արիստոֆան: Թեմա 5 - Հելլենիզմի դարաշրջանը: • Ալեքսանդր Մակեդոնացու դերը Հունաստանի պատմության մեջ: Գիտության զարգացումը: Արվեստի մոնումենտալիզմը: Աշխարհի հրաշալիքների ստեղծումը: • Նոր ատտիկական կատակերգությունը: • Մենանդրոս: Թեմա 6 - Հռոմեական նվաճման դարաշրջանի հունական գրականությունը: • Հռոմի էքսպանսիան դեպի Արևելք: Ցամաքային Հունաստանի, կղզիների և Ալեքսանդրիայի անկումը: • Պլուտարքոսի Չուգահեռ վարքագրությունները: Պատմության մեջ անձի նշանակության գաղափարը: Ստեղծագործության կարևորությունը հունական պատմության պահպանման գործում: • Լուկիանոսի երկիծանքը որպես հեթանոսական կրոնի քայքայման արտացոլանք: Թեմա 7 - Հռոմեական գրականությունը: • Հռոմեական դիցաբանության առանձնահատկությունները: • Հռոմեական մշակույթի պրագմատիզմը: • Ատելլանա: Հռոմեական կատակերգությունը: • Պլավտուսի պալլիատայի կառնավալային բնույթը: Կերպարների համակարգը և ավանդական դիմակների ստեղծումը: Պարասիտի և հետերայի դիմակները: • Տերենցիուսի կատակերգության առանձնահատկությունները: Կապը նոր ատտիկական կատակերգության հետ: • Մ.թ.ա. I դարի քաղաքական իրավիճակը: Առաջին տրիումվիրատը: Ցիցերոնի գործունեությունը: Հռետորական արվեստի հիմնական սկզբունքների ձևավորումը: Ճառը որպես գեղարվեստական ժանր: Թեմա 8 - Հռոմեական մշակույթի «ոսկե դարը»: • Հռոմեական մշակույթի և գրականության մոնումենտալիզմը: Պատմության հետ կապը, պրովիդենցիալ նպատակահարմարությունը, ճակատագրի դերը: • Երկրորդ տրիումվիրատը: Անտոնինուսը և Կլեոպատրան: Օկտավիանուս Օգոստոսի պրինցիպատի դարաշրջանը: • Մեկենասի դերը հռոմեական գրականության և արվեստի ստեղծման գործում: • Վերգիլիուսի «Էնեական» էպիկական պոեմի դիցաբանական և գրական հիմքը: Գեղարվեստական առանձնահատկությունները: Թեմա 9 -Հռոմեական մշակույթի «ոսկե դարը» /շարունակություն/: • Հորացիուսի պոեզիայի թեմատիկան և ժանրային առանձնահատկությունները: • Օվիդիուսի «Մետամորֆոզներ» պոեմը, դրա
--	---

	նշանակությունը գրականության ր մշակույթի հետագա զարգացման համատեքստում: • Հռոմեական թատրոնի առանձնահատկությունները: Կրկեսը և օդերը: Սենեկայի ողբերգությունը, կերպարների համեմատությունը հույն ողբերգուների ստեղծած կերպարների հետ: • Սենեկայի աղդեցությունը կլասիցիստական ողբերգության ներկայացուցիչների վրա:
Գնահատման մեթոդները և չապանիշները	Ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների հսկողությունն իրագործելու համար կիրառվում են՝ - սեմինար - միջանկյալ քննություններ - ուսանողների իքնուրույն աշխատանք - արտալսարանային աշխատանք - ավարտական ատենախոսության պաշտպանություն - գիտահետազոտական և գիտամանկավարժական պրակտիկա
Գրականություն	Պարտադիր 1. Ն.Կուն «Հին հունական գիվաբանություն» 2. Հոմերոս «Իլիական»: «Ոդիսական» 3. Էսքիլոս «Օրեստական» 4. Սոֆոկլես «Անտիգոնե» 5. Եվրիպիդես «Հիպպոլիտոս»: «Մեդեա»: 6. Արիստոֆան «Գորտեր» 7. Մենանդրոս «Միջնորդ դատարանը» 8. Պլուտարքոս «Չուզահեռ վարքագրություններ» 9. Պլավտոլուս «Կճուճը» 10. Տերենցիոս «Սկեստրը» 11. Վերգիլիոս «Էնեական» 12. Օվիդիոս «Մետամորֆոզներ» 13. Սենեկա «Ֆեդրա» Լրացուցիչ 1. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. М., 1975. 2. История всемирной литературы: в 9 т. / АН СССР; ИМЛИ им. А.М. Горького; М. 1989. 3. Դ.Ֆրեդեր, Ոսկե ճյուղը 4. Мелетинский Е.М. Поэтика мифа. М. 1976. 5. Ն.Խաչատրյան Անտիկ գրականության պատմություն 6. Ա.Առաքելյան Հին հունական գրականություն 7. Тронский И.М. История античной литературы. – М., 1983. 8. Античная литература / Под ред. А.А. Тахо-Годи. – М., 1980. 9. История зарубежного театра: В 4 т. / Под ред. Г.Н. Бояджиева и А.Г. Образцовой. М., 1981–1987. 10. Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. М., 2003.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-110 Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 2
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 Կրեդիտ
Ուսումնառության տարի/կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ

Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	60	Դասախոսություն	30
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	120		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Քննություն,			
Դասընթացի նպատակը	«Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 2» դասընթացի տվյալ բաժինը նախատեսված է բակալավրիատի «Օտար լեզու և գրականություն» մասնագիտության 2-րդ տարվա 1-ին կիսամյակի համար: Դասընթացն իրագործվում է ինչպես դասախոսությունների (18 ժամ), այնպես էլ քննարկումների և գործնական աշխատանքների (14 ժամ) ձևով: Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին ներկայացնել Միջնադարի, Վերածննդի, Կլասիցիզմի և Նոստալգիայի ժամանակաշրջանների գրականության զարգացման հիմնական փուլերի առանձնահատկությունները մշակույթի սինթետիկ պատմության համատեքստում, • համեմատական ուսումնասիրության ասպեկտում ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր երկրներում զարգացող ընդհանուր գրական ուղղությունների արտահայտության, տեսական հիմնական մոտեցումների, հասկացությունների և տերմինների հետ, որոնք ահնհրաժեշտ են գրական ավանդույթի համատեքստում ստեղծագործությունների լիարժեք վերլուծության համար, • լայնացնել ուսանողների պատկերացումները արևմտյան մշակույթի ստեղծման և պատմական զարգացման մասին, տալ գրականության ասպարեզում մասնագիտական գիտելիքներ և, վերջապես, հարստացնել ապագա բանասերների բազմագիտությունը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք/ներ/ը. Գիտելիք՝ • մասնագիտական գիտելիք և իմացություն • արտասահմանյան գրականության մեջ ամենանշանավոր ստեղծագործությունների բովանդակությունը, • գրականության մեջ և մշակույթում գեղարվեստական ոճերի, ուղղությունների և մեթոդների զարգացման պատմությունը: Հմտություն՝ • հասկանալ և բացատրել տարբեր դարաշրջաններում և պատմական և սոցիալական համատեքստում գրված ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները, • արտահայտության անձնական միջոցները կապել տվյալ ժամանակաշրջանի համատեքստի հետ, Կարողունակություն՝ • բացատրել տարբեր գրական երևույթները՝ համապատասխանեցնելով դրանց առանձնահատկությունները դարաշրջանի կարևորագույն երևույթներին և միտումներին:			

**Դասընթացի
բովանդակությունը**

Թեմա 1 - Ֆեոդալական մշակույթի տիպը:

- Ֆեոդալականդարաշրջանի ոճի մոնումենտալիզմը, սպիրիտուալիզմը, ալլեգորիզմը: Եկեղեցու հայրերի ազդեցությունը: Գեղարվեստի կրոնական և կենցաղային բնույթը:
- Միջնադարյան Եպիկական պոեմների պատմական և կրոնական աղբյուրները:
- Անգլոսաքսոնական, ֆրանսիական, իսպանական և գերմանական Էպոսների պատմական, ազգային և գեղարվեստական առանձնահատկությունները:
- Կղերական գրականության ժանրերը / միստերիա և միրակլ/:

Թեմա 2 – XII-XIII դարերի ասպետական գրականություն

- Ասպետական վարքականոնը: Կուրտուազ արվեստի նրբաոճությունը, ազդեցությունը հետագա գրականության վրա: Արևելյան մշակույթի յուրացումը: Տարածության և ժամանակի յուրահատկությունը:
- Կուրտուազ վեպը և տրուբադուրների լիրիկայի հիմնական ժանրերը: «Տրիստանը և Իզոլդան»
- Քաղաքային գրականության ձևերը և ժանրերը: Աղվեսավեպը: Վարդի վեպը:

Թեմա 3 - Միջնադարից՝ Նախավերածնունդ

- Բուրժուազիայի ուժեղացումը: Քաղաքների և համալսարանային մշակույթի զարգացումը: Նոր գեղագիտությունը: Հումանիստական գաղափարների տարածումը: Հին ձևի և նոր բովանդակության համադրումը:
- Նախավերածնունդը Իտալիայում: «Նոր քաղցր ոճ»:
- Դանթեի ստեղծագործության գեղարվեստական առանձնահատկությունները: «Աստվածային կատակերգության» կառուցվածքը, թվային սիմվոլիկան:
- Նախավերածնունդը Անգլիայում: Ջ.Չոսերի «Քենթերբերյան պատմվածքները»:
- Նախավերածնունդը Ֆրանսիայում: Վագանտների կամ գոլիարդների պոեզիան: Ֆ.Վիյոնի բանաստեղծությունները:

Թեմա 4 - Վերածնունդը որպես գաղափարական շարժում

- Վերածնունդը որպես մարկային մտքի վերելքի դարաշրջան: Անտիկ իդեալի կարևորությունը ռենեսանսային արվեստի և գիտության զարգացման համար:
- Իտալական արվեստը և գիտությունը: Ռաֆաելի, Միկելանջելոյի, Լեոնարդո դա Վինչիի ստեղծագործությունները:
- Հումանիստական գաղափարախոսությունը: Ռենեսանսային անհատը:
- Ֆ.Պետրարկայի պոեզիան: «Canzoniere» ժողովածույի պոետիկան, ժանրային առանձնահատկությունները, սոնետի ավանդական ձևի ստեղծումը:
- Գրական «ցածր» ժանրերի զարգացումը: Նովելի

	ժանրի տարածումը: Ջ.Բոկաչոյի «Դեկամերոնը»: Նովելների քրոնոտոպը, Նոր, դեմոկրատական հերոսի իդեալի ստեղծումը: • Էրազմուս Ռոթերդամցու «Հիմարության գովքը»: • Հյուսիսային Վերածնունդը: Դիմանկարը որպես հիմնական գեղարվեստական ժանր: Բողոքականությունը և արվեստի ազատության սահմանափակումները: Թեմա 5 – Վերածնունդը Ֆրանսիայում և Անգլիայում: • Պլեյադի պոեզիան: Նոր գրական լեզվի հաստատումը: • Ռաբլեի «Գարգանտյուա և Պանտագրյուել» վեպի առանձնահատկությունները: • Հիմնական թեմատիկան, կերպարների խորհրդանշական իմաստը: Ոճային առանձնահատկությունները: • Անգլիայի գրականության զարգացման պայմանավորվածությունը պատմական իրադարձություններով: Անգլիական դրաման Շեքսպիրից առաջ: • Քրիստոֆեր Մառլո: • Շեքսպիրի ստեղծագործության փուլերը: Տրագիկոմեդիան որպես շեքսպիրյան Նորարարություն: Տիտանական կերպարները: • Իսպանական թատրոնի «ոսկե դարը»: Լոպե դե Վեգայի դրամաների դասակարգումը: «Թիկնոցի և սրի» կատակերգությունը: Կալդերոնի կրոնական հայացքների արտացոլումը դրամաներում: Տիրսո դե Մոլինայի դրամաները: Նրա դերը Դոն Ժուանի «հավերժ կերպարի» ստեղծման մեջ: • Սերվանտեսի «Դոն Կիխոտը» որպես Նոր ժամանակի առաջին վեպ: • Գեղարվեստական աշխարհի խնդիրը Սերվանտեսի վեպում: • Կրոնական պատերազմները: Ինկվիզիցիայի կողմից գիտության, արվեստի և գրականության ազատության ճնշումը: Արվեստի ակադեմիականությունը . Բերնինի/ և տոնավաճառային կատակերգությունը: Comedia dell'arte- ի դիմակները: • Ուշ Վերածննդի սկեպտիցիզմը: Մ.Մոնտենի Փորձերը: Թեմա 6 - Ռացիոնալիզմի դարը: • Ռացիոնալիզմի ազդեցությունը XVII դարի գաղափարախոսության վրա: Կլասիցիզմի դարաշրջանի ճարտարապետության, կերպարվեստի և գրականության Նորմատիվությունը: Երաժշտությունը. Պյորսել, Լյուլլի, օպերային արվեստի ձևավորումը: • Ռիշելյոյի քաղաքականությունը: Ֆրանսիական թատրոնը: Կոռնեյլի և Ռասինի ողբերգությունը • Մոլյերի կատակերգության առանձնահատկությունները:
--	--

	Թեմա 7 - Լուսավորչական գրականությունը: • XVIII դարի գրական ուղղությունները: • Լուսավորությունը որպես գաղափարական շարժում: • Լուսավորությունը Անգլիայում: Դեֆո: Սվիֆտ: Ֆիլդինգ: Շերիդան: • Լուսավորությունը Ֆրանսիայում: Հանրագիտարանի ստեղծումը: Վոլտեր: Դիդրո: Բոմարշեի կատակերգությունը: • Լուսավորությունը Գերմանիայում: Լեսինգ: • Վեյմարյան կլասիցիզմը: Շիլլեր: Գյոթե: • Սենտիմենտալիզմ: «Գերեզմանային պոեզիա»: • Սենտիմենտալ վեպ:
Գնահատման մեթոդները և չապանիշները	Ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների հսկողությունն իրագործելու համար կիրառվում են՝ - գործնական աշխատանք - միջանկյալ քննություններ - ուսանողների իքնուրույն աշխատանք - արտալսարանային աշխատանք - ավարտական ատենախոսության պաշտպանություն - գիտահետազոտական և գիտամանկավարժական պրակտիկա
Գրականություն	Պարտադիր 1. Բեովուլֆ 2. Ռուլանդի երգը 3. Պոեմ իմ Սիդի մասին 4. Նիբելունգների երգը 5. Ադվենսավեպը: 6. Վարդի վեպը: 7. Ժ. Բիդիե «Տրիստանը և Իզուլդան» 8. Դանթե «Աստվածային կատակերգություն» 9. Ջ.Չոսեր «Քենթերբերյան պատմվածքները» 10. Ջ.Բոկաչո «Դեկամերոն» 11. Լոպե դե Վեգա «Պարտիզպանի շունը» 12. Կալդերոն «Կյանքը երազ է» 13. Մ. Դը Մոնտեն «Փորձեր» 14. Սերվանտես «Դոն Զիխոտ» 15. Շեքսպիր «Սոնետների գիրքը», «Ռոմեո և Ջուլյետ», «Լիր արքա», «Օթելլո», «Համլետ», «Մակբեթ», «Ռիչարդ III», 16. Կորնեյլ «Սիդ», «Հռոմացիուս» 17. Ռասին «Ֆեդրա», «Անդրոմաքե» 18. Մոլիեր «Քաղկենին ազնվական», «Տարտյուֆ», «Դոն ժուան» 19. Դեֆո «Ռոբինզոն Կռուզո» 20. Սվիֆտ «Գուլիվերի ճանապարհորդությունները» 21. Ֆիլդինգ «Թոմ Ջոնսի արկածները» 22. Վոլտեր «Կանդիդ», «Չաղիգ» 23. Դիդրո «Միանձնուհին» 24. Բոմարշե «Սևիլյան սափրիչը», «Ֆիգարոյի ամուսնությունը» 25. Շիլլեր «Ավագակները», «Մարիա Ստյուարտ»

	26. Գյոթե «Ֆաուստ» Լրացուցիչ 1. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. М., 1975. 2. История всемирной литературы: в 9 т. / АН СССР; ИМЛИ им. А.М. Горького; М. 1989. 3. Н.М. Хачатрян. 5 лекций по истории средневековой литературы. http://svr-lit.ru/svr-lit/hachatryan-literatura-srednevekovya/index.htm 4. Алексеев М.П., Жирмунский В.М., Мокульский С.С., Смирнов А.А. История западноевропейской литературы. Средние века и Возрождение. М.: Академия, 2000. 461 с. 5. Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. М., 2003.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-111 Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 3			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 Կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի/կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	52	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	68		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	«Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 3» դասընթացի տվյալ բաժինը նախատեսված է բակալավրիատի «Օտար լեզու և գրականություն» մասնագիտության 2-րդտարվա 2-րդկիսամյակի համար: Դասընթացն իրագործվում է ինչպես դասախոսությունների (20 ժամ), այնպես էլ քննարկումների և գործնական աշխատանքների (16 ժամ) ձևով: Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին ներկայացնել Ռոմանտիզմի, Ռեալիզմի, Նեոռոմանտիզմի և Սիմվոլիզմի ուղղությունների գրականության զարգացման հիմնական փուլերի առանձնահատկությունները մշակույթի սինթետիկ պատմության համատեքստում, • համեմատական ուսումնասիրության ասպեկտում ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր երկրներում զարգացող ընդհանուր գրական ուղղությունների արտահայտության, տեսական հիմնական մոտեցումների, հասկացությունների և տերմինների հետ, որոնք ահնիրաժեշտ են գրական ավանդույթի համատեքստում ստեղծագործությունների լիարժեք վերլուծության համար, • լայնացնել ուսանողների պատկերացումները արևմտյան մշակույթի ստեղծման և պատմական զարգացման մասին, տալ գրականության ասպարեզում մասնագիտական գիտելիքներ և, վերջապես, հարստացնել ապագա բանասերների բազմագիտությունը:			

Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք/ներ/ը. Գիտելիք՝ - մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - արտասահմանյան գրականության մեջ ամենանշանավոր ստեղծագործությունների բովանդակությունը, - գրականության մեջ և մշակույթում գեղարվեստական ոճերի, ուղղությունների և մեթոդների զարգացման պատմությունը: Հմտություն՝ - հասկանալ և բացատրել տարբեր դարաշրջաններում և պատմական և սոցիալական համատեքստում գրված ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները, - արտահայտության անձնական միջոցները կապել տվյալ ժամանակաշրջանի համատեքստի հետ, Կարողունակություն՝ - բացատրել տարբեր գրական երևույթները՝ համապատասխանեցնելով դրանց առանձնահատկությունները դարաշրջանի կարևորագույն երևույթներին և միտումներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 - Գերմանական ռոմանտիզմ: - Գերմանական իդեալիզմը որպես ռոմանտիզմի փիլիսոփայական հիմք: - Միջնադարյան թեմատիկան: - Ռոմանտիկական հերոսը: - Ռոմանտիկական արվեստի ինդիվիդուալիզմը, սուբյեկտիվությունը, դեմոկրատիզմը: Ռոմանտիզմը որպես բաց ունիվերսալ համակարգ: - Գերմանական ռոմանտիզմի զարգացման հիմնական փուլերը - Շլեգել եղբայրները - Նովալիս - Տիկ, Բրենտանո - Գրիմ եղբայրները - Բերլինյան ռոմանտիզմը - Երկաշխարհությունը: Գրական նոր ժանրերը; Հեքիաթը: - Հոֆման: «Մուռ կատվի կենսական գրառումները» վեպը: Ֆիլիստերի և արվեստագետի կերպարների նշանակությունը: «Գաճաճ Ցախեսը» հեքիաթը: - Հայնեի պոեզիան: Թեմա 2 - Նախառոմանտիզմը եվրոպական գրականության մեջ: Ռոմանտիզմը Բրիտանիայում և ԱՄՆ-ում - Նախառոմանտիզմ: Գոթական վեպի ձևավորումը: - Բրիտանական ռոմանտիզմի զարգացման փուլերը 1-ին սերունդ՝ Լճային դպրոց: “Համաշխարհային թախիժ” հասկացությունը: 2-րդ սերունդ. - Բայրոնի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին: «Չայլդ Հարոլդի ուխտագնացությունը»: Լիրաեպիկական պոեմի ժանրի առանձնահատկությունները: Բայրոնի «արևելյան» պոեմները:

	• Ռեալիստական տարրերը «Դոն ժուան» չափածո վեպում: • Շելլիի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին: Հեղափախական մոտիվները: Խորհրդանշների համակարգը Շելլիի պոեզիայում: «Չենչի» դրամայի մեղադրողական բնույթը: • Վ.Սքոթը որպես անցումային փուլի հեղինակ: Պատմավեպի ժանրի ստեղծումը: Պատմականի և հորինվածի սինթեզը • Ռոմանտիզմի զարգացման առանձնահատկությունները ԱՄՆ-ում • Ֆ.Կուպեր • Ա.Է.Պո Թեմա 3 – Ռոմանտիզմը Ֆրանսիայում • Ֆրանսիական ռոմանտիզմի զարգացման փուլերը • Ֆրանսիական ռոմանտիզմի առաջին շրջանի ներկայացուցիչները: Ճատորբիանի ստեղծագործության առանձնահատկությունները և նպատակները: • Ա.դը Վինյիի պոեզիայի առանձնահատկությունները: Հայտնի բանաստեղծությունները: • Վ.Հյուգոյի ստեղծագործության հիմնական թեմաները և ուղղվածությունը: Հյուգոյի պոետիկ ժառանգությունը • «Փարիզի Աստվածամոր տաճարը», գլխավոր կերպարների սիմվոլիկան: • «Թշվարները» վեպի ռեալիստական և ռոմանտիկական կերպարները: • Ժ.Սանդի առաջին շրջանի վեպերը: Կնոջ կերպարի էվոլյուցիան: Ժ.Սանդի երկրորդ շրջանի վեպերը: Սոցիալական հարցերի մեկնաբանությունը: • Ա.դը Մյուսեի ստեղծագործությունները, տարբեր ժանրերի հայտնի գործերը: «Դարի զավակի խոստովանությունը» վեպի վերնագրի իմաստը, պոեզիայի խորհրդանշների համակարգը: • Ա.Դյումայի պատմավեպի առանձնահատկությունները Թեմա 4 – XIX դարի ռեալիզմը: Ռեալիզմը Ֆրանսիայում • Ռեալիզմի գոյացման սոցիալ-քաղաքական պայմանները: • Փիլիսոփայական հիմքը և բնագիտական հայտնագործությունների նշանակությունը: • Ռոմանտիզմի և ռեալիզմի գեղագիտության ընդհանրությունն ու տարբերությունը: • Ռեալիզմը որպես ստեղծագործական մեթոդ և գեղարվեստական ուղղություն: • «Իտալական» թեման Ստենդալի ստեղծագործության մեջ: «Վանիկա Վանիկի» նովելը: • «Կարմիրը և սևը: վեպի վերնագրի իմաստը, Ժյուլիեն Սորելի կերպարը որպես տիպ: Կանանց կերպարները: • Բալզակի ստեղծագործության ռեալիստական և ռոմանտիկական գծերը: Բալզակի քաղաքական հայացքների արտահայտությունը վեպերում: • «Գորսենկ»: Գրոտեսկը Գորսենկի կերպարում: • Սերունդների խնդիրը Բալզակի վեպերում: • «Հայր Գորիո»: Ռաստինյակի կերպարը որպես տիպ:
--	--

- «Շագրենի կաշին» որպես խորհրդանիշ
- Ֆրանսիական ռեալիզմի նոր գեղագիտությունը 1848 թ. հետո: «Արվեստը հանուն արվեստի» գեղագիտական սկզբունքը:
- Հեղինակի ներկայության խնդիրը վեպում:
- Գ.Ֆլոբերի ստեղծագործության առանձնահատկությունը: «Տիկին Բովարի» վեպը: Էմմայի կերպարի հակասականությունը:
- Ֆլոբերի պատմավեպը. «Սալամբո»

XIX դարի ռեալիզմը: Վիկտորիանական գրականությունը Անգլիայում

- Քննադատական ռեալիզմը XIX դարի բրիտանական գրականության մեջ
- Ջ.Օսթին «Հպարտություն և նախապաշարմունք»
- Վիկտորիանական վեպի առանձնահատկությունները:
- Չ.Դիկենսի ստեղծագործական մեթոդի առանձնահատկությունները: Ռոմանտիզմի և ռեալիզմի սինթեզը:
- «Օլիվեր Թվիստ» վեպի պրոբլեմատիկան, հիմնական կերպարները:
- «Դոմբի և որդի» վեպի հանգուցալուծման իմաստը:
- Ու.Թեքերեյի աշխարհայացքի յուրահատկությունը: Պատմության ներկայացումը «Սնափառության տոնավաճարը» վեպում: «Վեպ առանց հերոսի» ենթավերգի իմաստը:
- Սնոբիզմը որպես երևույթ: Բեկկի Շարպի և Էմիլի Սեդլիի կերպարները:
- Վիկտորիանական վեպի կին ներկայացուցիչները: Բրոնտե քույրերի վեպերը: «Ջեյն Էյր»:

Թեմա 6 – Նատուրալիզմը դարաշրջանի գեղարվեստական ուղղությունների համատեքստում

- Օ.Կոնտի պոզիտիվիզմը և բիոլոգիական դետերմինիզմը որպես Նատուրալիզմի գաղափարական հիմք:
- Չոլայի ստեղծագործական ուղին: Գեղարվեստական ուղղությունների սինթեզը Չոլայի վեպերում: Վիպական նոր ժանրի՝ վեպ-գետի գոյացումը:
- Մոպասանի ստեղծագործության ժանրային կառուցվածքը:
- XX դարասկզբի եվրոպական «նոր» դրամայի գեղագիտական առանձնահատկությունները / Հաուպտման: Իբսեն:/

Թեմա 7 - Նեոռոմանտիզմը դարաշրջանի գեղարվեստական ուղղությունների համատեքստում

- Նեոռոմանտիզմը Անգլիայում: Նեոռոմանտիզմի ժանրային համակարգը:
- Արկածային վեպը. Հագարդ, Ստիվենսոն, Կոնրադ, Քիպլինգ:
- Գիտական ֆանտաստիկա. Հ.Ուելս
- Դետեկտիվ. Կոնան-Դոյլ, Չեսթերտոն
- Նեոռոմանտիզմը Ֆրանսիայում: Վագների գեղագիտական տեսության նշանակությունը: Ֆրանսիական նեոռոմանտիկական թատրոնը:

	Թեմա 8 - Սիմվոլիզմը և Օ.Ուայլդի Էսթետիզմը: • Սիմվոլիզմի գեղարվեստական հնարները. փոխաբերություն, այլաբանություն, ակնարկ, մեղեդայնություն, կերպարների վերացականություն: • Ռոմանտիզմի և սիմվոլիզմի գեղագիտական ընդհանրությունները և տարբերությունները: • Սիմվոլիզմը պոեզիայում, թատրոնում, գեղարվեստում: Սիմվոլի գեղարվեստական օգտագործումը: • Բոդլերի «Չարի ծաղիկները» ժողովածուն և «համապատասխանությունների» օրենքը: • Ս.Մալարմեյի ստեղծագործությունը • Դեկադանսի պոեզիան. Վերլեն, վերլիբր • Ա.Ռեմբոյի ստեղծագործությունը • Էսթետիզմի հիմնական դրույթները: Օ Ուայլդ: • Օ.Ուայլդի պիեսները և հեքիաթները: • «Դորիան Գրեյի դիմանկարը» վեպի գեղարվեստական առանձնահատկությունները: • Պառադոքսը որպես գեղարվեստական հնար: Կերպարային համակարգի սիմվոլիկան:
Գնահատման մեթոդները և չապանիշները	Ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների հսկողությունն իրագործելու համար կիրառվում են՝ - գործնական աշխատանք - միջանկյալ քննություններ - ուսանողների իքնուրույն աշխատանք - արտալսարանային աշխատանք - ավարտական ատենախոսության պաշտպանություն - գիտահետազոտական և գիտամանկավարժական պրակտիկա
Գրականություն	Պարտադիր 1. Գրիմ եղբայրներ «Չեքիաթներ» 2. Յոհան Գառհաբ «Ցախեսը»: «Կավալեր Գլուկը», «Մուռ կատվի կենսական գրառումները»: 3. Բայրոն «Չայլդ Հարոլդի ուխտագնացությունը»: «Ճովահենը», 4. «Դոն ժուան» 5. Ծելլի «Չենչի» 6. Կուպեր «Վերջին մոհիկանը» 7. Պո «Ագռավը», «Աննաբել Լի», «Կարմիր մահը», «Աշքրի տան անկումը» 8. Ա. Մյուսսե «Դարիս զավակի խոստովանությունը» 9. Վ. Յյուգո «Փարիզի աստվածամեր տաճարը», «Թշվառները» 10. Ստենդալ «Վանինա Վանինի»: «Կարմիրը և սևը» 11. Բալզակ «Գոբսեկ»: «Յայր Գորիո»: «Շագրենի կաշին» 12. Մերիմե «Կառլոս I թագավորության ժամանակաշրջանը», «Կարմեն» 13. Ֆլոբեր «Տիկին Բովարի» 14. Զ. Օսթին «Յպարտություն և նախապաշարմունք» 15. Դիկենս «Օլիվեր Թվիստ»: «Դոմբի և որդի», «Մեծ հույսեր» 16. Թեքերեյ «Սևափառության տոնավաճարը»

	17. Ճ. Բրոնտե «Ձեյն Էյր» 18. Չոլա «Ծուղակը», «Նանա» 19. Մոպասան «Ճարպագունդը», «Մադմուազել Ֆի-Ֆի» 20. Սթիվենսոն «Բժիշկ Ջեքիլի և պարոն Հայդի տարօրինակ պատմությունը» 21. Քիպլինգ «Լիսբեր», « Ջունգլիների գիրքը» 22. Վեռլեն «Աշնանային երգը», «Պոեզիայի արվեստը» 23. Ռեմբո «Հարբած նավը», «Ձայնավորները» 24. Ուայլդ «Երջանիկ արքայազնը», «Դորիան Գրեյի դիմանկարը»: Լրացուցիչ - Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. М., 1975. - История всемирной литературы: в 9 т. / АН СССР; ИМЛИ им. А.М. Горького; М. 1989. - Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. М., 2003. - Вераксих И.Ю.: Зарубежная литература. XX век Курс лекций http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekcija-1.htm http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekcija-1.htm https://licey.net/free/15-analiz_proizvedenii_zarubezhnyh_pisatelei_biografii_inostrannyh_pisatelei/61-zarubezhnaya_literatura/stages/2068-osobennosti_literatury_xx_veka https://www.lang-lit.ru/2016/06/zarubezhnaya-literatura-xx-veka.html
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Բ-112 Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 4			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 Կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի/կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	46	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	44		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաթղթ			
Դասընթացի նպատակը	«Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 4» դասընթացի տվյալ բաժինը նախատեսված է բակալավրիատի «Օտար լեզու և գրականություն» մասնագիտության 3-րդ տարվա 1-ին կիսամյակի համար: Դասընթացն իրագործվում է ինչպես դասախոսությունների (18 ժամ), այնպես էլ քննարկումների և գործնական աշխատանքների (28 ժամ) ձևով: Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին ներկայացնել Մոդեռնիզմի և Պոստմոդեռնիզմի ուղղությունների, Ինտելեկտուալ և Էպիկական թատրոնի, Հակաուտոպիայի ժանրերի			

	գրականության զարգացման հիմնական փուլերի առանձնահատկությունները մշակույթի սինթետիկ պատմության համատեքստում, • համեմատական ուսումնասիրության ասպեկտում ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր երկրներում զարգացող ընդհանուր գրական ուղղությունների արտահայտության, տեսական հիմնական մոտեցումների, հասկացությունների և տերմինների հետ, որոնք ահնիրաժեշտ են գրական ավանդույթի համատեքստում ստեղծագործությունների լիարժեք վերլուծության համար, • լայնացնել ուսանողների պատկերացումները արևմտյան մշակույթի ստեղծման և պատմական զարգացման մասին, տալ գրականության ասպարեզում մասնագիտական գիտելիքներ և, վերջապես, հարստացնել ապագա բանասերների բազմագիտությունը:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք/ներ/ը. Գիտելիք՝ • մասնագիտական գիտելիք և իմացություն • արտասահմանյան գրականության մեջ ամենանշանավոր ստեղծագործությունների բովանդակությունը, • գրականության մեջ և մշակույթում գեղարվեստական ոճերի, ուղղությունների և մեթոդների զարգացման պատմությունը: Հմտություն՝ • հասկանալ և բացատրել տարբեր դարաշրջաններում և պատմական և սոցիալական համատեքստում գրված ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները, • արտահայտության անձնական միջոցները կապել տվյալ ժամանակաշրջանի համատեքստի հետ, Կարողունակություն՝ • բացատրել տարբեր գրական երևույթները՝ համապատասխանեցնելով դրանց առանձնահատկությունները դարաշրջանի կարևորագույն երևույթներին և միտումներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 – Սոցիալական ռեալիստական վեպի զարգացումը • Սոցիալական վեպի ավանդույթների զարգացումը ամերիկյան վեպում / Թ.Դրայզեր/: • XX դարի վեպ-էպոպեան / Ջ.Գոլսուորթի, Ռ.Ռոլան, Ու.Ֆոլքներ/ Թեմա 2 - Մոդեռնիզմը որպես գրական ուղղություն: • Մոդեռնիզմի փիլիսոփայական հիմքը • Հոգեբանական մոդեռնիզմի ձևավորումը: Ջ.Ջոյսի ստեղծագործական մեթոդը. • Էպիֆանիան «Դուբլինցիները» ժողովածույում • Ֆ.Կաֆկայի ստեղծագործությունը. «Փոխակերպություն» վիպակը Թեմա3 - «Գիտակցության հոսքի» գրականությունը Բրիտանիայում և ԱՄՆ-ում • «Գիտակցության հոսք»-ի առանձնահատկությունները • Վ.Վուլֆի ստեղծագործությունը. «Միսիս Դելոուեյ»

	վեպը • Վ.Ֆոլքների ստեղծագործությունը. «Շառաչ և ցասում» • Քրիստոնեական խորհրդանիշերը վեպում Թեմա 4 – «Կորուսյալ սերնդի» գրականությունը • Հեմինգուեյը որպես «կորուսյալ սերնդի» ստեղծողը: • Է. Հեմինգուեյ «Հրաժեշտ զենքին» և «Ում համար է գուժում զանգը» վեպերը: «Ծերունին և ծովը» • Ռեմարկի ստեղծագործությունը. «Արևմտյան ռազմաճակատում անփոփոխ է», «Երեք ընկեր» վեպը • Ֆ.Ս.Ֆիցցեռալդի ստեղծագործությունը. «Մեծն Գետսբի» • Ռ.Օլդինգտոնի ստեղծագործությունը. «Բոլոր մարդիկ՝ թշնամի են» Թեմա5 – XX դարասկզբի թատրոնի առանձնահատկությունը • Ինտելեկտուալ թատրոնի առանձնահատկությունները: Ջ.Բ.Շոույի ստեղծագործությունը. «Տիկին Ուոռենի մասնագիտությունը», «Պիգմալիոն» • Բ. Բրեխտի «Էպիկական թատրոնի » տեսությունը: «Կուրաժ մայրիկը և նրա երեխաները», «Բարի մարդը Սեզուանից»: • Ողբերգական թատրոնի ձևավորումը ԱՄՆ-ում: Յու.Օ՛Նիլի ստեղծագործությունը. «Սերը ծփիների տակ»: • Թ.Ուիլյամսի ստեղծագործությունը. «Ապակե գազանանոցը», «Տրամվայ «Ցանկություն» Թեմա6 - Ուտոպիան և հակաուտոպիան XX դարի գրականության մեջ՝ գիտաֆանտաստիկական և սոցիալական • Գիտական ֆանտաստիկայից՝ հակաուտոպիա. Զ.Ուելս. «Ժամանակի մեքենան» • Անգլիական վեպ-հակաուտոպիան: Ե.Չամյատինի ստեղծագործության ազդեցությունը: Օ.Հաքսլի, Ջ.Օռուել «Անասնաֆերմա», «1984»: • Հակապատերազմական գաղափարները Ու.Գոլդինգի «Ճանճերի տերը» վեպում: • Վերադարձ գիտական ֆանտաստիկային. Ու.Լե Գուին «Մթնային ձախ ձեռքը»: Ֆեմինիզմի ազդեցությունը: • Ուտոպիական գաղափարները Ա.Ազիմովի ստեղծագործություններում. «Հիմնադրում» եռագրությունը Թեմա 7– Փիլիսոփայական վեպ • Թ. Մանը որպես փիլիսոփայական վեպի հիմնադիր և նրա ստեղծագործությունը: «Կախարդական լեռը» • «Հովսեփը և նրա եղբայրները» • Խաղի թեման եվրոպական գրականության մեջ: Զ.Հեսսե: • Փիլիսոփայական հեքիաթի ժանրը: Սենթ-Էկզուպերիի «Փոքրիկ իշխանը»: Թեմա8 - Էքզիստենցիալիզմ • Էքզիստենցիալիզմը ֆրանսիական գրականության մեջ • Ա.Բամյուի «Օտարը» վիպակը, «Ժանտախտ» • Ժ.-Պ. Սարտրի ստեղծագործությունը. «Ճանճերը», «Անշիրիմ մեռյալները», «Ալտոնայի
--	---

	բանտարկյալները» • Էքզիստենցիալիզմը բրիտանական գրականության մեջ • Ա.Մերդոք «Սև արքայազներ» Թեմա8 - Լատինամերիկյան արձակը: • Էքզիստենցիալիզմիլատինաամերիկյան տարբերակը. Օրտեգա ի Գասսետ: • Մոզական ռեալիզմը. Կորտասար, Մարկես «100 տարվա մենությունը», «Գնդապետին ոչ ոք չի գրում», «Սերը ժանտախտի օրերին»: • Բորխեսը որպես պոստմոդեռնիզմի հիմնադիր: «Բաբելոնի գրադարանը» Թեմա 9 – Պոստմոդեռնիզմ • Պոստմոդեռնիզմը որպես գրական ուղղություն. ազգային տարբերաներ, առանձնահատկություններ • Թ.Փինչոն «Էնտրոպիա» • Ու.Էկո «Վարդի անունը» որպես կվադիդեոտեկտիվ • Բանասիրական վեպի ժանրը. Ջ.Ֆաուլզ «Ֆրանսիացի լեյտենանտի կինը»: Պ.Աքրոյդ «Օսկար Ուայլդի կտակը»: Ա.Ս.Բայթթ «Տիրապետում»: Թեմա 10 - Ժամանակակից գրականության և մշակույթի զարգացման հիմնական միտումները:
Գնահատման մեթոդները և չապանիշները	Ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների հսկողությունն իրագործելու համար կիրառվում են՝ - գործնական աշխատանք - միջանկյալ քննություններ - ուսանողների իքնուրույն աշխատանք - արտալսարանային աշխատանք - ավարտական ատենախոսության պաշտպանություն - գիտահետազոտական և գիտամանկավարժական պրակտիկա
Գրականություն	Պարտադիր 1. Թ.Դրայզեր «Քույր Քերի»: 2. Ջ.Գոլսուորթի «Ֆորսայթների սագա» եռագրությունը 3. Ջ.Ջոյս «Դուբլինցիները» 4. Ֆ.Կաֆկա «Փոխակերպություն» 5. Վ.Վուլֆ «Միսիս Դելոուեյ» 6. Վ.Ֆոլքներ «Շառաչ և ցատում» 7. Է. Յեմինգուեյ «Յրաժեշտ զենքին», «Ում համար է գուժում զանգը», «Ծերունին և ծովը» 8. Է.Մ.Ռեմարկ «Արևմտյան ռազմաճակատում անփոփոխ է», «Երեք ընկեր» 9. Ֆ.Ս.Ֆիցջեռալդ «Մեծն Գետսբի» 10. Ռ.Օլդինգտոն «Բոլոր մարդիկ՝ թշնամի են» 11. Ջ.Բ.Շոու «Տիկին Ուոռենի մասնագիտությունը», «Պիզմալիոն» 12. Բ. Բրեխտ «Կուրաժ մայրիկը և նրա երեխաները», «Բարի մարդը Սեզուանից»: 13. Յու.Օ՛Նիլի ստեղծագործությունը «Սերը ծփիների տակ», «Աստծո բոլոր զավակները թներ ունեն»: 14. Թ.Ուիլյամս «Ապակե գազանանոցը», «Տրամվայ «Ցանկություն» 15. Յ.Ուեյլս. «Ժամանակի մեքենան»

16. Զ.Օռուել «Անասնաճերմա», «1984»:
17. Ու.Գոլդինգ «Ճանճերի տերը» :
18. Ու.Լե Գուին «Մթության ձախ ձեռքը»:
19. Ա.Ազիմով «Հիմնադրում» եռագրությունը
20. Թ. Մանն «Կախարդական լեռը», «Հովսեփը և Նրա եղբայրները»
21. Զ.Յեսսե: «Հուլունքախաղը»
22. Ա.Սենթ-Էկզուպերիի «Փոքրիկ իշխանը»:
23. Ա.Քամյու «Օտարը» վիպակը, «Ժանտախտ»
24. Ժ.-Պ.Սարտր «Ճանճերը», «Անշիրիմ մեռյալները», «Ալտոնայի բանտարկյալները»
25. Ա.Մերդոք «Սև արքայազնը», «Ծովը, ծովը...»
26. Մարկես «100 տարվա մենությունը», «Գնդապետին ոչ ոք չի գրում», «Սերը ժանտախտի օրերին»:
27. Բորիսեն «Բաբելոնի գրադարանը»
28. Թ.Փինչոն «Էնտրոպիա»
29. Ու.Էկո «Վարդի անունը»
30. Զ.Ֆաուլզ «Ֆրանսիացի լեյտենանտի կինը»:
31. Պ.Աքրոյդ «Օսկար Ուայլդի կտակը»:
32. Ա.Ս.Բայեր «Տիրապետում»:

Լրացուցիչ

1. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. М., 1975.
2. История всемирной литературы: в 9 т. / АН СССР; ИМЛИ им. А.М. Горького; М. 1989.
3. Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. М., 2003.
4. Вераксих И.Ю.: Зарубежная литература. XX век Курс лекций <http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekciya-1.htm>
5. <http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekciya-1.htm>
6. https://licey.net/free/15-analiz_proizvedenii_zarubezhnyh_pisatelei_biografii_inostrannyh_pisatelei/61-zarubezhnaya_literatura/stages/2068-osobennosti_literatury_xx_veka
7. <https://www.lang-lit.ru/2016/06/zarubezhnaya-literatura-xx-veka.html>

Այլ բաղադրիչներ

Բաղադրիչի անվանումը	Կուրսային աշխատանք
Հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին, 2-րդ կիսամյակ
Ստուգման ձևը	Քննություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ. 1. <i>Կուրսային աշխատանքի ձևակերպում (0 – 50 միավոր)</i> 1.1. Կուրսային աշխատանքի կատարման ինքնուրույնությունը, Ուսանողի կատարած դատողությունների, եզրակացությունների հիմնավորումը և փաստարկումը 1.2. Աշխատանքի թեմային վերաբերող տեսական և գործնական նյութերի օգտագործման և մշակման մակարդակը 1.3. Ուսանողի կողմից գրականության և այլ փաստական նյութերի կիրառությունը և կիրառման հմտությունը 1.4. Կուրսային աշխատանքի բովանդակության համապատասխանությունը թեմային 1.5. Կուրսային աշխատանքի համապատասխանությունը ձևակերպման չափանիշներին 2. <i>Կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն (0 – 50 միավոր)</i>

Բաղադրիչի անվանումը	Արտադրական պրակտիկա	
Հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ	
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ	
Ստուգման ձևը	ստուգարք	
Նպատակը	1.1. Ուսանողներին ծանոթացնել թանգարանային և արխիվային աշխատանքի բնագավառներին բնորոշ առանձնահատկություններին 1.2. Ուսանողներին պատկերացում տալ թանգարանային ֆոնդերի վերաբերյալ 1.3. Ուսանողներին ծանոթացնել թանգարանային նմուշների ձեռքբերման, հաշվառման, պահպանման և ցուցադրման կարգին 1.4. Ուսանողներին ծանոթացնել արխիվային փաստաթղթերի համալրմանը, հաշվառմանը, պահպանությանը և դրանց օգտագործման կարգին:	
վերջնարդյունքները	Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը. 1. Կունենա հարուստ գիտելիքներ արխիվային ֆոնդերի, թանգարանների գիտաֆոնդային, գիտահետազոտական, հաշվառման, ցուցադրության կազմակերպման վերաբերյալ, 2. Կունենա պատկերացում արխիվային նյութերի և թանգարանային առարկաների պահպանության, վերականգնման աշխատանքների մասին	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման բաղադրիչները	Հատկացվող միավորը
	1. Հաճախելիություն	0-10
	2. Առարկայական իմացություն	0-20
	3. Կազմակերպչական աշխատանքների վերլուծություն	0-5
	▪ Թանգարանային և արխիվային գործի կազմակերպում ▪ Գիտաֆոնդային և գիտահետազոտական հաշվառման կազմակերպում ▪ Մշտական և ժամանակավոր ցուցադրության կազմակերպում	0-5 0-5 0-5
	4. Մասնագիտական աշխատանք	
	▪ Նախօրինակների, ցուցանմուշների և փաստաթղթերի վերականգնում	0-5
	▪ Թանգարանային և արխիվային նյութերի գիտական նկարագրում և որոշում	0-5
	▪ Թանգարանային և արխիվային նյութերի դասակարգում	0-5
	▪ Թանգարանային և արխիվային նյութերի պահպանում	0-5

	5. Ստեղծագործական աշխատանք	
	▪ Ցուցադրության կազմակերպման մոդելի մշակում	0-5
	▪ Մասնագիտական գործունեության բնագավառում նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառում	0-5
	▪ տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակություն	0-5
	Պաշտպանություն	0-20
	Ընդհանուր միավորը	100

Բաղադրիչի անվանումը	Ավարտական որակավորման քննություն
Հատկացվող կրեդիտը	7 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի
Ստուգման ձևը	Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ. 1. Ստացված արդյունքների, գիտական, կառուցողական, հետազոտական որոշումների արդիականությունն ու նորարարությունը 2. Ուսանողի ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքը 3. Հետազոտության մեթոդների օգտագործման ինքնուրույնությունը 4. Ժամանակակից համակարգչային ծրագրերի և տեխնոլոգիաների օգտագործում 5. Շարադրման ճշգրտությունը, հերթականությունը և հիմնավորվածությունը 6. Մասնագիտական հմտություններին և տեխնոլոգիաներին տիրապետելու մակարդակը 7. Աշխատանքի կոմպլեքսայնության աստիճանը Աշխատանքի մեջ ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ առարկաների կիրառումը 8. Ինտերնետի տեղեկատվական աղբյուրների օգտագործումը 9. Հրատարակումների առկայությունը, կոնֆերանսներին մասնակցությունը, պարգևները 10. ԱՌԱ-ի ձևակերպման որակը (գրագիտության ընդհանուր մակարդակը, շարադրման ոճը, լուսաբանումների որակը, աշխատանքի չափանիշներին համապատասխան լինելը) 11. Գրաֆիկական (պատկերազարդ) նյութի ներկայացման ծավալը և որակը, նրա համապատասխանությունն ԱՌԱ-ի տեքստին, թողարկող ամբիոնի չափանիշներին և պահանջներին 12. Աշխատանքի պաշտպանություն